

**T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ**

**AVRUPA BİRLİĞİNE ÜYE ÜLKELERDEN İNGİLTERE,
YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN İLE TÜRKİYE'DEKİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Duygu HARMANDAR

Enstitü Anabilim Dalı: Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Metin YAMAN

MAYIS 2008

T.C.
SAKARYA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**AVRUPA BİRLİĞİNE ÜYE ÜLKELERDEN İNGİLTERE,
YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN İLE TÜRKİYE'DEKİ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Duygu HARMANDAR

Enstitü Anabilim Dalı: Beden Eğitimi Ve Spor Öğretmenliği

Bu tez 05/05/2008 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Oybirliği ile kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

Jüri Üyesi

- Kabul
 Red
 Düzeltme

BEYAN

Bu tezin yazılmasında ahlak değerlerine uyulduğunu, başkasının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, tezin herhangi bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitedeki başka tez çalışması olarak sunulmadığını beyan ederim.

Duygu HARMANDAR

05 Mayıs 2008

ÖNSÖZ

“Avrupa Birliğine Üye Ülkelerden İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan ile Türkiye’de Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması” konusu Avrupa Birliğine girme sürecinde olan ülkemizin eğitim alanında da uyum sağlaması, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının ortak ve farklı yönlerinin belirlenmesi, 24 Avrupa Birliği ülkesinde serbest dolaşım hakkından faydalanabilme bağlamında üzerinde durulmaya değer bulunmuştur. Bu çalışmanın hazırlanmasında yardımlarını esirgemeyen danışman hocam Yrd.Doç.Dr.Metin YAMAN’a; Yrd.Doç.Dr.Gülten HERGÜNER’e; Yrd.Doç.Dr.Ertuğrul GELEN’e ve yetişmemde katkıları olan tüm hocalarıma teşekkürlerimi sunmayı bir borç bilirim. Ayrıca, bilgi ve tecrübeleri ile bana yol gösteren, bugünlere ulaşmamda emeklerini hiçbir zaman ödeyemeyeceğim babam İsmail Hakkı HARMANDAR’a ve annem Mualla HARMANDAR’a ve son olarak çalışmamın tüm aşamalarında beni destekleyen Arş.Gör.Mehmet DEMİREL’e şükranlarımı sunarım.

Duygu HARMANDAR

05 Mayıs 2008

İÇİNDEKİLER

KISALTMALAR	v
ŞEKİL LİSTESİ	vi
TABLO LİSTESİ	vii
ÖZET	x
SUMMARY	xi
GİRİŞ	1
BÖLÜM 1: EĞİTİM, BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR KAVRAMLARININ TANIMI, AMAÇLARI, TÜRKİYE’DE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİRİLMESİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ, GÖREVLERİ VE NİTELİKLERİ	8
1.1.Eğitim ve Karşılaştırmalı Eğitim Kavramları	8
1.2. Eğitimin Amaçları	10
1.3. Beden Eğitimi ve Sporun Tanımı, Amaçları.....	14
1.3.1. Beden Eğitiminin Tanımı	14
1.3.2.Sporun Tanımı.....	15
1.3.3. Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları	15
1.4. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi ve Tarihsel Gelişimi	17
1.4.1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi	18
1.4.2. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi....	19
1.4.2.1. Kurslar Vasıtası ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi (1926–1930)	20
1.4.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları Dönemi	20
1.4.2.3. Gençlik ve Spor Akademileri (1975–1982)	22
1.4.2.4. Fakültelere Bağlı Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri	23
1.4.2.5. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları	26
1.5. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri ve Nitelikleri.....	34

1.5.1. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri	34
1.5.2. Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri	34

BÖLÜM 2. TÜRKİYE, İNGİLTERE, YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN'IN EĞİTİM SİSTEMLERİ

37

2.1. Türk Eğitim Sistemi	37
2.1.1. Türkiye ile İlgili Genel Bilgi	37
2.1.3. İlköğretim	37
2.1.3.1. Genel Amaçlar	37
2.1.3.2. Müfredat	38
2.1.4. İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar	39
2.1.4.1. Genel Amaçlar	39
2.1.4.2. Müfredat	39
2.1.4.3. Okul Türleri	39
2.1.5. Türkiye'de Yükseköğretim	41
2.2. İngiltere'de Eğitim Sistemi	44
2.2.1. İngiltere Hakkında Genel Bilgi	44
2.2.2. İngiltere'de Okul Öncesi Eğitim	44
2.2.3. İngiltere'de İlköğretim Okulları	44
2.2.3.1. Genel Amaçlar	44
2.2.3.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması	45
2.2.3.3. Müfredat	45
2.2.4. İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar	46
2.2.4.1. Genel Amaçlar	46
2.2.4.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması	46
2.2.4.3. Müfredat	46
2.2.4.4. Okul Türleri	47
2.2.5. İngiltere'de Yükseköğretim	48
2.3. Yunanistan'da Eğitim Sistemi	49
2.3.1. Yunanistan Hakkında Genel Bilgi	49
2.3.2. Yunanistan'da Okul Öncesi Eğitim	49
2.3.3. Yunanistan'da İlköğretim	50

2.3.3.1. Genel Amaçlar	50
2.3.3.2. Öğrenci Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması	50
2.3.3.3. Müfredat	50
2.3.4. Yunanistan'da İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar.....	50
2.3.4.1. Genel Amaçlar	50
2.3.4.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması	51
2.3.4.3. Müfredat	51
2.3.4.4. Okul Türleri.....	52
2.3.5. Yunanistan'da Yükseköğretim	53
2.4. Bulgaristan'da Eğitim Sistemi	54
2.4.1. Bulgaristan İle İlgili Genel Bilgi.....	54
2.4.2. Bulgaristan'da Okul Öncesi Eğitim	54
2.4.3. Bulgaristan'da İlköğretim	55
2.4.3.1. Genel Amaçlar	55
2.4.3.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması	55
2.4.3.3. Müfredat	55
2.4.4. İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar.....	56
2.4.4.1. Genel amaçlar.....	56
2.4.4.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması	56
2.4.4.3. Müfredat	56
2.4.5. Bulgaristan'da Yükseköğretim.....	57

BÖLÜM 3: TÜRKİYE, İNGİLTERE, YUNANİSTAN ve BULGARİSTAN' DA BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARIN EĞİTİM PROGRAMLARI	58
3.1. Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı	58
3.1.1. Türkiye'de 1998–1999 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı	58
3.1.2. Türkiye'de 2006–2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı.....	66
3.2. Yunanistan'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi (Thrace Democritus Üniversitesi)	78

3.3. Bulgaristan’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi (National Sport Academy, Teacher’s Faculty)	88
3.4. Bulgaristan’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi (National Sport Academy, Teacher’s Faculty)	98

**BÖLÜM 4: TÜRKİYE, İNGİLTERE, YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN’ DA
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARIN
EĞİTİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI 103**

4.1. Türkiye’de 1998–1999 ve 2006–2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması	103
4.2. Türkiye ile Loughborough Üniversitesi’nde (İngiltere Örneği) Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması.....	107
4.3. Türkiye ile Thrace Democritus Üniversitesi’nde (Yunanistan Örneği) Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması....	108
4.4. Türkiye ile National Sport Academy’de (Bulgaristan Örneği) Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması.....	110
4.5. Türkiye, Loughborough Üniversitesi, Thrace Democritus Üniversitesi ve NSA’da Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması	111

SONUÇ VE ÖNERİLER..... 114

KAYNAKLAR 116

ÖZGEÇMİŞ..... 124

KISALTMALAR

NSA : National Sport Academy

GK : Genel Kùltür

MB : Meslek Bilgisi

Z : Zorunlu

S : Seçmeli

X : Programda bulunmayan ders

YÖK : Yükseköğretim Kurulu

MEB : Milli Eğitim Bakanlığı

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1. Thrace Democritus Üniversitesinin Programının Yapısı.....	89
Şekil 2. Thrace Democritus Üniversitesinde Temel Derslerin İçeriği.....	93
Şekil 3. Loughborough Üniversitesi, Thrace Democritus Üniversitesi, NSA ve Türkiye’de Uygulanan Programlardaki Kredilerin Karşılaştırılması.....	112

TABLO LİSTESİ

Tablo 1. Türkiye’de Okul Türlerine Göre İlköğretimde Öğrenci Öğretmen ve Okul Sayıları (2005 – 2006).....	38
Tablo 2. Türkiye’de Genel Ortaöğretim Okullarının Özellikleri	40
Tablo 3. Türkiye’de Okul Türlerine Göre Ortaöğretimde Öğrenci Öğretmen ve Okul Sayıları (2005 – 2006).....	41
Tablo 4. Birleşik Krallıklarda İlköğretim Düzeyindeki Okul Sayısının Dağılımı (2004-2005).....	45
Tablo 5. Birleşik Krallıklardaki Öğrenci-Öğretmen Oranları (2004–2005 yılında)	46
Tablo 6. İngiltere’de Ortaöğretimde Derslerin Zaman Dağılımı.....	48
Tablo 7. Birleşik Krallıklardaki Ortaöğretim Okullarında Öğrenci Sayısı ve Öğrenci-Öğretmen Oranları (2004-2005)	48
Tablo 8. Yunanistan’da İlköğretim Okulları, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları	50
Tablo 9. Yunanistan’da Zorunlu Ortaöğretimde Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları (Alt Ortaöğretim Okullarında)	52
Tablo 10. Bulgaristan’daki İlköğretim Okullarında Öğrenci Sayısı (2002–2003)	55
Tablo 11. Türkiye’de 1998-1999 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı.....	59
Tablo 12. Türkiye’de 2006-2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı.....	67
Tablo 13. İngiltere Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz Bilimleri Yüksekokulu 1. Yıl Ders Dağılım Çizelgesi.....	80
Tablo 14. İngiltere Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz Bilimleri Yüksekokulu 2. Yıl Ders Dağılım Çizelgesi.....	83
Tablo 15. İngiltere Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz Bilimleri Yüksekokulu 3. Yıl Ders Dağılım Çizelgesi.....	86
Tablo 16. Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümünde Uygulanan Program	90
Tablo 17. Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümü Programında Yoğunlaşma ve Uzmanlık Dersleri	91

Tablo 18. Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümü Programındaki Seçmeli Dersler Listesi	92
Tablo 19. NSA Beden Eğitimi ve Spor Fakültesinde Uygulanan Programdaki Zorunlu Dersler	100
Tablo 20. NSA Beden Eğitimi ve Spor Fakültesinde Uygulanan Programdaki Seçmeli Teorik Dersler	101
Tablo 21. NSA Beden Eğitimi ve Spor Fakültesinde Uygulanan Programdaki Seçmeli Sportif Dersler	101
Tablo 22. NSA'da Uygulanan Programdaki Seçmeli Dersler ve Uygulamalı Kurslar	102
Tablo 23. Türkiye'de 1998–1999 ve 2006–2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarıdaki Meslek Bilgisi Derslerinin Karşılaştırılması	103
Tablo 24. Türkiye'de Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının İçeriklerine Göre Karşılaştırılması.....	104
Tablo 25. 1998-1999 ile 2006-2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarıdaki Ders Kredi Dağılımlarının Karşılaştırılması.....	105
Tablo 26. 1998-1999 ile 2006-2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarıdaki Derslerin Teorik ve Uygulamalı Olarak Haftalık Saat Dağılımları	105
Tablo 27. 1998-1999 ile 2006-2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarıdaki Zorunlu Sportif Derslerin Haftalık Ders Saatleri ve Kredilerinin Karşılaştırılması	106
Tablo 28. 1998-1999 ile 2006-2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Yetiştirme Programlarıdaki Genel Kültür Derslerinin Haftalık Ders Saatlerinin Karşılaştırılması	107
Tablo 29. Türkiye ile Loughborough Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarıdaki Zorunlu Ders Kredilerinin Karşılaştırılması	108

Tablo 30. Türkiye’de ve Thrace Democritus Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Haftalık Ders Saatlerinin İçeriklerine Göre Karşılaştırılması	109
Tablo 31. Türkiye ile Thrace Democritus Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarında Ders Saatlerinin İçeriklerine Göre Yüzdelerle Dağılımları	109
Tablo 32. Türkiye ile NSA’da Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu Ders Saati Dağılımlarının Karşılaştırılması	110
Tablo 33. Türkiye ile NSA’da Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu Ders Kredi Dağılımlarının İçeriklerine Göre Karşılaştırılması	110
Tablo 34. Türkiye, NSA, Loughborough ve Thrace Democritus Üniversitelerinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Ders Kredilerinin ve Öğrenim Sürelerinin Karşılaştırılması	111
Tablo 35. Türkiye, Loughborough Üniversitesi, NSA ve Thrace Democritus Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu ve Seçmeli Ders Kredilerinin Dağılımları.....	112

Tezin Başlığı: “Avrupa Birliğine Üye Ülkelerden İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan ile Türkiye’deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması”.	
Tezin Yazarı: Duygu HARMANDAR	Danışman: Yrd. Doç. Dr. Metin YAMAN
Kabul Tarihi: 5 Mayıs 2008	Sayfa Sayısı: XI (ön kısım) + 124 (tez)
Anabilimdalı: Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği	Bilimdalı:
<p>Bu çalışmada, Avrupa Birliği’ne üye ülkelerden İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan ile Türkiye uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Karşılaştırmalı eğitim; farklı kültürlerde ve farklı ülkelerde iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerlik ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitime yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir. Bu araştırma ile AB eğitim politikaları doğrultusunda Türkiye eğitim politikalarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır.</p> <p>Bu çalışmada, Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları ortak olduğundan tek bir program esas alınmıştır. Ancak İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan’da ortak bir program uygulanmadığı için İngiltere’den Loughborough Üniversitesi, Yunanistan’da Tharace Democritus Üniversitesi ve Bulgaristan’dan National Sport Academy’nin beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları esas alınarak değerlendirmeye alınmıştır. Araştırma, tarama modeliyle sınırlandırılmış, konu hakkında mevcut olan durum belirlenmiştir.</p> <p>Bu çalışmada öncelikle Avrupa Birliği, eğitim, beden eğitimi ve spor kavramları açıklanarak, Türkiye’de İngiltere’de Yunanistan’da ve Bulgaristan’daki eğitimin sistemlerinden bahsedilmiştir. Loughborough Üniversitesi (İngiltere), Tharace Democritus Üniversitesi (Yunanistan), NSA (Bulgaristan) ve Türkiye’de uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları incelenmiştir.</p> <p>Çalışmada Türkiye ile İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan’ın beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarında benzerlikler ve farklılıklar tespit edilmiştir. Öğrenim sürelerinin hepsinde 4’er yıl olması ortak benzerlikleridir. Lisans eğitiminde alınması gereken kredi toplamı; Loughborough Üniversitesi’nde 360, Tharace Democritus Üniversitesi’nde 240, NSA’nde 240 ve Türkiye’de 158’dir. Müfredat programlarındaki ders kredileri karşılaştırıldığında Türkiye’deki programın %87,3’ünü zorunlu dersler oluştururken Tharace Democritus Üniversitesi’nde %79,2 ile benzerlik taşırken Loughborough Üniversitesi’nde bu oranın %36,1 değeriyle farklılık olduğu görülmektedir. Seçmeli ders kredileri karşılaştırıldığında ise; Türkiye’deki programın %12,7’sini, Loughborough Üniversitesi’nde %63,9’unu, Tharace Democritus Üniversitesi’nde %20,8’ini, NSA’da ise %46,3’ünü seçmeli derslerin oluşturması sonucu herhangi bir benzerlik taşımamaktadır.</p> <p>Birbirinden farklı kültürleri bünyesinde barındıran Avrupa Birliği bu kültürlerin bir arada barış içerisinde yaşamalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu nedenle beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programımızı, AB’nin bilgi toplumu ve eğitim sistemleri politikaları doğrultusunda gözden geçirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.</p>	
Anahtar kelimeler: Avrupa Birliği, Karşılaştırmalı Eğitim, Beden Eğitimi, Spor, Öğretmen Yetiştirme, Türkiye, İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan.	

Sakarya University Insitute of Social Sciences Abstract of Master's/PhD Thesis

Title of the Thesis: The Comparasion of England, Greece and Bulgaria The Member countries of European Union with Turkey's P. E. and Sport Teacher Education Programmes	
Author: Duygu HARMANDAR	Supervisor: Assit. Prof. Dr. Metin YAMAN
Date: 5 May 2008	Nu. of pages: XI (pre text) + 124 (main body)
Department: PETE	Subfield:
<p>In this research, some countries England, Greece and Bulgaria which countries are the members of European Union physical education and sport teacher education programmes examined. Comparative education, two or more educational system's which are in different cultures and countries helps to understand likeness or differences, explain similar facts and for educating people suggest benefial ways. In this research, though European Union's educational policy Turkey's educational policy has been evaluated.</p> <p>Turkey has a common PE teacher training program. But, England, Greece and Bulgaria has not common programme so Loughborough University from England, Thrace Democritus University from Greece, National Sport Academy from Bulgaria have been selected and made assessment. Combing method has been used and available situation has been definite.</p> <p>In this research, primarily European Union, education, physical education and sport conceptions have been defined. Educational systems and PE teacher training programs of England (Loughborough University), Greece (Thrace Democritus University), Bulgaria (National Sport Academy) and Turkey have been examined.</p> <p>In the research some likeness and differences have been detected between Turkey and England, Greece and Bulgaria PE teacher training programs. Educational times are 4 years in each of theme. Total credit to graduate from undergraduate program; 360 credits in Loughborough University, 240 credits in Thrace Democritus University, 240 credits in NSA and 158 credits in Turkey. In Turkey, compulsory lessons comprise %87,3 of the program; in Thrace Democritus University %79,2; in Loughborough University %36,1. There is a likeness between Turkey and Thrace Democritus University. In Turkey, elective lessons comprise in the program %12,7; in Loughborough University %63,9; in Thrace Democritus University %20,8; in NSA %46,3.</p>	
Keywords: European Union, Comparative Education, Physical Education, Sport, Teacher Education, Turkey, England, Greece, Bulgaria.	

GİRİŞ

Eğitim, ilkçağlardan günümüze kadar insanoğlunun biçimlenmesinde ve niteliklerinin işlenerek yükselmesinde ana etken olma özelliğini artan bir önemle srdre gelmiştir (Yılman, 1987).

Eğitimin bireye kişilik, değer ve yetenek kazandırmasının yanı sıra, ulusallaşmanın da en etkin aracı olduğunu, toplumun eğitimden yarar elde etme bilincine yine eğitimle ulaşabileceğini belirten Bilhan, siyasetle eğitim arasındaki etkileşimin sürekli olduğunu, eğitimin geliştirdiği dünya görüşünün siyaseti etkilediğini; siyasi görüşler ve siyasi atmosferin az veya çok, her zaman eğitime yansıdağını söylemektedir (Demir, 1997).

Bireylere eğitim imkanının sağlanması Türk Anayasasının çeşitli maddelerinde belirtilmiştir (17, 27, 42 maddelerinde). Ayrıca 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunuyla, Türk Milli Eğitiminin düzenlenmesinde esas olan amaç ve ilkeler, eğitim sisteminin genel yapısı, öğretmenlik mesleği, okul bina ve tesisleri, eğitim araç gereçleri ve devletin eğitim ğretim alanındaki görev ve sorumluluğu ile ilgili temel hükümleri bir sistem btnlğu içinde verilmiştir. Yine 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu ile Milli Eğitimin amacı, Türk Eğitim ve ğretim Sistemi belirtilmiştir (MEB 2000: 40,41).

Türk Eğitim Sisteminin temel amacı, Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu artırmak, milli birlik ve bütünlük içinde, iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek, hızlandırmak ve Türk milletini ağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı yapmaktır (Demirel, 2000: 11).

Türk Millî Eğitim Sisteminin Genel Yapısı 1739 Sayılı Millî Eğitim Temel Yasası ile belirlenmiş olan Millî Eğitim Sistemi, “rgn Eğitim” ve “Yaygın Eğitim” olmak üzere iki ana bölümden oluşmaktadır. Örgün eğitim okul öncesi eğitim, ilköğretim, ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerinden oluşmaktadır (Szer, 2000).

Milli eğitimde istenilen hedeflere ulaşılması, her şeyden önce nitelikli ve yeterli sayıda ğretmen yetiştirilmesiyle mümkündür. ğretmeni hangi değerleri kazandıracaksa o değerlerle donatmak; bunun için ona, ihtiyaç duyduğu maddi ve manevi imkanları vermek gerekmektedir. Kalkınmak, “ağdaş uygarlık seviyesini” yakalamak,

öğretmenlerin şekillendirdiği kuşakların sahip oldukları bilgi, teknik, dünya görüşü ve istekli davranışlarıyla mümkün olacaktır (Demir, 1997).

Bu çalışmanın temel eksenini oluşturan “öğretmen yetiştirme” kavramı genel olarak şöyle tanımlanmaktadır: (1) İlgili kişileri öğretmenlik mesleğine hazırlamak amacıyla yapılan bütün resmi ve gayri resmi etkinliklere verilen ad. (2) Öğretmen yetiştirmekle yükümlü bir eğitim kurumunun belli programlara göre yaptığı iş (Alaylıoğlu, 1976:242).

Günümüzde eğitim sistemleri, bilim ve teknolojideki hızlı gelişmeler ve toplumun ihtiyaç duyduğu insan gücü çerçevesinde yeniden şekillenmektedir. Öğretmen yetiştirme sistemleri de bu gelişmelerden doğrudan etkilenmekte ve programlar, eğitim-öğretim süreçleri ve altyapı bakımından alternatif yaklaşımlar gündeme gelmektedir. Ülkemizde de öğretmen eğitimi alanındaki yeni gelişmeler ve milli eğitim sisteminin ihtiyaç duyduğu nitelikli öğretmeni yetiştirme çabaları çerçevesinde eğitim fakültelerinin yeniden yapılandırılması gündeme gelmiş ve Yükseköğrenim Kurulu'nun girişimleriyle eğitim fakültelerindeki lisans programları yeniden düzenlenmiştir (www.yok.gov.tr).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye’de uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları karşılaştırılmıştır. Bu amacı gerçekleştirebilmek için aşağıdaki maddeler araştırılmıştır.

1. Türkiye’de ilk ve ortaöğretim kurumlarına beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirilmesinin tarihi gelişimi.
2. İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye’nin eğitim sistemlerinin yapısal özellikleri.
3. İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye’de ilk ve ortaöğretime beden eğitimi ve spor öğretmenini yetiştirme programları.
4. İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının benzerlikleri ve farklılıkları.

Araştırmanın Önemi

Karşılaştırmalı eğitim Lauwerys, Varış ve Neff'e göre, belli eğitim problemlerini çözümlmek için, farklı kültürlerde eğitim sistemini inceleyen, eğitim politikasının belirlenmesine yardımcı olan, eğitim çalışmalarının mahiyeti ve eğitim problemlerinin nedenlerini araştıran bir alandır (Demir, 1997).

Eğitim bilimlerinde, diğer bilimlerde olduğu gibi karşılaştırmalı çalışmalar, birbiriyle karşılaştırma yapılır cinsten olguları karşılaştırarak belirli görüş açlarına ya da ölçütlere göre değerlendirmek ve bunlar arasında ortak, benzer ve farklı özellikleri saptamak esasına dayanır (Demirel, 2000: 2).

Bireylerin eğitilmesine son derece önemli bir yere sahip olan beden eğitimi dersi için öğretmenlerin de her bakımdan iyi yetiştirilmeleri gerekmektedir. "Öğretmen yetiştirme" konusunun diğer ülkelerde nasıl ele alındığının ve uygulamaların incelenmesi her dönemde yararlı görülmüştür. İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye'de uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının öğretim yılı açısından, okutulan dersler ve içerikleri, kredi, ders saatleri boyutlarında ele alarak karşılaştırma yapılması amaçlanmıştır.

Araştırmanın Yöntemi

Evren ve örneklem, veri toplama tekniği ve verilerin yorumlanması ile ilgili bilgileri içermektedir.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini; İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren okulların programları oluşturmuştur. Türkiye'de öğretmen yetiştirme programları YÖK tarafından belirlendiği ve ortak olduğu için bu program esas alınmıştır. Ancak İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan'da böyle bir uygulama olmadığı ve programlar üniversiteler tarafından belirlendiği için her ülkeyi temsilen bir üniversite seçilmiştir. Bunlar; İngiltere'yi temsilen Loughborough Üniversitesi, Yunanistan'ı temsilen Thrace Democritus Üniversitesi, Bulgaristan'ı temsilen National Sport Academy'dir.

Veri Toplama Tekniği

Bu araştırmada İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye’de uygulanmakta olan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları incelenmiştir. Bu kapsamda ulaşılabilen tez çalışmaları, makaleler, resmi gazeteler, yönergeler, kılavuzlar, üniversitelerin internet sayfaları, kitaplar ve konu ile ilgili bilgi sahibi olan kişilerle yapılan görüşmeler dikkate alınmıştır.

Verilerin Yorumlanması

Tarama modeli kullanılan araştırmanın sonunda elde edilen veriler, İngiltere, Yunanistan, Bulgaristan ve Türkiye için karşılaştırılmalı olarak incelenmiştir. Öncelikle, Türkiye ve Avrupa Birliğine üye ülkeler olan İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan’da beden eğitimi ve spor öğrenimi veren yükseköğretim kurumlarının ders programları ile ilgili ayrı ayrı bilgiler sunulmuştur. Ardından, Türkiye’de şu anda uygulanmakta olan (1998-1999 ve 2006-2007 öğretim yıllarında yürürlüğe giren) beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları karşılaştırılmıştır. Sonrasında ise Türkiye ile bu ülkeler ayrı ayrı karşılaştırılmış ve son olarak tüm ülkelerin birbirleriyle karşılaştırılmasına yer verilmiştir. Verilerin tabloları hazırlandıktan sonra benzerlik ve farklılıklarıyla ilgili değerlendirmeler yapılmıştır.

Konuyla İlgili Araştırmalar

Türkoğlu’nun 1984 yılında yapmış olduğu araştırmada, Fransa’da öğretmenlik formasyonu olan adayların öğretmen olarak atandıkları; buna karşılık Türkiye’de öğretmenlik formasyonu olmayan adayların da öğretmen olarak atandıkları vurgulanmıştır.

Saracaloğlu’nun 1990 yılında yaptığı çalışmada Türkiye ve Japonya’da öğretmen yetiştirme sistemleri incelenmiştir. Araştırmada, öğretmen eğitimin genel yapısı ile hizmet öncesi öğretmen yetiştirme, öğrenci seçimi, eğitim programları, istihdam programları, istihdam politikaları ve staj uygulamalarında benzerliklerin daha çok olduğu, buna karşılık hizmet içi eğitim uygulamaları ile öğretmen statüleri ve meslek kuruluşlarında ise farklılıkların olduğu sonucuna varılmıştır.

Demir'in, 1997 yılında yapmış olduğu çalışmada Fransa ve Türkiye'deki öğretmen yetiştirme programlarını karşılaştırmıştır. Araştırmada, farklı eğitim fakültelerinin aynı eğitim programlarında alan bilgisi, mesleki alan bilgisi ve genel kültür derslerinin kredilerinde büyük farklılıklar olduğu; mesleki alan bilgisi derslerinin öğretmenlik formasyonu almamış kişiler tarafından verildiği; genel kültür derslerinin kategori ve içerik bakımından Türkiye'nin genel hedefleri, milli eğitimin ve öğretmen yetiştirme amaçları ile örtüşmediği sonucuna varılmıştır.

Karaküçük ve Yenel'in 2000 yılında yaptıkları çalışmada bazı ülkelerde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yükseköğretim kurumlarının programları incelenmiştir. Bu kapsamda Rusya Federasyonu, Azerbaycan, Irak, Gürcistan, Kazakistan, Dağıstan, Yunanistan, Bulgaristan, Özbekistan ve Arnavutluk'ta bulunan 13 yüksekokulun öğretim programları ile Türkiye'de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren yüksek öğretim kurumlarının programları analiz edilmiştir. Araştırmada öğretim programlarında yer alan derslerin içerik kategorilerine göre dağılımlarının; alan bilgisi derslerinin %56.2 ile %81.0 arasında, meslek bilgisi derslerinin %6.7 ile %19.3 arasında ve genel kültür derslerinin ise %11.7 ile %27.6 arasında değişiklikler gösterdiği görülmüştür.

Kara'nın 2001 yılında yapmış olduğu çalışmada Türk ve Fransız eğitim sistemlerini karşılaştırmıştır. Araştırmada, Türk ve Fransız eğitim sistemlerini etkileyen faktörler, her eğitim sisteminin dayandığı ilkeler, toplumun eğitim sisteminde belirlediği amaçlar ile sistemlerin bakanlık teşkilat yapıları incelenmiştir. Fransa'da eğitim personelinin yükseköğretimin en üst düzeylerde yetiştirilmesine karşılık Türkiye'de eğitim personelinin yetiştirilmesinde istikrarlı olmadığı ve alan dışından gelen yükseköğretim mezunlarının sınıf öğretmeni olarak atandıkları görülmüştür. Bunun yanı sıra, Türkiye'de yaşanan eğitim personeli sıkıntısı ve Türk eğitim sisteminin amaçlarının güncel ihtiyaçlara cevap vermediği üzerinde durulmuştur.

Eynur'un 2002 yılında yaptığı çalışmada, Türkiye'de uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının bazı ülkelerdeki üniversiteler ile karşılaştırılması yapılmıştır. Kaynak tarama yönteminin kullanıldığı çalışmada "Kalifornia State Üniversitesi", "Köln Spor Yüksekokulu", "Azerbaycan Devlet Beden Terbiye Enstitüsü", "Toronto Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu", "Sydney

Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu” ve “Loughborough Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu” ile Türkiye’de uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı incelenmiştir.

Özkan’ın 2004 yılında hazırlamış olduğu yüksek lisans tezinde Türkiye (Sakarya Üniversitesi) ile İngiltere (Loughborough Üniversitesi), Fransa (Grenoble 1. Joseph Fourier Üniversitesi), Almanya (Köln Spor Okulu) ve Belçika’da (Gent Üniversitesi Hoger Instituut Voor Lichamelijke Opvoedin En Kinesit Herapie) uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları incelenmiştir. Araştırmada, tüm ülkeler alan bilgisi derslerine programlarında %81 ve üzeri bir oranda yer vererek benzerlik gösterdikleri görülmüştür. Araştırmada tüm ülkelerde genel kültür derslerine az önem verildiği; Köln Spor Okulunun mesleki alan bilgisi derslerine daha fazla önem verdiği sonucuna varılmıştır.

Kalemoğlu’nun 2005 yılında hazırladığı yüksek lisans tezinde Türkiye ile Baden-Württemberg eyaletindeki Heidelberg Üniversitesi Spor ve Spor Bilimleri Enstitüsü ile Nordrhein-Westfalen eyaletindeki Köln Spor Yüksekokulunun beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması yapılmış; bu kapsamda, üniversitelerin öğrenci alırken uyguladıkları yetenek sınavları, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları ve istihdamları karşılaştırılmıştır.

Şahin’in 2006 yılında yapmış olduğu çalışmada, Avrupa Birliği Ülkeleri’nde ve Türkiye’de öğretmen yetiştirme sistemlerinin karşılaştırılması yapılmıştır. Araştırmaya, Avrupa Birliği Ülkelerinden Almanya, Belçika, Fransa, Hollanda, İngiltere (Galler, Kuzey İrlanda), İspanya, İsveç, İtalya, Polonya ve Yunanistan ile Türkiye’de okulöncesi, ilköğretim ve ortaöğretime öğretmen yetiştirme sistemleri ele alınmıştır. Araştırmaya göre; Almanya, Belçika, Hollanda, İngiltere, İspanya, İsviçre, İtalya, Polonya ve Yunanistan’da ilköğretim ve okulöncesi öğretmenliği yükseköğretim kurumlarında lisans düzeyinde verilmektedir. Ortaöğretim öğretmenliği eğitiminin ise Hollanda, İsviçre ve İtalya’da yüksek lisans düzeyinde, Polonya’da ise lisans düzeyinde olduğu; Belçika, İngiltere ve Polonya’da öğretmenlik eğitimi veren kuruluşların adayların öğretmenlik eğitimine uygun olup olmadıklarını mülakat yoluyla belirlemeye çalıştıkları araştırmanın bazı sonuçlardandır.

Erturan ve Göde'nin 2007 yılında yapmış oldukları çalışmada Fransa, İtalya ve Romanya ile Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme müfredat programları karşılaştırılmıştır. Araştırmada Fransa'da öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin yüzdelerinin genel dağılım içinde tüm sınıflar için fazla olduğu görülürken, İtalya'da ve Romanya'da beden eğitimi ve spor alanına ait derslerin genel ders dağılımları içindeki yüzdelerinin fazlalığı ve öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin yüzdelerinin azlığı üzerinde durulmuştur. Türkiye'deki öğretmenlik meslek bilgisi derslerinin diğer derslere oranla daha az, ancak İtalya ve Romanya'ya göre daha fazla olduğu belirtilmiştir.

Bozyiğit ile Erturan'ın 2007 yılında yapmış oldukları çalışmada Loughborough Üniversitesi ile Pamukkale Üniversitesinde uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmenliği lisans programlarının içeriği karşılaştırılmıştır. Araştırmada, müfredat programları öğretmenlik meslek bilgisi ile ilgili olan dersler, beden eğitimi ve spor alanı ile ilgili olan alan dersleri ve genel kültür dersleri olarak gruplandırılmış ve yüzdeleri karşılaştırılmıştır. Buna göre Loughborough Üniversite'sinde alan dersleri kredileri oranının, öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür ders kredilerine oranından oldukça fazla olduğu buna karşılık Pamukkale Üniversitesi'nde alan bilgisi ders kredileri oranının öğretmenlik meslek bilgisi ve genel kültür derslerinin oranından fazla olduğu ancak bu oranın dengeli olduğu sonucuna varılmıştır.

Yapılan araştırmalar incelendiğinde Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz Bilimleri Yüksekokulu, National Sport Academy Beden Eğitimi Fakültesi ve Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri ile Türkiye'yi kapsayan bir çalışmanın yapılmadığı görülmektedir.

BÖLÜM 1: EĞİTİM, BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR KAVRAMLARININ TANIMI, AMAÇLARI, TÜRKİYE’DE BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİRİLMESİNİN TARİHSEL GELİŞİMİ, GÖREVLERİ VE NİTELİKLERİ

1.1.Eğitim ve Karşılaştırmalı Eğitim Kavramları

Ertürk’e göre eğitim, “Bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istenilen yönde (eğitimin amaçlarına uygun) değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk, 1972).

Fidan’a göre eğitim, “İnsanları belli amaçlara göre yetiştirme süreci”dir. En geniş anlamı ile eğitim toplumdaki “kültürlenme” sürecinin bir parçasıdır. Toplumda bireylerin doğumundan ölümüne kadar kendi kültürünün istek ve beklentilerine uyacak şekilde etkilenmesi ve değiştirilmesine “kültürlenme” denir. Kültürlenmenin amaçlı olarak yapılan kısmı ise eğitimidir. Bu nedenle eğitim “kasıtlı kültürlenme süreci” olarak da tanımlanmaktadır (Fidan, 1985:118).

Farabi’ye göre eğitim ise, “Milletlerde ahlaki erdemleri ve iş sanatlarını var etmenin yöntemidir” (Büyükkaragöz, 1998:45).

J.Dewey’e göre eğitim, “Yaşama hazırlık değil, yaşamın ta kendisidir; eğitimin amacı çocuğa ne düşüneceğini değil, düşünmeyi öğretmektir” (Okçabol, 2005:15).

Varış’a göre eğitim, “Kişinin toplumsal yeteneklerinin ve optimum kişisel gelişmesinin sağlanması ve kontrollü bir çevreyi ve okul etkinliklerini içine alan sosyal bir süreçtir” (Varış, 1985:42).

Akyüz’e göre eğitim, “Toplumunu sahip olduğu, maşeri vicdanın çağdaş değerlerle gözden geçirilmesini ve şekillenmesini temin etmeye yarayan bütün düşünce ve çabaların bir organizasyon halidir” (Akyüz, 1992:3).

Oğuzkan ise eğitimi, “Önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizgesi” olarak değerlendirmektedir (Oğuzkan, 1993:46).

Sönmez ise eğitimi, “Fiziksel uyarımlar sonucu, beyinde istendik biyo-kimyasal

değişiklikler oluşturma süreci” şeklinde tanımlamaktadır (Sönmez, 1994:2).

Dodurgalı’ya göre eğitim, “İnsanın gerek yetenekleri, gerekse sosyal uyumu itibarı ile elde edebileceği son noktaya kadar belli bir süreç içinde her gün bir önceki günden daha ileri noktaya ulaşması ve böylece belirli aşamalar kaydetmesi suretiyle bir halden diğer hale geçme çabasıdır” (Dodurgalı, 1995:9).

Jullien ise eğitimin tanımını, “Kültürün ve yeteneklerimizin gelişimi ile ilgilenir. Eğitimin konusu, insandır; insan üç unsurdan meydana gelir: beden, ruh, zekâ. İnsan mutluluğunun gerçek vasıtası olan bu unsurlar eğitilmeli ve geliştirilmelidir” olarak yapmıştır (Ergün, 1985).

Eğitimin içerik tanımlaması; yeni kuşakların toplum yaşayışında yerlerini almak için hazırlanırken, gereken bilgi, beceri ve anlayışları elde etmelerine ve kişiliklerini geliştirmelerine yardım etme etkinliğidir. Süreç tanımlaması açısından ele alındığında eğitim, öncesinde belirlenmiş amaçlara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan, planlı etkiler dizgesi olarak tanımlamaktadır (Başaran, 1994:169).

Karşılaştırmalı eğitim terimini, ilk olarak 1817’de, Fransız İhtilali’nin düşünce temellerine katkıda bulunan, Julian adlı bir Fransız düşünürü kullanmıştır (Demir, 1997).

Karşılaştırmalı eğitim, çeşitli toplumlarda, ülkelerde, bölgelerde ve tarihi dönemlerde uygulanan, eğitim sistemlerini bazen bütün olarak bazen de birkaç yönden karşılaştırarak ortak ve farklı yönleri tespit edip bundan eğitim teori ve pratiğinde, eğitim politikasında, eğitim planlamasında ve reformlarında, uluslararası ilişkilerin yumuşatılmasında ve bir barış ortamı sağlanmasında yararlanılmaya çalışılan bir bilimdir (Ergün, 1985).

Türkoğlu’na göre ise karşılaştırmalı eğitim, “Farklı kültürlerde ve farklı ülkelerde iki veya daha fazla eğitim sisteminin benzerlik ve farklılıklarını tanımlamaya yardım eden, benzer görünen olguları açıklayan ve insanları eğitime yolları hakkında yararlı teklifler getiren bir disiplindir” (Demir, 1997:10).

Bir eğitim sisteminde eksik ve hatalı şeyler karşılaştırma metodu ile daha iyi bulunur ve daha kapsamlı sonuçlara ulaşmayı sağlar. Ulusal önyargılar çeşitli ulusların arasına

kalın duvarlar çekmiş ve her ulusun bireyleri arasında bulaşıcı hastalık gibi yayılmaktadır. Uluslararası bir çok savaşın ve bazı ülkelerin içten yıkılışlarının ana nedenlerinden biri, bu önyargılarıdır. Eğer bunlar genel ve karşılıklı bir iyi niyetle insanların kafasından silinirse, insan kendi yurduna karşı derin duygularla saygı ve sevgisini yine de koruyacaktır. Pratik olarak, karşılaştırmalı eğitimden şunlar beklenmektedir;

- Kendi eğitim sisteminin geleneklerini ve ruhunu daha iyi anlamak;
- Eğitim reformlarına bilimsel bir temel teşkil etmek.

Yabancı ülkelere yapılan geziler ve yapılan karşılaştırmalı eğitim çalışmaları uluslar arası ilişkilerin yoğunlaşmasına ve karşılıklı bir anlayış doğmasına neden olabilir (Ergün, 1985).

1.2. Eğitimin Amaçları

Konfüçyüs'e göre eğitimin amacı, "Erdemli yurttaş ve yönetici yetiştirmek"; Eflatun'a göre "Bedene ve ruha, yetenekli olduğu yetkinli kazandırmak ve kişiyi erdemli yapmaktır" (Okçabol, 2005:13,14).

Jullien'e göre ise, insan hayatının amacına uygun olmalıdır. Eğitimin amacı mutluluktur; sağlık, erdem ve öğretimdir (beden, ruh ve zekâya karşılık olarak). Her insanın eğitiminde bu üç temel ve zorunlu şartı yerine getirmeye dikkat etmelidir (Ergün, 1985).

Türk Milli Eğitiminin genel amacı, Türk Milletinin bütün fertlerini;

1. Atatürk İnkılâplarına ve Anayasa'nın başlangıcında ifadesini bulan Türk Milliyetçiliğine bağlı; Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini benimseyen, koruyan ve geliştiren; ailesini, vatanını, milletini seven ve daima yüceltmeye çalışan; insan haklarına ve Anayasa'nın başlangıcındaki temel ilkelere dayanan milli, demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getirmiş yurttaşlar olarak yetiştirmek,

2. Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımlarından dengeli bir kişiliğe ve karaktere, hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı, kişilik ve teşebbüse değer veren, topluma karşı sorumluluk duyan, yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler olarak yetiştirmek,

3. İlgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri ve davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır.

Böylece bir yandan Türk vatandaşlarının ve Türk toplumunun refah ve mutluluğunu arttırmak; diğer yandan ise milli birlik ve bütünlük içinde iktisadi, sosyal ve kültürel kalkınmayı desteklemek ve hızlandırmak ve nihayet Türk Milletini çağdaş uygarlığın yapıcı yaratıcı, seçkin bir ortağı yapmaktır (Başaran, 1989:213).

Eğitimin genel amacı, bireylerin fiziksel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerini en üst düzeyde geliştirerek, onların topluma sağlıklı ve verimli bir şekilde uyum sağlamalarına yardımcı olmaktır. Eğitimin bu genel amacı, eğitim etkinliklerinin belli bir program çerçevesinde, planlı ve düzenli olarak uzman kişilerce uygulandığı okul ortamında gerçekleştirilir. Okullar, bireyin ve toplumun gereksinimlerine göre oluşturulan eğitim programları doğrultusunda bireylerin fiziksel, bilişsel, duyuşsal ve sosyal gelişimlerinin sağlanmasına dönük çeşitli derslerin öğretiminden sorumludurlar. Okullarda öğrencilerin fiziksel, bilişsel, duyuşsal, sosyal ve estetik yönlerinden gelişimlerinin sağlanmasına dönük derslerden biri de beden eğitimidir (Varış, 1998:18,19).

Türk Millî Eğitiminin Temel İlkeleri:

Genellik ve Eşitlik: Eğitim kurumları; dil, ırk, cinsiyet ve din ayrımı gözetilmeksizin herkese açıktır. Eğitimde hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınamaz.

Ferdin ve Toplumun İhtiyaçları: Millî eğitim hizmeti, Türk vatandaşlarının istek ve kabiliyetleri ile Türk toplumunun ihtiyaçlarına göre düzenlenir.

Yöneltme: Fertler, eğitimleri süresince, ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda çeşitli programlara veya okullara yöneltilerek yetiştirilirler. Millî eğitim sistemi, her bakımdan, bu yöneltmeyi gerçekleştirecek biçimde düzenlenir. Bu amaçla,

orta öğretim kurumlarına, eğitim programlarının hedeflerine uygun düşecek şekilde hazırlık sınıfları konulabilir. Yöneltilmede ve başarının ölçülmesinde rehberlik hizmetlerinden ve objektif ölçme ve değerlendirme metotlarından yararlanılır.

Eğitim Hakkı: Temel eğitim görmek her Türk vatandaşının hakkıdır. İlköğretim kurumlarından sonraki eğitim kurumlarından vatandaşlar ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde yararlanırlar.

Fırsat ve İmkân Eşitliği: Eğitimde kadın, erkek herkese fırsat ve imkân eşitliği sağlanır. Maddî imkânlardan yoksun başarılı öğrencilerin en yüksek eğitim kademelerine kadar öğrenim görmelerini sağlamak amacıyla parasız yatılılık, burs, kredi ve başka yollarla gerekli yardımlar yapılır. Özel eğitime ve korunmaya muhtaç çocukları yetiştirmek için özel tedbirler alınır.

Süreklilik: Fertlerin genel ve meslekî eğitimlerinin hayat boyunca devam etmesi esastır. Gençlerin eğitimi yanında, hayata ve iş alanlarına olumlu bir şekilde uymalarına yardımcı olmak üzere, yetişkinlerin sürekli eğitimini sağlamak için gerekli tedbirleri almak da bir eğitim görevidir.

Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Atatürk Milliyetçiliği: Eğitim sistemimizin her derece ve türü ile ilgili ders programlarının hazırlanıp uygulanmasında ve her türlü eğitim faaliyetlerinde Atatürk İnkılâp ve İlkeleri ve Anayasada ifadesini bulmuş olan Atatürk milliyetçiliği temel olarak alınır. Millî ahlâk ve millî kültürün bozulup yozlaşmadan kendimize has şekli ile evrensel kültür içinde korunup geliştirilmesine ve öğretilmesine önem verilir.

Millî birlik ve bütünlüğün temel unsurlarından biri olarak Türk dilinin eğitimin her kademesinde, özellikleri bozulmadan ve aşırılığa kaçılmadan öğretilmesine önem verilir; çağdaş eğitim ve bilim dili halinde zenginleşmesine çalışır ve bu maksatla Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu ile iş birliği yapılarak Millî Eğitim Bakanlığınca gereken tedbirler alınır.

Demokrasi Eğitimi: Güçlü ve istikrarlı, hür ve demokratik bir toplum düzeninin gerçekleşmesi ve devamı için yurttaşların sahip olmaları gereken demokrasi bilincinin, yurt yönetimine ait bilgi, anlayış ve davranışlarla sorumluluk duygusunun ve manevi değerlere saygının, her türlü eğitim çalışmalarında öğrencilere kazandırılıp

geliştirilmesine çalışır; ancak, eğitim kurumlarında Anayasada ifadesini bulan Atatürk milliyetçiliğine aykırı siyasî ve ideolojik telkinler yapılmasına ve bu nitelikteki günlük siyasî olay ve tartışmalara karışılmasına hiçbir şekilde meydan verilmez.

Lâiklik: Türk millî eğitiminde lâiklik esastır. Din kültürü ve ahlâk öğretimi ilköğretim okulları ile lise ve dengi okullarda okutulan zorunlu dersler arasında yer alır.

Bilimsellik: Her derece ve türdeki ders programları ve eğitim metotlarıyla ders araç ve gereçleri, bilimsel ve teknolojik esaslara ve yeniliklere, çevre ve ülke ihtiyaçlarına göre sürekli olarak geliştirilir. Eğitimde verimliliğin artırılması ve sürekli olarak gelişme ve yenileşmesinin sağlanması bilimsel araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak yapılır.

Bilgi ve teknoloji üretmek ve kültürümüzü geliştirmekle görevli eğitim kurumları gereğince donatılıp güçlendirilir; bu yöndeki çalışmalar maddî ve manevî bakımdan teşvik edilir ve desteklenir.

Plânluluk: Millî eğitimin gelişmesi iktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma hedeflerine uygun olarak eğitimi, insan gücü-istihdam ilişkileri dikkate alınmak suretiyle, sanayileşme ve tarımda modernleşmede gerekli teknolojik gelişmeyi sağlayacak mesleki ve teknik eğitime ağırlık verecek biçimde plânlanır ve gerçekleştirilir.

Mesleklerin kademeleri ve her kademenin unvan, yetki ve sorumlulukları kanunla tespit edilir ve her derece ve her türdeki örgün ve yaygın, meslekî eğitim kurumlarının kuruluş ve programları bu kademelere uygun olarak düzenlenir.

Eğitim kurumlarının yer, personel, bina, tesis ve ekleri, donatım, araç, gereç ve kapasiteleri ile ilgili standartlar önceden tespit edilir ve kurumların bu standartlara göre optimal büyüklükte kurulması ve verimli olarak işletilmesi sağlanır.

Karma Eğitim: Okullarda kız ve erkek karma eğitim yapılması esastır. Ancak eğitimin türüne, imkân ve zorunluluklara göre bazı okullar yalnızca kız veya yalnızca erkek öğrencilere ayrılabilir.

Okul ile Ailenin İş Birliği: Eğitim kurumlarının amaçlarının gerçekleştirilmesinde katkıda bulunmak için okul ile aile arasında iş birliği sağlanır.

Bu maksatla okullarda okul-aile birlikleri kurulur. Okul-aile birliklerinin kuruluş ve

işleyişleri Millî Eğitim Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Her Yerde Eğitim: Millî eğitimin amaçları yalnız resmî ve özel eğitim kurumlarında değil, aynı zamanda evde, çevrede, iş yerlerinde, her yerde ve her fırsatta gerçekleştirilmeye çalışılır. Resmî özel ve gönüllü her kuruluşun eğitimle ilgili faaliyetleri, Millî eğitim amaçlarına uygunluğu bakımından Millî Eğitim Bakanlığının denetimine tâbidir (Özçelik, 1998).

1.3. Beden Eğitimi ve Sporun Tanımı, Amaçları

1.3.1. Beden Eğitiminin Tanımı

Beden eğitimi genel olarak ferdi yönden insan sağlığı, karakter gelişimi, morali ve verimliliği, milli yönden sağlam, güçlü, ortak duygu, davranışları yüksek bir insan gücü potansiyeli ve varlığı ile doğrudan ilgili, en etkili bir eğitim, sağlık faaliyetidir. Bu bakımdan zihni ve fikri gelişimin, ancak bedeni gelişmeyle uyumlu ve dengeli olması halinde insanın ve toplumun daha sağlıklı, dengeli, mutlu, uzun ömürlü, başarılı ve verimli olabileceğinde tam bir görüş birliği vardır (DPT, 1983:5).

Tarcan beden eğitimi “Cismen ve fikren en az yorgunluğa mukabil insana en çok fayda temin eden ruhi ve mihaniki faaliyetler” olarak tanımlamaktadır (Tarcan, 1932:143).

Aslan’a göre beden eğitimi; Milli Eğitimin temel ilkelerine uygun olarak kişinin beden, ruh ve fikir gelişimini sağlamaktır. Bedensel etkinlikler, kişinin bedenlen sağlam, fikirce uyanık ve ruhen sağlıklı olmasını amaçlar (Harmandar, 2004:87).

Strchmeyer ise beden eğitiminin insan vücudunun eğitimi olduğunu, bu eğitim anlayışında bedensel hareketlerin kendi özünde bir değeri olmayıp araçsal bir değeri olduğunu savunmuştur (Strchmeyer, 1983:190).

Günişik beden eğitimi için; “Büyük kas etkinlikleri aracılığı ile bireyin bedensel, ruhsal ve toplumsal bütünlüğünü zedelededen, kişinin kendisi ve toplumun yararına optimal gelişimini gerçekleştirme eğitimi” tanımını yapmıştır (Günişik, 1973:5).

Eğitimin kapsamı içine giren beden eğitimi ve spor, vücudun yapı ve fonksiyonları ile eklem ve kasların kontrollü psikolojik ilerleme ve dengeli bir biçimde gelişmeyi

sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü en ekonomik biçimde kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolü ile metotlu bir şekilde hareket etmesini öğreten bir faaliyet sistemidir (Berktekin, 1969:15).

Genel eğitimin bir parçası olan beden eğitimi; beden, ruhen, zihnen ve sosyal yönlerden, toplumun sağlıklı bir yapıya kavuşmasını sağlayarak genel eğitimin oluşmasında önemli rol oynar (Karaküçük, 1991:66).

Öztürk beden eğitimi etkinliklerini, her bireyin kendi fiziksel sağlık ve yeterliliği ölçüsünde katılacağı, kendini ifade edeceği etkinlikler olduğunu, vücudun yapı ve fonksiyonunu geliştirebilmeyi eklem ve kasların kontrollü ve dengeli bir biçimde didaktik olarak gelişmelerini sağlamayı, okul çağı sonrası iş ve rekreatif faaliyetlerin süresi içinde harcanan fiziki gücü, en ekonomik tarzda kullanmayı, dolayısıyla organların kontrolünü metotlu bir şekilde hareket ettirmesini öğreten faaliyet sistemi olarak ifade etmiştir (Öztürk, 1982:9).

1.3.2.Sporun Tanımı

DPT özel ihtisas komisyonu raporuna göre; “Yenme ve muktedir olma gibi insan içgüdüsünü tatmini amaç edinen belirli kurallar içerisinde yapılan rekabete dayalı sosyalleştirici, bütünleştirici fiziki, zihni ve ruhi faaliyetlerin tümüdür” (Harmandar, 2004:89).

Erkal’a göre spor; “Ferdin tabii çevresini beşeri çevre haline getirirken elde ettiği kabiliyetleri geliştiren, belirli kurallar içerisinde araçlı veya araçsız, bireysel veya toplu olarak boş zaman faaliyeti kapsamı içerisinde veya tam zamanını alacak şekilde meslekleştirerek yaptığı sosyalleştirici, toplumla bütünleştirici, ruh ve fiziği geliştiren, rekabetçi, dayanışmacı ve kültürel bir olgudur” (Erkal, 1982:119).

İmamoğlu’na göre ise spor, “Çağımızın modern toplumlarında kültürel ve refah düzeylerinin bir göstergesi olarak anlam kazanan ve sosyal hayatın tüm yönlerini etkileyen önemli bir sosyal olgudur” (İmamoğlu, 1992:1).

1.3.3. Beden Eğitimi ve Sporun Amaçları

Eğitim kurumlarında beden eğitimi ve sporun amacı, öğrencilerin beden, fikir ve ruh sağlığını koruyarak, kendine güveni olan, isabetli karar verebilen, dürüst, kontrollü ve

disiplinli insanlar olarak yetişmelerine yardımcı olmak ve mücadele güçlerini geliştirmek, sağlıklı yaşama alışkanlıkları edinmelerini sağlamak, milli birlik ve beraberlik duyguların güçlenmesini sağlamaktır (MEB, 1997).

UNESCO raporlarına göre beden eğitimi fiziksel özellikleri geliştirmeye yardım eder, sağlık ve hijyeni, kişinin fiziksel potansiyeline zarar veren endüstriyel çevre ve modern yaşamın sıkıntıları himaye etmek için yaşamsal değerdedir (Çiçek, 1998:2).

Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurul Başkanlığının 4.12.1987 tarih ve 232 sayılı kararı ile 1987–1988 eğitim öğretim yılından itibaren uygulanan Yayınlar Dairesi Başkanlığının 30.09.1997 tarih ve 6242 sayılı emri ile tekrar geliştirilerek basımı yapılan “İlköğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullar Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları”nda genel amaçlar şöyle belirtilmiştir.

1. Atatürk ve düşünürlerin beden eğitimi ve spor konusunda söyledikleri sözleri açıklayabilme.
2. Bütün organ ve sistemlerini seviyesine uygun olarak güçlendirme ve geliştirebilme.
3. Sınır, kas ve eklem koordinasyonunu sağlayabilme.
4. İyi duruş alışkanlığı edinebilme.
5. Beden eğitimi ve sporla ilgili temel bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
6. Ritim ve müzik eşliğinde hareketler yapabilme.
7. Halk oyunlarımızla ilgili bilgi ve beceriler edinme ve bunları uygulamaya istekli olabilme.
8. Milli bayramlar ve kurtuluş günlerinin anlamını ve önemini kavrama, törenlere katılmaya istekli olabilme.
9. Beden eğitimi ve sporun sağlığa yararlarını kavrayarak boş zamanlarını spor faaliyetleri ile değerlendirmeye istekli olabilme.
10. Temel sağlık kuralları ve ilk yardım ile ilgili bilgi, beceri, tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
11. Tabiatı sevme, temiz hava ve güneşten faydalanabilme.

12. İşbirliği içinde çalışma ve birlikte davranma alışkanlığı edinebilme.
13. Görev ve sorumluluk alma, lidere uyma ve liderlik yapabilme.
14. Kendine güven duyma, yerinde ve çabuk karar verebilme.
15. Dostça oynama ve yarışma, kazanma takdir etme, kaybetmeyi kabullenme, hile ve haksızlığın karşısında olabilme.
16. Demokratik hayatın gerektirdiği tavır ve alışkanlıklar edinebilme.
17. Kamu kaynaklarını iyi kullanma ve koruyabilme (MEB, 1997:153).

Genel eğitim içerisinde önemli bir yeri olan, öğrencilerin fiziksel, zihinsel, ruhsal, sosyal ve kültürel gelişimlerine katkıda bulunan beden eğitimi ve spor dört düzeyde gelişimi amaçlar. Bunlar;

Organik gelişim: Organizmanın kalıtsal güçlenmesi hareket sonucu kas ve kemik sistemlerinin ve iç organların sağlık ve dayanıklılık kazanarak gelişmesidir (Günışık, 1973:8).

Sinir-Kas (Psikomotor) Gelişimi: Psiko-motor gelişim, beden eğitimi ve spora özgü bir amaçtır. Kas eğitimi sonucunda yeteneklerin ve motorsal becerilerin gelişmesidir (Günışık, 1973:8).

Zihinsel Gelişim: Zihinsel gelişim, etkinlikler yoluyla özellikle ilkokulda yaparak öğrenme sonucunda, öğrenme için gerekli algılama, düşünce, akıl yürütme, kıyaslama ve temel kavramların gelişmesidir (Günışık, 1973:8).

Duygusal Gelişim: Karmaşık, dengesiz ve gergin tepkilerin bir düzen ve anlaşılır bir biçimde gelişmesidir. Çocuğun duygusal tepkileri bedensel ve ruhsal gereksinmelerine dayanır. Bu bakımdan duygusal gelişim çocuğun bedensel ve ruhsal dengesini bulma çabasıdır (Günışık, 1973:8).

1.4. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi ve Tarihsel Gelişimi

Öğretmen yetiştirme her zaman bir devlet politikası olarak kontrol altında tutulmak istenmektedir. Bunun nedeni ise devletin siyasi varlığının devamını sağlayacak

kuşakları yetiştirme konusunda öğretmenlerin etkin gücüdür. Siyasi otorite bu konudaki politikalarını demokratik ya da anti-demokratik yürütme gücüne göre belirlemektedir. Dolayısıyla bu durum hem tek tek tüm bireyleri hem de bütün bir toplumun geleceğini olumlu ya da olumsuz bir biçimde etkilemektedir. Bu bakımdan dünyanın gelişmiş ülkelerindeki öğretmen yetiştirme uygulamaları gelişmekte olan ve az gelişmiş ülkeler için genel bir perspektif verebilir. Ancak, öğretmen yetiştirme uygulamalarını ülkelerin genel kültürel ikliminden ayrı düşünmemek gerekir (Akdağ, 2005:59).

Jullien'e göre; gençlerin aynı şekilde, aynı amaç ve metotlarla eğitilmeleri gerekmektedir. Eğer gençler kendilerini sarsan çelişkilerle eğitilirse, en baştan kendi benliklerinde bir uyum sağlayamazlar (Ergün, 1985).

Eğitimin kapsamı ve yönetimi tarihsel gelişim içinde, insanın fiziki, zihni ve moral değerlerine, yaşanılan topluma ve sosyal çevreye göre farklı görünüm almaktadır (Yılman, 1987). Üst kademelerde geliştirilen reform önerileri, memleket ölçüsünde, sınıftan gelen verilerle beslendiği ölçüde gerçekçi ve sınıfta başarılı olduğu ölçüde etkin olabilmektedir. Bu nedenle eğitim sistemlerini yenilemek isteyen ülkeler reform çalışmalarına, öğretmen yetiştirme programlarından başladıkları ölçüde başarılı olmaktadır. Örneğin, İsveç'in eğitim uygulamalarında aldığı yolu, öğretmen yetiştirme programlarında sağladığı üniversite düzeyine borçlu olduğu söylenebilir (Varış, 1996:50).

1.4.1. Cumhuriyet Öncesi Dönemde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi

Osmanlı Döneminde öğretmen yetiştirmek amacıyla Darülmualimin (Erkek ilköğretmen okulu) ve Darülmualimat (Kız ilköğretmen okulu) okulları açılmıştır. Bunlar daha çok ilkokullara erkek ve bayan öğretmenler yetiştirmiştir. Ortaöğretime meslek dersleri dışındaki dersler için öğretmen yetiştirme görevi Darülmualiminin bir bölümü olan Darülmualimin-i Ali bölümüne verilmişti. Mezunları ortaöğretimde öğretmen ve idareci olan başka eğitim kurumları da vardı. Bunlar medreseler, Darülfünun ve Mülkiye Mektebi idi (Metin, 1993:34).

Galatasaray Lisesi, Türk beden eğitimi spor tarihinde önemli yeri olan okullarımızdandır. Türk sporuna yön verecek eğitimci ve sporcular buradan yetişmiştir.

Örneğin; Selim Sırrı Tarcan, Faik Üstünidman, Vildan Aşır Savaşır (Bilge, 1989:30). Türkiye'nin ilk beden eğitimi öğretmeni olan Fransız Mauroux Sadrazam Ali Paşa zamanında Galatasaray Lisesine beden eğitimi öğretmeni olarak getirilmiştir. Bu dersin adı da “İdman ve Riyazeti Bedeniye” olup, sadece jimnastik konuları işlenmekteydi (Özkan, 1999).

Mauroux'un yetiştirdiği Türk öğrencileri beden eğitimi öğretmeni olarak görev almışlardır. Bunların en önde geleni olan Faik Üstünidman 1879'da Galatasaray Lisesine ilk Türk beden eğitimi öğretmeni olarak atanmış, 44 yıllık hizmetiyle Türkiye'de beden eğitimi ve sporun tutunmasında ve öneminin anlaşılmasında çok büyük önem sarf etmiştir (Özkan, 1999).

Beden eğitimi ve sporun eğitimdeki önemini çok iyi kavrayan Selim Sırrı Tarcan beden eğitimi ve spordaki eleman eksikliğini daha o yıllarda anlayarak, beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştiren bir okulun açılması gereğine inanmıştır. Bundan dolayı Ekim 1908'de İstanbul'da özel “Terbiye-i Bedeniye Mektebi”ni açmıştır. Fakat Tarcan'ın 1909 yılında Stockholm'deki Kraliyet Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsüne tahsile gönderilmesiyle okul Nisan ayında kapanmıştır (Güven, 1999: 609).

1914 yılında “Darülmüallimin-i Aliye” bünyesi içinde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirecek bir yıllık bir şubenin açılması planlanmış, bu amaçla Süleymaniye civarında bir de bina yaptırıldığı halde, Birinci Dünya Savaşı nedeniyle okul açılmamıştır (Unat, 1964: 36).

1.4.2. Cumhuriyet Döneminde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi

Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulmasından sonra beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmesi şöyle özetlenebilir:

- a.Kurslar vasıtası ile beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirilmesi (1926–1930)
- b. Eğitim Enstitüleri (1932–1977)
- c.Spor Akademileri (1974–1982)
- d.Beden Eğitimi ve Spor Enstitüleri (1978–1982)

e.Üniversiteler (1982'den günümüze) (Bilge,1988)

1.4.2.1. Kurslar Vasıtası ile Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi (1926–1930)

Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmenliğinin bir meslek haline gelmesinde Selim Sırrı Tarcan’ın bitip tükenmeyen çabaları meyvesini ancak 1926 yılında vermiş ve aynı yıl içinde İstanbul-Çapa Kız Muallim Mektebinde bu konuda bir kurs açılmış ve kursun yöneticiliğini Selim Sırrı Tarcan bizzat üzerine almıştır (Abalı, 1974: 95). Sonrasında 1928 yılında yurtdışından dönen Nizametin Kırşan bu görevi devralmıştır (Bilge, 1988:66).

Kursa; kız ve erkek öğretmen okulunu başarıyla bitirmiş öğretmen adayları ile, her ilin yetenekli, başarılı ilkokul öğretmenleri ve ordudan bu özelliklere sahip subaylar çağrılmıştır (Abalı 1974:93). Kurs için İsveç’ten üç beden eğitimi ve spor öğretmeni getirilmiştir. Bunlardan biri bayan, İnge Nermen bayan adaylar için, diğeri Rangar Jonson erkekler için, üçüncüsü de Masaj ve Tıbbi Cimnastik için Sven Alexanderson’dur (Arun, 1990: 10). Bu kursta 148 erkek, 63 bayan beden eğitimi öğretmeni yetiştirilmiştir (Ayas, 1948:553).

Tarcan 1926 yılında, bu kursa katılan öğretmen adaylarına rehber olması için “Muallimlere Terbiye-i Bedeniye Rehberi” adıyla bir kitap yazmış, bu kitapta öğretmenlerin öğrencilerine sıhhat, ahenk, tenasüb, iktisat, tasarruf, ahlak ile seciye gibi özellikleri kazandırmalarını ve hareketlerde basitten karmaşığa doğru bir yol izlemelerini, araç-gereç-tesis yetersizliği ile ders saati azlığı konusundaki problemler konusunda pratik çözümler önermiştir (Özkan, 1999).

Böylece dört yıl boyunca Çapa’da yetişen beden eğitimi öğretmenleri orta dereceli okullara beden eğitimi ve spor öğretmeni olarak atanırken, bir kısmı da 1923 yılında eğitime başlayan “Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü”nün Beden Terbiyesi Şubesi’nin öğretmen kadrosuna atanmışlardı (Ayas, 1996:553).

1.4.2.2. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Yükseköğretim Kurumları Dönemi

1926 yılında Konya’da açılan “Orta Muallim Mektebi”, yalnız Edebiyat Bölümü ile

öğretime başlamış, 1 yıl sonra Ankara'ya taşınmıştır. Öğrenim süresi başlangıçta 2 yıl iken (genel bilgi veren iki yıllık hazırlık sınıfın ardından 1 buçuk yıl meslek eğitimi olmak üzere) üç buçuk yıla çıkarılmış öğretmen okulu mezunları için ise biri hazırlık sınıfı ikisi meslek olmak üzere üç yıldır (Özkan, 1999); 1929–1930 öğretim yılında okula “Gazi Orta Muallim Mektebi ve Terbiye Enstitüsü” adı verilmiştir (Bilge, 1988:73).

5 Temmuz 1932 tarih ve 105 sayılı “Talim ve Terbiye Kurulu” kararı ile “Beden Terbiyesi Şubesi” G.O.M.M.T.E. bünyesi içinde açılmış (Özalp, 1977:98) ve bölüm şefliğine de Alman Kurt Dainas getirilmiştir (Abalı, 1974:96).

Bölümün öğretim elemanları daha önce yurt dışında beden eğitimi ve spor konusunda eğitim yapıp yurda dönenler ile Çapa'da açılan kursta üstün başarı gösteren beden eğitimi öğretmenleridir. Bu öğretim elemanlarından ikisi Zehra Alagöz ve Nizamettin Kırşan'dır (Altunya, 1986:31). Nizamettin Kırşan jimnastik derslerini, Zehra Alagöz ise anatomi derslerini okutmakla görevlendirilmiştir. Öğretmenlik bilgileri (Psikoloji, Pedagoji, Öğretim Metodu), Yabancı Dil, Müzik Dersleri de Gazi Eğitim Enstitüsü bünyesi içinde ve bu dersleri okutan öğretmenlerce yürütülmüştür. 1934–1935 yılında Vildan Aşir Savaşır da şube öğretmenleri kadrosundaki yerini almış ve aynı yılın sonunda Gazi Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü ilk mezunlarını vermiştir. Bu ilk mezunlardan Cemal Alpman ve Mehmet Arkan Bakanlıkça seçilerek üç yıl için Almanya'ya tahsile gönderilmiştir (Arun, 1990:12).

Türkiye'de, beden eğitimi öğretmenlerinin yetiştirilmesinde önemli bir yer tutan Gazi Beden Eğitimi Bölümü, 1967–1968 öğretim yılında İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü bünyesinde Beden Eğitimi Bölümü açılana kadar, bu alandaki tek okul olma özelliğini sürdürmüştür (Karaküçük, 1989:52).

1946 yılında açılan Edirne Beden Terbiyesi Orta öğretmen Okulu beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amacıyla eğitim öğretime başlamış çok kısa süre sonra öğretimini sürdüremeyerek kapatılmıştır ve öğrenciler Gazi Eğitim Enstitüsü'ne aktarılmıştır.

1947 yılında açılan İstanbul Eğitim Enstitüsü beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amacıyla eğitim öğretime başlamış; erkek beden eğitimi öğretmeni yetiştiren bir kurum

olarak düşünüldüğü için, ilk yıl erkek öğrencilerle öğretime başlanmıştır (MEB, 1968:22).

1948 yılında açılan Yüksek Beden Eğitimi Enstitüsü beden eğitimi öğretmeni yetiştirme amacıyla eğitim öğretime başlamış çok kısa süre sonra öğretimini sürdüremeyerek kapatılmıştır ve öğrenciler Gazi Eğitim Enstitüsü'ne aktarılmıştır.

1974-75 öğretim yılında açılan İzmir Bornova Yüksek Öğretmen Okulu İzmir Buca Eğitim Fakültesi'ne nakledilmiştir.

Diyarbakır Eğitim Enstitüsü Beden Eğitimi Bölümü 1978 yılında açılıp 1980'de öğrenci alınımı durdurarak mevcut öğrencilerinin bir kısmını mezun ettikten sonra kalan öğrencilerini ve öğretim elemanlarını 1981'de Buca'ya nakletmiştir.

Talim Terbiye Kurulu'nun 08.02.1979 tarih ve 20 sayılı kararıyla dal öğretmeni yetiştiren üç yıllık Eğitim Enstitülerinin 1978–1979 öğretim yılında öğretim süresi dört yıla çıkarılmış, adı da “Yüksek Öğretmen Okulu” olmuştur. Yeni sistemde sınıf geçme yerine ders geçme ve kredi düzeni uygulamaya konulmuştur.

Bünyelerinde beden eğitimi bölümü bulunan Yüksek Öğretmen Okulları şunlardır:

- Gazi Yüksek Öğretmen Okulu, Ankara
- Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu, İstanbul
- Buca Yüksek Öğretmen Okulu, İzmir
- Yüksek Öğretmen Okulu, Diyarbakır (Özkan, 1999).

1.4.2.3. Gençlik ve Spor Akademileri (1975–1982)

Gençlik ve Spor Akademilerinin amacı; “Öğrencilerini, bilim anlayışı kuvvetli, milli tarih şuuruna sahip, vatana, örf ve adetlerine bağlı, milliyetçi ve sağlam düşünceli, bilgili ve tecrübe sahibi, dil, din, ırk, sınıf ve mezhep ayrılıklarına meydan vermeyen, insan hak ve hürriyetlerine saygılı, devletin milleti ve cumhuriyeti ile bölünmez bütünlüğe inanan, kanun, tüzük, yönetmelik ve tüm kurallara bağlı, sağlam karakterli vatandaşlar olarak kalkınma planlarına uygun gençlik, beden eğitimi ve spor hizmetleri için 3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu'nun öngördüğü monitör, antrenör, gençlik

lideri, yönetici, uzman yetiştirmek, hizmet içi eğitim programları düzenlemek ve uygulamak; gençlik sorunları ile beden eğitimi ve sporun tüm alanlarında, spor sağlığı konularında akademilere ihtiyaç duyulan yada ilgili devlet kuruluşlarıyla işbirliği, anlayış içinde istenecek bilimsel inceleme ve araştırmalarla planlama çalışmaları yapmak ve yayınlarda bulunmaktır” şeklinde belirtilmiştir (Resmi Gazete No: 17231, 1981).

Gençlik ve Spor Akademileri, 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanununa göre, 1974–1975 öğretim yılında Ankara’da 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi, 1975–1976 öğretim yılında da İstanbul’da Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi ve Manisa’da Manisa Gençlik ve Spor Akademileri adıyla açılır (Bilge, 1988: 103).

Spor akademilerinde eğitim ve öğretim lisans düzeyinde olup, öğretim süresi dört yıldır. Dersler kredi sistemine göre düzenlenmiş ve uygulama yarıyıl esasına göre yapılmıştır. 8 yarıyıl 138 kredilik eğitim ve öğretim yapılmış ve bu eğitim esnasında Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümlerinde 50, Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi bölümünde ise toplam 56 değişik ders gösterilmiştir. Öğrencilerin lisans eğitimini tamamlayabilmeleri için, genel derslerle birlikte lisans tezlerini bitirmeleri ve staj uygulamalarını başarı ile tamamlamaları gerekmiştir (Özkan, 1999).

Akademilerde dört yarıyıl boyunca zorunlu dersler verilmekte, öğrenciler beşinci yarı yıldan itibaren Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümü ve Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi Bölümleri arasında ilgi ve yeteneklerine göre bir tercih yapmışlardır (programlar arası yatay geçiş mümkün olmuştur). Seçilen bölüm derslerinin ardından dört yarıyıl öğrenim görmüş ve diploma almaya hak kazanmışlardır.

Gençlik ve Spor Akademilerine, üniversite sınavına girmiş olan lise ve dengi okul mezunu olan öğrenciler arasında özel yetenek sınavı ile öğrenci alınmış, sınavla ilgili koşullar, akademiler arası kurul tarafından tespit edilmiştir (Özkan, 1999).

Spor adamı yetiştirme amacıyla kurulan spor akademisinden mezun olan kişilere pedagojik formasyon kurslarına katılmalarının ardından öğretmenlik hakkı verilmiştir.

1.4.2.4. Fakültelere Bağlı Beden Eğitimi ve Spor Bölümleri

Yüksek öğretim kurumları teşkilat hakkındaki 41 sayılı kanun hükmünde kararname, 30

Mart 1983’de 2809 sayılı kanunla aynen kabul edilmiştir.

Bu kanuna göre üniversiteler bünyesi içinde yer alan beden eğitimi spor bölümleri şöyle sıralanmaktadır.

- ODTÜ bünyesindeki Beden Eğitimi Spor ve Rekreasyon Bölümü kaldırılarak ODTÜ Eğitim Fakültesine bağlı “Beden Eğitimi ve Spor Bölümü” oluşturulur.
- Ankara 19 Mayıs Gençlik ve Spor Akademisi, Gazi Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü yerine Ankara’da “Gazi Üniversitesi” adı altında yeni bir üniversite kurulmuş; Gazi Eğitim Fakültesi bünyesinde “Beden Eğitimi ve Spor Bölümü” oluşturulmuş ve diğer okulların öğrencileri bu bölüme devredilmiştir (Spor Akademisi ve Beden Eğitimi Bölümü).
- Anadolu Hisarı Gençlik ve Spor Akademisi ve Atatürk Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü yerine İstanbul’da Marmara Üniversitesi adında yeni bir üniversite kurulmuş; Atatürk Eğitim Fakültesi içinde “Beden Eğitimi ve Spor Bölümü” oluşturulmuş ve okulların öğrencileri bu bölüme devredilmiştir.
- Manisa Gençlik ve Spor Akademisi, Buca Yüksek Öğretmen Okulu Beden Eğitimi Bölümü ve Ege Üniversitesi’ne bağlı olan beden eğitimi spor yüksekokulu yerine İzmir’de “Dokuz Eylül Üniversitesi” adında yeni bir Üniversite kurulmuş; Buca Eğitim Fakültesi bünyesinde “Beden Eğitimi ve Spor Bölümü” oluşturulmuş ve diğer okulların öğrencileri bu bölüme devredilmiştir (Resmi Gazete, 1981:4).

Türkiye’de belirtilen beden eğitimi bölümlerinden sonra açılan dört tane beden eğitimi ve spor bölümü daha vardır. Bu üniversiteler ve açıldığı iller şunlardır:

- Bursa Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (1985–1986)
- Konya Selçuk Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (1987–1988)
- Adana Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (1987–1988)

- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümü (1988–1989) (Özkan, 1999).

2007 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzuna göre eğitim fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor öğretmenliği eğitimi veren yükseköğretim kurumları;

- Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Ağrı Dağı Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Buca Eğitim Fakültesi (Dokuz Eylül Üniversitesine bağlı)
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Erzurum Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Fatih Eğitim Fakültesi (Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı)
- İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi (Atatürk Üniversitesine bağlı)
- Kırıkkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi

2007 Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sistemi Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzuna göre Fen-Edebiyat fakültelerine bağlı beden eğitimi ve spor öğretmenliği eğitimi veren yükseköğretim kurumu ise yalnızca Harran Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'dir.

Beden eğitimi ve spor bölümlerinin amacı: Yükseköğretim Kanununun 4. maddesinde belirtilen amaçlar ile ilgili kanunun 5. maddesindeki temel ilkelere bağlı olarak genel

eğitim kurumlarına (ilk, orta ve yükseköğretime) beden eğitimi ve spor öğretmeni ile resmi ve özel kuruluşlara antrenör yetiştirmektir (Özkan, 1999).

Beden eğitimi ve spor bölümlerinde eğitim-öğretim genelde yarı yıllık ders sistemi esasına göre düzenlenmiştir. Bir eğitim-öğretim yılı güz ve bahar dönemi olarak iki yarıyıldan oluşur. Her yarıyıldan 14 hafta öğretim yapılır. Bölümün öğretim süresi 4 yıldır ve bu süre içerisinde zorunlu derslerle birlikte seçmeli dersler de verilir ve eğitimini başarı ile bitirenler “Lisans Diploması” almaya hak kazanır.

2.4.2.5. Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulları

Türkiye’de yüksek öğretim faaliyetleri 6 Kasım 1981’de çıkarılan 2547 sayılı (Y.Ö.K) Yükseköğretim Kanunu gereğince hazırlanan 20 Temmuz 1982 tarih ve 41 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Hakkındaki Kanun Hükmündeki Kararname ile Üniversitelerin çatısı altında toplanmıştır (Yükseköğretim Kanunu, 11 Kasım 1981 ve 20 Temmuz 1982 tarihli resmi gazeteler) (Özkan, 1999).

Beden eğitimi ve spor yüksekokulları esas olarak; Beden Eğitimi Öğretmenliği, Antrenörlük Eğitimi, Rekreasyon ve Spor Yöneticiliği Bölümlerinden oluşmaktadır.

2007 yılı itibariyle Türkiye’de bulunan ve ÖSS sonucu ile ön kayıt kabul eden Üniversitelerimiz ile sahip oldukları bölümler aşağıda belirtilmiştir (2007 ÖSS kılavuzu).

-Abant İzzet Baysal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Adnan Menderes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

Rekreasyon

-Afyon Kocatepe Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

-Ahi Evran Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

-Akdeniz Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği.

-Aksaray üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

-Anadolu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği.

Rekreasyon

-Ankara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Atatürk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Balıkesir üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Spor Bilimleri

- Celal Bayar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği.

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Cumhuriyet Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi.

Spor Yöneticiliği.

-Çukurova Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Dicle Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

- Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Spor Yöneticiliği.

Antrenörlük Eğitimi

-Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Spor Yöneticiliği

Antrenörlük Eğitimi

-Erciyes Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Spor Yöneticiliği

Antrenörlük Eğitimi

Rekreasyon

-Fırat Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Spor Yöneticiliği

-Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Gaziantep Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

- Gazi Osman Paşa Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
 - Antrenörlük Eğitimi
- Harran Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi
 - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- İstanbul Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Antrenörlük Eğitimi
- Kafkas Üniversitesi Sarıkamış Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- Kastamonu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
- Kırıkkale Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Antrenörlük Eğitimi
 - Spor Yöneticiliği
- Kocaeli Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği
 - Antrenörlük Eğitimi
 - Spor Yöneticiliği
 - Rekreasyon
- Karamürsel Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu
 - Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

-Marmara Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Rekreasyon

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

-Mustafa Kemal Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

-Niğde Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük eğitimi

- Niğde Üniversitesi Aksaray Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

- Ondokuz Mayıs Üniversitesi Yaşar Doğu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük eğitimi

- Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri Teknolojisi Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük eğitimi

Rekreasyon

-Sakarya Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Rekreasyon

Spor Yöneticiliği

-Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Spor Yöneticiliği

Antrenörlük Eğitimi

-Süleyman Demirel Üniversitesi Isparta Sağlık Yüksekokulu

Spor Bilimleri

-Trakya Üniversitesi Kırkpınar Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

-Girne Amerikan Üniversitesi Spor Yüksekokulu

Rekreasyon Yönetimi

Spor Yönetimi

-Yakındoğu Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Antrenörlük Eğitimi

Spor Yöneticiliği

Yukarıda adı geçen bölüm ve yüksekokullar ÖSYM tarafından belirlenmiş olup özel yetenek sınavları ile öğrenci almaktadır.

Antrenörlük eğitimi bölümü mezunlarına Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Antrenör Eğitim Yönetmeliğinin 20. maddesine göre: III. Kademe (Kıdemli Antrenör) antrenör belgesi verilir (Kale, 2003:152).

Spor yöneticiliği bölümü mezunları; spor yöneticisi unvanı ile birlikte istedikleri takdirde seçtikleri bir branşta Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Spor Eğitimi Dairesi Başkanlığınca birinci kademe (yardımcı antrenör) antrenör belgesi almaya hak kazanırlar.

Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulları

Türkiye’de üniversitelere bağlı Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu sayısı ikidir. Bunlardan biri Ankara’da Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu diğeri de Denizli’de bulunan Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu’dur.

Hacettepe Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulunda, beden eğitimi ve spor öğretmenliği, rekreasyon ile spor bilimleri bölümleri bulunmaktadır. Pamukkale Üniversitesi Spor Bilimleri ve Teknolojisi Yüksekokulu’nda ise beden eğitimi ve spor öğretmenliği, antrenörlük eğitimi ve rekreasyon bölümleri vardır.

Bunların dışında Başkent Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesine ve Süleyman Demirel Üniversitesi Isparta Sağlık Yüksekokuluna bağlı Spor Bilimleri bölümü bulunmaktadır. Başkent Üniversitesi Spor Bilimleri Bölümü temel olarak turizmde rekreasyon, rekreatif spor yöneticiliği, spor animatörlüğü, sağlık bilgileri ile yoğunlaştırılmış spor bilimleri, fitness uzmanlığı, liderliği ve ikincil olarak ise antrenörlüğe yönelik lisans eğitimi vermektedir. Spor Bilimleri Bölümünü bitiren mezunlar beden eğitimi ve spor öğretmeni olmayı istedikleri takdirde Başkent Üniversitesi Eğitim Enstitüsü’nde açılan beden eğitimi ve spor öğretmenliği tezsiz yüksek lisans eğitimini başarı ile tamamlamaları gereklidir. Turistik işletmeler, tatil köyleri, oteller-termal üniteler, seyahat acenteleri, belediyeler, sosyal tesisler, spor kulüpleri, kamu kuruluşları, özel idareler diğeri iş imkânlarının birkaçıdır (www.baskent.edu.tr).

Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi Sağlık Yüksekokuluna bağlı Spor Bilimleri Bölümünün genel amacı; öğrencilerin spor bilimlerine dayalı profesyonel ve amatör anlayışa yönelik sporcuların yetiştirilmesinin yanı sıra rekreasyon programlarını uygulayabilecek biçimde genel kültür, alan bilgisi, yöneticilik ve eğiticilik açısından toplumun, alanın ve bireyin ihtiyaçlarını karşılayabilecek nitelikte üstün mesleki ve

ahlaki standartlara sahip, Atatürk ilkelerine gönülden bağlı araştırmacı, sorumluluk sahibi, ulusal ve uluslararası alanda bilimsel ve sportif başarıları gerçekleştirecek, toplumun psiko-sosyal yapısına katkıda bulunacak lider spor bilimciler yetiştirmek olarak belirtilmiştir (w3.sdu.edu.tr).

1.5. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri ve Nitelikleri

1.5.1. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri

Beden Eğitimi Öğretmeninin görevlerini şu şekilde sıralayabiliriz:

- Beden eğitimi dersiyle ilgili hususlar (ders uygulamaları)
- Spor kolu çalışmaları (okul içi ve dışı)
- İzcilik faaliyetleri (okul içi ve dışı)
- Halk oyunu faaliyetleri (okul içi ve dışı)
- Okul dışı faaliyetlerle ilgili diğer hususlar
- Beden eğitimi dersinde ders alanı olarak kullanılan yerlerin bakımı
- Anma, tören ve gösterilerdeki sorumlulukları (MEB, 2000:163).

1.5.2. Beden Eğitimi Öğretmeninin Nitelikleri

İbn Sina' ya göre eğitimci; başta inançlı olmalıdır, bu insan varoluşunun temel sebebidir. Akıllı, onurlu ve kişilik sahibi olmalıdır, meslektaşlarını ve öğrencilerini sevmelidir, dindar olmalı, ahlaki davranışlar kazandırmada basiretli davranmalıdır, çocuk yetiştirme uzmanı olmadır, dış görünüşüyle temiz ve tertipli olmalı, davranışlarında görgülü ve saygı uyandıran bir yapıda bulunmalıdır. (Büyükkaragöz, 1998:45).

Öğretmen yeni fikirlere açık olmalı ve bunu da göstermeli ya da hissettirmelidir. Öğrencilerin kendisi ile doğrudan konuşabileceği, ulaşabileceği bir sınıf ortamı oluşturmalıdır. Öğrenci yeni fikir ortaya attığında öğretmen açık fikirli, kabule hazır ve titiz olmalıdır (Sungur, 1997). Öğretmenlerin katı eğitim kuralları dışına çıkarak, çocuklara belli sınırlar içerisinde özgürlük tanıyarak ve uyarıcıları düzenleyerek onların

yaratıcı güçlerini ortaya koymalarına ve istedikleri denemelerden geçmelerine fırsat verilirse, daha yaratıcı ve mutlu çocuklar yetiştirmemiz mümkün olacaktır (Kamaraj, 1998).

Ausubel ve Robinson (1969), iyi bir öğretmenin niteliklerini; “Zihinsel kapasitesi yüksek, alan bilgisi güçlü, akademik olarak hazırlıklı, gelişim ve öğretim bilgisi yeterli, istenilen kişisel özelliklere sahip olma” şeklinde belirtmişlerdir (Güçlü, 1996).

Öğretmenlerin sahip olmaları gerekli görülen yeterlilikler ve özellikler, tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de sürekli tartışılmaktadır. Öğretmen yetiştiren kurumların programlarında yer alan dersler ve bu derslerin içeriği, öğretmenlere kazandırılması öngörülen yeterliliklere göre düzenlenmektedir (Şişman, 1999).

“1739 Sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu” nun 43.maddesinde öğretmenlik özel bir uzmanlık mesleği olarak tanımlanmıştır. Bu konuda, “öğretmenlik mesleğine hazırlık, genel kültür, özel alan eğitimi ve pedagojik formasyon ile sağlanır” denilerek öğretmenlerin kazanması gereken temel niteliklere değilmiştir.

Amerika’da Witty tarafından 12000 öğrenci üzerinde yapılan bir araştırmanın sonuçlarına göre öğrenciye en çok yardım eden öğretmenin nitelikleri şu şekilde sıralanmıştır:

- İşbirliği yapabilen ve demokratik tutuma sahip
- Her kişiye karşı iyi düşünceli
- Sabırlı
- İlgileri çeşitli
- Genel görüşü ve karakteri hoş
- Hak sahibi ve tarafsız
- Mizah duygusu olan
- İyi huylu, davranışı değişmeyen
- Öğrencilerin sorunları ile ilgilenen

- Değişen koşullara uyabilen
- İyi yönleri görebilen ve övmekten çekinmeyen
- Belirli bir konuyu başarı ile öğretebilen (Binbaşıoğlu, 1983:242)

Pehlivan'ın (1998) nitelikli bir beden eğitimi ve spor öğretmeninde bulunması gereken özelliklere yönelik yaptığı çalışmada, beden eğitimi ve spor öğretmeni "Kişilikli, anlayışlı, iyi huylu, hoşgörülü, sevecen ve saygılı olmalı, kültürlü ve bilgili olmalı, etkili iletişim kurabilmeli ve sosyal olmalı, öğretme becerisi ve sosyal yeteneği iyi olmalı, planlı ve programlı olmalı, sportmen olmalı, tarafsız ve adil olmalı, disiplinli olmalı, öğrencilerle birebir olarak ilgilenmeli, dersini ve sporu sevdirmeli, öğrenciyi yönlendirmeli ve teşvik etmeli, rehberlik yapmalı, centilmen kişilikli, davranışları örnek ve arkadaşça olmalı, mesleğini sevmeli, yardımsever, giyim ve kuşamı düzgün olmalıdır" sonucuna varmıştır.

BÖLÜM 2. TÜRKİYE, İNGİLTERE, YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN'IN EĞİTİM SİSTEMLERİ

2.1. Türk Eğitim Sistemi

2.1.1. Türkiye ile İlgili Genel Bilgi

Kabaca bir dikdörtgeni andırır ve genişliği 1.660 kilometredir. Göller dahil kapladığı alan 814.578 km²'dir. Yunanistan, Bulgaristan, Gürcistan, Ermenistan, Azerbaycan, Irak, İran ve Suriye ile komşudur. Birleşmiş Milletler, NATO, Avrupa Konseyi ve İslam Konferansı Örgütü Türkiye'nin üyesi olduğu uluslararası örgütlerdendir. 3 Ekim 2005 tarihinden itibaren Avrupa Birliği'ne tam üyelik için müzakerelere başlanmıştır.

Geleneksel bir Türk sporu olan güreşin en önemli karşılaşması Kırkpınar Yağlı Güreşleri'dir. Türkiye'de en çok sevilen sporlardan biri de futboldur. Türkiye'de lisanslı sporcu sayısı Aralık 2007 verilerine göre 350,211 spor kulübü sayısı ise 8,520'dir (genel toplam) (www.gsgm.gov.tr).

2.1.2. Türkiye'de Okul Öncesi Eğitim

İlköğretim çağına gelmemiş 3–5 yaşındaki çocuklar için zorunlu olmayan bir eğitimidir. Anaokulları, ana sınıfları ve uygulama sınıflarında verilir. 36–60 aylık çocukların eğitimi amacıyla açılan okula anaokulu/uygulama sınıfı, 60–72 ay çocukların eğitimi amacıyla açılan sınıflara anasınıfı denir. Amacı; çocukların bedensel, zihinsel, duygusal gelişimlerini ve iyi alışkanlıklar kazanmalarını, ilköğretime hazırlanmalarını, Türkçeyi doğru ve güzel konuşabilmelerini sağlamaktır.

2.1.3. İlköğretim

2.1.3.1. Genel Amaçlar

İlköğretim, 6–14 yaşlarındaki çocukların eğitim ve öğretimini kapsar. İlköğretim, kız ve erkek bütün yurttaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır (Demirel, 2000:79).

Türk Milli Eğitimi'nin genel ve özel amaçları, temel ilkeleri ve her bir eğitim kademesinin amaç ve görevleri Milli Eğitim Temel Kanunu'yla belirlenmiştir. Bu genel amaç ve ilkelere bağlı olarak; ilköğretimin amaç ve görevleri şunlardır (Madde:23):

- Her Türk çocuğuna iyi bir vatandaş olmak için gerekli temel bilgi, beceri, davranış ve alışkanlıkları kazandırmak; onu millî ahlak anlayışına uygun olarak yetiştirmek,
- Her Türk çocuğunu; ilgi, istidat ve kabiliyetleri yönünden yetiştirerek hayata ve üst öğrenime hazırlamaktır.

2.1.3.2. Müfredat

2005–2006 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan yeni ilköğretim programının öngördüğü ortak beceriler şunlardır: Türkçeyi doğru, etkili ve güzel kullanma becerisi, eleştirel düşünme becerisi, yaratıcı düşünme becerisi, iletişim becerisi, problem çözme becerisi, araştırma-sorgulama becerisi, bilgi teknolojilerini kullanma becerisi, girişimcilik becerisi yeni ilköğretim programı ile öğrencilere kazandırılacak temel beceriler olarak belirlenmiştir (MEB, 2005).

2005–2006 yılı haftalık (toplam ders saati 30’dur) ders çizelgesinde zorunlu derslerden 1. 2. ve 3. sınıflarda “Beden Eğitimi” 2 saat iken 4, 5, 6, 7 ve 8.sınıflarda 1 saattir. Bunun yanı sıra seçmeli olarak 1, 2 ve 3. sınıflarda 1’er saat ve 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarda ise 2’şer saat “Spor Etkinlikleri” dersi verilmektedir.

Türkiye’de ilköğretim okulları olarak; genel ilköğretim, özel ilköğretim ve açık ilköğretim:

Tablo 1. Türkiye’de Okul Türlerine Göre İlköğretimde Öğrenci Öğretmen ve Okul Sayıları (2005 – 2006)

Okul Türü	Öğrenci Sayıları			Öğretmen Sayısı	Eğitim Veren Okul Sayısı
	Erkek	Kız	Toplam		
Genel İlköğretim Okulları	5.365.324	4.854.028	10.219.352	370.316	34.261
Özel İlköğretim Okulları	103.098	85.992	180.090	19.543	728
Açık İlköğretim Okulları	147.169	118.324	265.493	-	1
Toplam İlköğretim Okulu Sayısı	5.615.591	5.058.344	10.673.935	389.859	34.990

Kaynak: www.eurydice.org

Tablo 1’ de görüldüğü gibi genel ilköğretim okullarında 370.316 öğretmen toplam

10.219.353 öğrenciye eğitim verirken; özel okullarda 728 öğretmen 180.090 öğrenciye eğitim vermektedir.

2.1.4. İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar

2.1.4.1. Genel Amaçlar

Ortaöğretim okullarının genel amaçları 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 28. maddesinde belirlenmiştir: Ortaöğretimin amaç ve görevlerinin, Millî Eğitimin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak;

1. Bütün öğrencilere ortaöğretim seviyesinde asgari ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanıtmak, çözüm yolları aramak ve yurdun iktisadi sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunmak bilincini ve gücünü kazandırmak,
2. Öğrencileri, çeşitli program ve okullarla ilgi, istidat ve kabiliyetleri ölçüsünde ve doğrultusunda yüksek öğretime veya hem mesleğe hem de yüksek öğretime veya hayata ve iş alanlarına hazırlamaktır.

2.1.4.2. Müfredat

Öğretim programları, öğrencilerin ilgi, istek ve yeteneklerine göre bireysel farklılıklarına ve yönelecekleri alan/dalın özelliklerine uygun olarak ortak dersler, alan/dal dersleri ile seçmeli derslerden oluşmaktadır.

2.1.4.3. Okul Türleri

2005–2006 öğretim yılından geçerli olan yeni düzenlemeyle (TTK Başkanlığı'nın 07.06.2005 tarih ve 184 sayılı kararı); ortaöğretim okulları en az dört yıl süreli (9–12. sınıflar ve 14–16 yaş grubu 2008–2009 yılından itibaren 14–17 yaş olacaktır) okullara dönüşmüşlerdir.

Hem genel hem de mesleki ve teknik eğitimde "Anadolu Liseleri, Anadolu Meslek Liseleri vb" olarak adlandırılan ve giriş sınavı ile öğrenci alan yabancı dilin ağırlıklı olduğu okullar bulunmaktadır.

Genel Ortaöğretim Okulları

Genel ortaöğretim okulları; Genel Liseler, Anadolu Liseleri, Fen Liseleri, Sosyal

Bilimler Liseleri, Anadolu Öğretmen Liseleri, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri ve Spor Liseleridir.

Tablo 2. Türkiye’de Genel Ortaöğretim Okullarının Özellikleri

Okul türü	Hazırlık Sınıfı	Süresi
Genel Lise	-	4
Anadolu Lisesi	-	4
Fen Lisesi	-	4
Sosyal Bilimler Lisesi	1	4
Anadolu Öğretmen Lisesi	-	4
Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi	-	4
Spor Lisesi	-	4

Kaynak: www.eurydice.org

Uygulanan programın türüne göre birinci sınıftan sonraki dersler bu alanlardan birinde ağırlık kazanmaktadır. Birinci yılda bütün öğrenciler aynı ortak zorunlu dersleri almaktadırlar. Öğrenciler ilgi ve başarı durumlarına göre ikinci yıldan itibaren farklı alanlara yönlendirilmektedir. Alanlar ile yükseköğretim programları ilişkilendirilmiş durumdadır.

Spor liselerinde 9. sınıftaki dersler genel liselerle benzer biçimde genel eğitimle ilgili ortak ve seçmeli derslerden oluşmaktadır. Diğer sınıflara genel eğitimle ilgili derslerin yanında spor ve beden eğitimi alanındaki dersler ağırlıklı olarak okutulmaktadır (Spor Liseleri Yönetmeliği) (<http://ogm.meb.gov.tr>).

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Okulları

Mesleki ve teknik öğretim okulları, öğrencileri genel ortaöğretimin amaçları ile birlikte onları iş ve meslek alanlarına işgücü olarak yetiştiren ve yükseköğretime hazırlayan ortaöğretim okullarıdır.

Teknik Liseler

Anadolu Teknik Liseleri

Meslek Liseleri

Anadolu Meslek Liseleri

Endüstri Meslek Liseleri

Sağlık Meslek Liseleri

Ticaret Meslek Liseleri

Anadolu Ticaret Meslek Liseleri

Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Liseleri

İmam Hatip Liseleri

Anadolu İmam Hatip Liseleri

Diğer Liseler olarak gruplandırmak mümkündür.

Okul türlerine göre erkek-kız öğrenci sayıları, öğretmen sayıları ve okul sayılarını incelemek mümkündür.

Tablo 3. Türkiye’de Okul Türlerine Göre Ortaöğretimde Öğrenci Öğretmen ve Okul Sayıları (2005 – 2006)

Okul Türleri	Öğrenci Sayıları			Öğretmen Sayıları	Okul Sayıları
	Erkek	Kız	Toplam		
Devlet Liseleri	1,620,767	1,231,998	2,852,765	170,797	6,784
Genel	926,218	815,261	1,741,479	88,441	2,777
Mesleki Ve Teknik	694,549	416,737	1,111,286	82,356	4,007
Özel Liseler	42,088	34,582	76,670	14,520	650
Genel	41,486	34,207	75,693	14,140	628
Mesleki Ve Teknik	602	375	977	380	22
Diğer Bakanlıklara Bağlı Meslek Liseleri	3,357	984	4,341	735	35
Açık Lise	37,131	33,243	70,374	0	0
Genel Ortaöğretim Toplam	1,123,459	952,158	2,075,617	102,581	3,406
Mesleki Ve Teknik Ortaöğretim Toplam	732,282	450,355	1,182,637	82,736	4,029
Ortaöğretim Toplam	1,855,741	1,402,513	3,258,254	185,317	7,435

Kaynak: MEB, 2005.

Tablo 3’te görüldüğü gibi; 7435 okulda 185.317 öğretmen görev yapmakta olup; 3.258.254 öğrencinin eğitim-öğretim gördüğü anlaşılmaktadır. Bu öğrencilerden 1.855.741’i erkek öğrenci, 1.402.513’ü ise kız öğrencidir.

2.1.5. Türkiye’de Yükseköğretim

Türkiye’de yükseköğretim; ortaöğretime dayalı, en az iki yıllık yüksek öğrenim veren

kurumların tümünü kapsar (Demirel 2000:34).

Türkiye’de Yükseköğrenimin Amaçları Yükseköğretim Kurulunun 2547 sayılı kanununun 4.maddesine göre;

a) Öğrencilerini:

(1) ATATÜRK inkılâplarını ve ilkeleri doğrultusunda ATATÜRK milliyetçiliğine bağlı,

(2) Türk Milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan, Türk olmanın şeref ve mutluluğunu duyan,

(3) Toplum yararını kişisel çıkarının üstünde tutan, aile, ülke ve millet sevgisi ile dolu,

(4) Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren,

(5) Hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı,

(6) Beden, zihin, ruh, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş,

(7) İlgi ve yetenekleri yönünde yurt kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu sağlayacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve genel kültürüne sahip vatandaşlar olarak yetiştirmek,

b) Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olarak, refah ve mutluluğunu artırmak amacıyla; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak ve hızlandıracak programlar uygulayarak, çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı haline gelmesini sağlamak,

c) Yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle

bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmaktır.

Yükseköğretim Kurumları;

- Üniversiteler
- Fakülteler
- Enstitüler
- Yüksekokullar
- Konservatuarlar
- Meslek yüksek okulları
- Uygulama ve araştırma merkezlerdir (Demirel, 2000:34).

Orta öğretimini tamamlayan öğrencilerin yükseköğretime başlayabilmeleri için Öğrenci Seçme ve Yerleştirme (ÖSYM) tarafından yılda 1 kez yapılan sınavdan (ÖSS) aldıkları puan ile ortaöğretim başarı puanları ve tercihleri göz önünde bulundurularak yerleştirme yapılır.

Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu, Beden Eğitimi ve Spor Bölümü, Güzel Sanatlar Fakültesi... v.b. yetenek gerektiren bölümlerde okuması için ise her üniversitenin kendi bünyesinde belirlediği bir yetenek sınavı uygulanmakta olup adayın bu sınava girebilmesi için ÖSS sınavından başarılı olmuş olması gerekmektedir.

Türkiye'de öğretmenlik eğitimini bitiren okul öncesi, ilköğretim, sınıf, orta öğretim ve alan öğretmeni adaylarının öğretmenliğe atanabilmeleri için her yıl Temmuz ayında merkezî sistemle yapılan Kamu Personeli Seçme Sınavına girmeleri ve bu sınavdan yeterli puan almaları gereklidir. Atama, Millî Eğitim Bakanlığı tarafından her öğretimlik alanında gereksinim duyulan öğretmen sayısına göre en yüksek puanı alan adaylardan başlanarak yapılmaktadır. Atanan öğretmenler, bir yıl stajyer öğretmen olarak görev yaparlar. Bu süre içinde adaylar, yerel olarak düzenlenen adaylık eğitimi programına katılırlar, deneyimli öğretmenler arasından seçilen rehber öğretmenin gözetiminde okul içinde eğitim-öğretim etkinliğinde bulunurlar. Bir yılın sonunda

yapılan değerlendirme sonucuna göre asil öğretmenliğe atanırlar (Sağlam, 2005). Ayrıca üniversiteler tarafından belirlenen kriterleri sağladıkları takdirde üniversitede yüksek lisans ve doktora yaparak ğretim elemanı olabilirler ve bunun için gerekli kriterler üniversiteler tarafından belirlenmektedir.

2.2.İngiltere’de Eğitim Sistemi

2.2.1. İngiltere Hakkında Genel Bilgi

İngiltere, Büyük Britanya adasının merkezi ve güney üçte ikisini, ayrıca çevredeki adaları kaplar. 1973’te Avrupa Birliği’ne katılan ülke kuzeyde İskoçya, batıda Galler ile komşudur. İngiltere, dünya çapında n yapan futbol ligi FA Premier Lig’in anavatanıdır. Bu ligde Őampiyonlar Ligi ve Uefa Kupası kazanmış takımlardan Chelsea, Manchester United, Arsenal, Newcastle United, Liverpool, Middlesbrough bulunur. Ayrıca Dünya Kupası’nı kazanan ülkelerdendir. İngiltere’de her yıl Haziran ayında tenis sporunun en eski turnuvası olan Wimbledon Tenis Turnuvası düzenlenmektedir. lke, rugby ve kriket sporlarının da beŐięi olarak bilinir. (www.wikipedia.org).

2.2.2. İngiltere’de Okul ncesi Eğitim

İngiltere’de okul öncesi eğitim 3–5 yaşları arasında verilmektedir. Bu basamakta çocuğun kişisel, sosyal ve duygusal gelişimi, matematik gelişimi, dünyayı anlaması ve bilgisi, fiziksel gelişimi ve yaratıcılık gelişimi olmak üzere 6 alanda eğitimi gereklidir.

2.2.3.İngiltere’de İlkretim Okulları

2.2.3.1. Genel Amaçlar

İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda’daki dengeli ve geniş müfredat programına dayandırılmış okul eğitiminin esas amacı çocukların yaşına, becerisine, yeteneğine ve herhangi özel eğitim ihtiyacına (SEN) uygun olmasıdır. Mevzuatın altında kurulmuş olan 2002’deki eğitim hareketinin (İngiltere ve Galler) 78 bölümü ve 1989’daki eğitim reformu (Kuzey İrlanda) dengeli geniş bir müfredatı Şöyle tanımlamıştır:

- Çocukların okulda ve toplumda zihinsel, ahlaki, kültürel, mental ve fiziksel gelişimlerini sağlamak.

- Çocukları yaşamlarının sonraki bölümlerindeki sorumluluklarına, fırsatlarına ve deneyimlerine hazırlamak.

2.2.3.2.Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması

İngiltere’de zorunlu eğitim 5–16 yaş grubunu kapsar ve 4 basamağa bölünür: 1.Devre (5–7 yaş), 2.Devre (7–11 yaş), 3.Devre (11–14 yaş) ve 4.Devre (14–16 yaş). 1 ve 2. Devre ilkokulu oluştururken ana 3 ve 4. devre ise orta öğretimi oluşturmaktadır.

2.2.3.3.Müfredat

İlkokuldaki ana amaçlardan biri tüm çocukların İngilizce, matematik ve bilimde temelden iyi gelişmelerini sağlamaktır. İngiltere için ulusal müfredat, 3 yaşından 16 yaşına kadar öğrenim gören öğrencilerin tümünü kapsamaktadır. 1 ve 2. Devredeki dersler; İngilizce, matematik, fen bilimleri, tasarım ve teknoloji, bilgi ve iletişim teknolojisi, tarih, coğrafya, sanat ve tasarım, müzik ve beden eğitimidir. 2. Devrede çocuklar ilkokulun sonunda almak zorunda oldukları sınavlara (11+) hazırlanmaktadır (Demirel, 2000:79).

İlkokulların ve ortaöğretim veren kurumların çoğu öğrencileri her hangi bir sınava tabi tutmadan kabul ederler ancak 11 yaşındaki öğrencilerin “Grammer School” a girebilmeleri için sınavdan başarılı olmaları gerekmektedir.

2004–2005 yılında Birleşik Krallıktaki ilköğretim öğrencilerinin sayısı (anasınıfı da dahil olmak üzere) 5,044,900’dir.

Tablo 4. Birleşik Krallıklarda İlköğretim Düzeyindeki Okul Sayısının Dağılımı (2004-2005)

	İngiltere	Galler	İskoçya	Kuzey İrlanda	Birleşik Krallık Toplam
İlkokul (middle school ve anasınıfı olan ilkokulları da kapsar)	17,642	1,572	2,217	912	22,343

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi İngiltere’de 17,642 ilköğretim okulu bulunmaktadır..

Tablo 5. Birleşik Krallıklardaki Öğrenci-Öğretmen Oranları (2004–2005 yılında)

	İngiltere	Galler	İskoçya	Kuzey İrlanda	Birleşik Krallık
Oran	22.5	20.7	17.6	20.0	21.8

Yukarıdaki tabloda İngiltere'deki öğretmen-öğrenci oranının 22,5 olduğu görülmektedir.

2.2.4. İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar

2.2.4.1.Genel Amaçlar

Genel eğitim mevzuat sisteminin amacı, zorunlu eğitim sonrasını ihtiva eden, çocukların ve toplumun fiziksel, zihinsel, kültürel, ahlaki, akli gelişimini arttırmaktır.

2.2.4.2.Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması

İngiltere, Galler ve Kuzey İrlanda da ikinci derece zorunlu eğitim 11–16 yaşındaki öğrencileri kapsar ve iki basamağa bölünmüştür (11–14 ve 14–16).

2.2.4.3. Müfredat

İngiltere ve Galler'de okullar kendi ihtiyaçlarını ve koşullarını yansıtmak için müfredat geliştirmektedirler.

3. Devrede; İngilizce, matematik, fen bilimleri, tasarım ve teknoloji, bilgi ve iletişim, tarih, coğrafya, modern yabancı diller, sanat ve dizayn, müzik, beden eğitimi ve vatandaşlık dersleri; 4. devrede ise İngilizce, matematik, fen bilimleri, dizayn ve teknoloji, bilgi ve iletişim teknolojisi, modern yabancı diller, beden eğitimi ve vatandaşlık dersleri verilmektedir.

Orta dereceli okulların amacı öğrencileri yükseköğrenim için “O” ve “A” level sınavlarına hazırlamaktır. Bir öğrenci okuldan sonra 11-14 yaşları arasında bir orta dereceli okulda üç yıl bütün dersleri okur. Sınıfta kalma yoktur ve yaş ilerledikçe sınıf ilerler, her yaş sınıfı A, B,C gruplarına ayrılır. Öğrencilerin seviyelerine göre öğrenim yapılır. 18 yaşında “A” level sınavına girerler. Öğrencilerin bu sınava hazırlanmaları için College of Further Education denilen yüksekokullara devamı gerekmektedir (Demirel, 2000:83).

2.2.4.4. Okul Türleri

- *Middle School*: Öğrenciler Middle School'a 8–9 yaşlarında başlayıp 11–12 yaşlarında bitirirler.
- *Comprehensive School (Çok Amaçlı Okullar)*: Bu okullarda öğrenciler yetenek ve başarı durumlarına bakılmaksızın kabul edilirler. Comprehensive School'larda çok çeşitli dersler gösterilmektedir. Genelde 11–18 yaşları arasındakilere 6 yıl öğrenim imkânı sunarlar. İsteyenler 16 yaşından sonra da okulda kalıp eğitimlerine devam edebilirler.
- *Secondary Modern School (Modern Okullar)*: Grammar School veya High School'a kabul edilmeyen 11–16 yaş arasındaki öğrencilerin gidebileceği okullardır. Bu okullarda herhangi bir branş eğitimi değil genel bir eğitim verilir.
- *Secondary Intermediate*: Sadece İrlanda'ya özgüdür. Comprehensive School'a denk eğitim vermektedirler.
- *Secondary Grammar School*: 11–16 yaşları arasındaki öğrencilere branş eğitimi verirler. Ancak 11-plus sınavıyla öğrenci alırlar. Her 100 öğrenciden yalnızca 25'i bu sınavda başarılı olabilmektedir. Dileyen öğrenciler 16 yaşından sonra da okulda kalabilir ve eğitimlerine devam edebilirler.
- *High School*: 11-plus sınavını geçen ancak Secondary Grammar School'a kabul edilmeyen öğrencileri alırlar.
- *6th Form College*: Diğer ortaokullardan mezun olmuş 16 yaşını doldurmuş öğrencilerin 2 sene boyunca GCE A-levels sınavlarına hazırlayan okullardır.
- *Technical School*: Türkiye'deki meslek liseleri gibidirler. 14–18 yaş arası öğrenciler mesleki ve teknik eğitim verirler. Bu okullar "Technical and Vocational Education Institute" programında yer alırlar ve finansmanları MSC (Manpower Services Commition) tarafından karşılanır.
- *City Techology College*: 11–18 yaş arası öğrenciler teknoloji ve bilim alanında eğitim verirler. Bu okullar genelde İngiltere'nin yoksul mahallelerinde yer almaktadırlar.

İngiltere’de ortaöğretimde görülmekte olan dersler; din eğitimi, İngilizce, matematik, bilim ve teknoloji, çevre ve toplum, beden eğitimi ve dil çalışmaları’dır.

Tablo 6. İngiltere’de Ortaöğretimde Derslerin Zaman Dağılımı

Din Eğitimi	% 5
İngilizce	% 12.5
Matematik	% 12.5
Bilim ve Teknoloji	% 12.5
Çevre ve Toplum	% 7.5
Yaratıcı ve etkileyici çalışmalar (beden eğitimi)	% 5
Dil çalışmaları	% 5–7.5
Önerilen minimum kanuni müfredat zamanı	% 60–62.5

Müfredat programında zorunlu derslerin yüzdelik dağılımı yukarıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Birleşik Krallıklardaki Ortaöğretim Okullarında Öğrenci Sayısı ve Öğrenci-Öğretmen Oranları (2004-2005)

İkinci derece eğitim veren kurumlardaki öğrenci sayısı				4,002,200	
İkinci derece eğitim veren kurumlarda öğrenci/öğretmen oranları	İngiltere	Galler	İskoçya	Kuzey İrlanda	Birleşik Krallıklar
	16.7	16.7	12.7	14.3	16.2

Yukarıdaki tabloda ikinci derece eğitim veren kurumlarda öğrenci sayıları ve öğrenci öğretmen oranları verilmiştir. Buna göre Birleşik Krallıklarda toplam 4,002,200 öğrenci eğitim görmektedir. İngiltere’de öğrenci-öğretmen oranınının 16,7 olduğu görülmektedir.

Kaynak: www.eurydice.org

2.2.5. İngiltere’de Yükseköğretim

Üniversiteler, idari ve yönetim bakımından özerktir. Yükseköğrenim veren enstitüler kendi gerekliliklerini kendileri belirlemektedir. Giriş için, her alanda özel gereklilikler vardır ve giriş gereklilikleri A level ya da eş düzeyde bir sınavdan oluşmaktadır.

A level ön eğitimidir ve 2 yıl sürer (3’er aylık 5 ya da 6 dönem). Üniversiteye başlayabilmek için alınması gereken zorunludur ve 15–18 yaşlarındaki öğrencileri kapsamaktadır. Dünyanın her yerinde tanınan uluslararası geçerliliği olan bir diplomadır. Lise veya üniversite eğitiminin aksine öğrenciler sadece 3 veya 4 ders alır ve bunlardan sorumlu olurlar. A level, üniversite sınavına hazırlık olduğu için öğrenciler okumayı planladıkları alanlara göre ders ve A level bölümü seçmektedirler.

A level diplomasını alan bütün öğrenciler bir İngiliz üniversitesi tarafından kabul edilir, fakat A level diploma notu yüksek olan öğrenciler daha iyi üniversitelere yerleştirilir ve üniversiteye yerleştirilmesinde esas olan A level diploma notudur. A level aynı zamanda İngiltere’de profesyonel kariyere başlamak için de gerekli bir eğitimidir. Pek çok firma üniversite mezunu olmayan adaylar için en az 2 dersten A level başvuru şartı olmaktadır.

Öğretmen eğitiminin çoklu ya da ikili sisteminin örneği İngiltere’de 1970’lerde bulundu ki bu süreçte öğretmen eğitiminde reform yer almaya başladı. Bundan sonra, öğretmen eğitimi farklı durum ve görevdeki üç türde enstitüde düzenlendi: ikinci derece eğitim veren akademik okul öğretmenleri için üniversitelerin eğitim bölümleri, ilkökul ve akademik olmayan ikinci derece eğitim veren okul öğretmenleri için eğitim kolejleri ve müzik, güzel sanatlar gibi farklı uzmanlık gerektiren kolejler (Kobayashi, 1993).

2.3.Yunanistan’da Eğitim Sistemi

2.3.1.Yunanistan Hakkında Genel Bilgi

Balkan Yarımadası üzerine kurulu olan Yunanistan, doğuda Türkiye, kuzeyde Bulgaristan ve Makedonya Cumhuriyeti, kuzeybatıda ise Arnavutluk ile komşudur.

Halkın büyük çoğunluğunu etnik Yunanlar oluşturduğu ülke 1981 yılında Avrupa Birliği’ne katılmıştır. Yunan futbol takımı 2004 yılında UEFA Avrupa Şampiyonluğunu elde etmiştir. En bilinen futbol takımları Panathinaikos, Olympiacos ve AEK Athens’dir. 2007 yılında dünya altıncısı olan Yunan basketbol takımı da bir o kadar başarılıdır.

2.3.2. Yunanistan’da Okul Öncesi Eğitim

Yunanistan’da okulöncesi eğitimin çoğunluğu devlete bağlıdır ancak bazıları özeldir. Zorunlu olmamakla birlikte 4–6 yaşları kapsamaktadır. Amaç; küçük çocukların hem bireysel hem de grup düzeyinde psikomotor, sosyal, duygusal, ahlaki ve dini olarak gelişimlerini sağlamaktır. Öğretmenlerin, “Okul Öncesi Pedagoji Bölümü” mezunu olmaları gerekmektedir.

2.3.3.Yunanistan’da İlköğretim

2.3.3.1. Genel Amaçlar

İlk ve ortaöğretimin hedefi, cins ve köken ayrımı yapmadan öğrencilerin uyumlu ve dengelenmiş gelişiminin tümüne katkıda bulunmaktır. Onlar, kişilikleriyle bütünleşip gelişebilir ve bunu yaratıcı bir şekilde yaşayabilirler. Amaç, öğrencilerin zihinsel ve fiziksel gelişimlerinin temelini oluşturmaktır ve bu amaç ilk ve ortaöğretimin daha geniş hedefleri tarafından açıklanmıştır.

2.3.3.2. Öğrenci Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması

İlköğretimde toplam öğrenci sayısı yaşlarına göre 6 sınıf arasında dağıtılmış ve bu şekilde 6 yaş seviyesi oluşmuştur.

2.3.3.3. Müfredat

İlk ve ortaöğretimin müfredatı ve ders programı, pedagojik enstitü tarafından Eğitim Bakanlığına önerilmiş ve hazırlanmıştır. Bu müfredata göre; ilköğretimde 1 ve 2. sınıflarda haftalık 25 saatlik dersin; 3, 4, 5 ve 6. sınıflarda ise haftalık 30 saatlik dersin 2 (iki) saatini beden eğitimi dersi oluşturmaktadır.

Yunanistan’daki devlet ve özel sektör ilköğretim okullarının durumunu okul, öğrenci ve öğretmen sayılarını göz önüne getirerek inceleyelim.

Tablo 8. Yunanistan’da İlköğretim Okulları, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları

Okul Dönemi	Devlet Sektörü			Özel Sektör		
	Okullar	Öğrenciler	Öğretmenler	Okullar	Öğrenciler	Öğretmenler
1998–99	5,777	601,186	44,424	387	44,328	3,260
1999–00	5,949	600,028	44,842	390	45,285	3,012
2000–01	5,897	596,314	47,105	377	40,149	2,907
2001–02	5,739	594,639	47,998	373	45,775	3,185
2002–03	5,721	602,292	51,074	388	49,760	3,525
2004–05	5,609	603,108	55,237	375	47,134	3,540

1998-2005 Yılları arasında devlet okullarındaki öğrenci sayısı 601,186’dan 603,108’e çıkarken; 44,424 olan öğretmen sayısının 55,237’e ulaştığı görülmektedir.

2.3.4.Yunanistan’da İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar

2.3.4.1.Genel Amaçlar

Öğrencilerin değer sistemini (ahlaki, milli, insani ve diğer değerler) genişletmek, böylece öğrencilerin bu temel prensiplere uymak için kendi davranışlarını

ayarlayabilmelerini sağlamak; sanatın çeşitli biçimlerinden haberdar olmak ve öğrencilerin kendi yaratıcı ifadelerini belirtmelerine yardımcı olmak için estetik ölçütleri (kriterleri) arttırmayı amaçlamaktadır.

2.3.4.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması

Alt Ortaokul (Gymnasio): Öğrenci düzeyine bağlı olarak iki seviyede öğretilen İngilizce dersi dışında öğrenciler ayırım yapmadan tüm dersler için ortak bir çalışma programına katılırlar.

Genel Üst Ortaokul (Lykeio): Yaş sınırı yoktur. Gündüz okullarında öğrenciler 15-18 yaş arasında iken gece okuluna devam eden öğrenciler 16 yaş ve üzerindedir.

Teknik Mesleki Eğitim Okulu (TEE): Teknik mesleki eğitim okullarına genellikle 15 yaş üzeri ve çalışmayan öğrenciler devam eder. Gece okullarına ise sadece çalışan öğrenciler devam eder.

Orta Sonrası Üçüncül Olmayan Öğretim (IEK): Meslek eğitim enstitülerine başlama yaşı 18'dir.

2.3.4.3. Müfredat

Alt Ortaöğretim: 1. ve 2. sınıfta haftalık toplam 35 saatlik eğitimin 3 saatini beden eğitimi oluştururken 3.sınıfta 2 saate düşmektedir. 4, 5 ve 6. sınıflarda 24 saatlik haftalık ders programında beden eğitimi dersi yer almaktadır.

Birleşmiş Üst Ortaöğretim (Eniaio Lykeio)

Gündüz Okulları: 1.Sınıf 'ta haftalık 32 saatlik dersin 2/1 saatini; 2. sınıfta haftada 24 saatlik genel bilgi derslerinin 2 saatini ve son olarak 3.sınıfta 16 saatlik genel bilgi derslerinin 1 saatini beden eğitimi dersi oluşturmaktadır.

Gece Okulu (Üst Ortaöğretim Okulları): Gece okullarında beden eğitimi dersi yoktur.

Teknik Mesleki Eğitim Okulları: 1. sınıfın ilk döneminde genel bilgi içeren dersler (Dini Eğitim, Çağdaş Yunan Dili, Matematik, Fizik, Kimya, *Beden Eğitimi*, Yabancı Dil ve Bilgisayar Kullanımı) on dört (14) saat, branş dersleri ise yirmi (20) saat verilmektedir. 1. sınıfın ikinci döneminde genel bilgi içeren dersler (Çağdaş Yunan Dili, Tarih,

Matematik, Fizik, Kimya, Yabancı Dil, *Beden Eğitimi*) on (10) saat, branş dersleri ise yirmi dört (24) saat verilir. 2. sınıfta beden eğitimi dersi yoktur.

IEK (ikinci derece sonrası -üçüncü derece olmayan eğitim): Teorik dersleri, workshopları ve birleştirilmiş dersleri içerir (teorik dersler beceri gerektirir).

2.3.4.4. Okul Türleri

Alt Ortaokul: Alt ortaokul 3 yıldır. Öğrenci sayısına bağlı olarak her seviye bir ya da daha fazla sınıfa bölünmüştür.

Genel Üst Ortaokul: Zorunlu olmayan üst ortaöğretimin bir parçasıdır. Öğrenim görme süresi gece okulu olarak faaliyet göstermedikçe 3 yıl, aksi takdirde 4 yıldır.

Teknik Mesleki Eğitim Okulu: Teknik mesleki eğitim okulu mecburi olmayan ortaöğretim olarak sınıflandırılmıştır. Hem gündüz hem de gece sınıfları olarak önerilmiştir. İlk olarak iki (2) yıl ikinci olarak bir (1) yıl olmak üzere 2 seviyedir. Bu iki seviye bağımsızdır ve bir sertifika her ikisi içinde kabul görmüştür.

Orta Sonrası Üçüncül Olmayan Eğitim: Bunu, orta sonrası seviyede verilen meslek eğitimini diplomayla onaylayarak yapar. Teknik Mesleki Eğitim Enstitülerinin hacmi eğitim dönemlerinde stajyer, öğretmen ve öğrenci sayısına göre değişir.

Genel Alt Ortaöğretim: Öğrencilerin tüm alanlardaki başarılarını, kabiliyetlerine göre ve hayattaki isteklerine uygun olarak yükseltmeyi amaçlamaktadır.

Yunanistan'daki devlet ve özel ortaöğretim okullarının durumunu okul, öğrenci ve öğretmen sayılarını göz önüne getirerek inceleyelim.

Tablo 9. Yunanistan'da Zorunlu Ortaöğretimde Okul, Öğrenci ve Öğretmen Sayıları (Alt Ortaöğretim Okullarında)

Okul Dönemi	Devlet Sektörü			Özel Sektör		
	Okul	Öğrenci	Öğretmen	Okul	Öğrenci	Öğretmen
1998-1999	1,822	360,307	34,683	101	17,175	1,898
1999-2000	1,844	348,150	34,856	102	18,306	2,035
2000-2001	1,768	332,407	34,689	116	18,895	2,196
2001-2002	1,768	321,674	35,221	112	19,054	2,301
2002-2003	1,853	322,172	37,272	119	18,876	2,310
2003-2004	1,860	310,969	38,167	122	17,901	2,306
2004-2005	1,867	316,862	39,238	117	17,857	2,291

1998-2005 Yılları arasında devlet okullarındaki öğrenci sayısının 360,307'den 316,862'ye düşmesine rağmen 34,683 olan öğretmen sayısının 39,238'e çıktığı görülmektedir. Bunun, eğitime verilen önemin göstergesi olduğu düşünülebilir.

2.3.5. Yunanistan'da Yükseköğretim

Üniversiteler, teknik üniversiteler, Atina Güzel Sanatlar Okulu ve Teknolojik Eğitim Enstitülerini kapsar. Üniversite eğitiminin diğer alternatifi Yunanistan Açık Üniversitesi'dir (EAP). Yunanistan'da 20 tane üniversite vardır. Üniversiteler, fakülteleri kapsar, fakülteler bölümlere, bölümler kollara ayrılır.

Fakülteler ve bölümler 5 alanda gruplandırılır:

- I. Beşeri bilimler, hukuk ve sosyal bilimler
- II. Fen bilimleri
- III. Sağlık bilimleri
- IV. Teknoloji
- V. Ekonomi ve yönetim

Üniversitelerin fakültelerine ve bölümlerine (polis akademilerine, orduya ve diğer okullara da dahil) giriş ikinci derece birleştirilmiş üst okul (Eniaio Lykeio, EA/EL) içinde yer alır. Sistemin ana karakteristik özelliği, mezunların kabul edilmesinin seçme kriterinin koşulu EA/EL'nin son sınıfında yazılı ve sözlü olarak yapılan sınavlardan alınan notlardır. EA/EL mezunları sadece mezuniyet sertifikası almazlar aynı zamanda yüksek öğrenim veren enstitülere giriş hakkı veren ilişkili beyan (Vevaiosi) da elde ederler.

EL'nin 3. sınıfındaki dersler genel bilgi, alan ve seçmeli olarak ayrılır. Son sınıfın derslerinin ayrılmasının dışında, sınav şekilleri okul seviyesinde yazılı sınavlar ve ulusal ölçekte yazılı sınavlar olarak değişir. Üniversiteye kayıt için dersler yazılı olarak ulusal ölçekte değerlendirmeye alınır. Beyan, öğrencinin EA/EL'nin 3. sınıfında genel bilgi ve alan derslerinin 6 (altı)'sında öğrencinin ulusal düzeyde yazılı dersten performansının genel ortalamasını gösterir. Sözlü sınav %30, yazılı sınav %70 olarak değerlendirmeye alınır. Final sonuçları belli olduğunda, beyanname sahipleri başvuru

formunu devam etmek istedikleri bölümleri önceliklerine göre belirleyip teslim etmeleri gerekir. Bu bölümler maksimum 2 kavramsal alan olabilir. Adayların, seçtikleri üniversite eğitimine katılabilmeleri için başarıları a) alınan notlar, b) adayın tercih öncelikleri, c) her bölümdeki kontenjan göz önünde bulundurulur.

Özel bilgi ya da beceri gerektiren fakülte ve bölümlere giriş için, bir ya da daha fazla derste (mimarlık, fotoğraf, müzik çalışmaları, çeviri, yabancı diller ve edebiyat) özel kabul sınavları ya da askeri okullara ve polis akademileri gibi hazırlık testleri (sağlık, spor, psiko-teknik) ya da uygulama sınavı (beden eğitimi ve spor bölümleri gibi) gereklidir.

2.4. Bulgaristan'da Eğitim Sistemi

2.4.1. Bulgaristan İle İlgili Genel Bilgi

29 Mart 2004 tarihi itibariyle NATO'ya, 1 Ocak 2007 tarihi itibari ile de Avrupa Birliği'ne kabul edilen ülkenin başkenti Sofia'dır. Futbol, Bulgaristan'ın en önemli spor branşı olmuştur. PFC CSKA Sofia Bulgaristan'da 30 kez, PFC Levski Sofia ise 25 kez şampiyon olmuştur. Futbolun yanında; ritmik jimnastik (Maria Gigova, Maria Petrova), jimnastik (Simona Peyvheva, Neshka Rebova), halter (Stefan Botev, Nickolai Peshalov), yüksek atlama (Stefka Kostadinova), atletizm, voleybol ve buz pateni branşlarında büyük başarılarla sahiptir (www.wikipedia.org).

2.4.2. Bulgaristan'da Okul Öncesi Eğitim

Bulgaristan'da okul öncesi eğitimin amacı; her çocuğun motor, kavramsal ve yaratıcı gelişimlerini, bireyselliğini ve kendisini ifade etmeye teşvik etmeyi sağlamayı amaçlamaktadır.

Ana sınıflarına 3-4, 4-5, 5-6 ve 6 yaş olmak üzere 4 grup vardır. Okula başlamadan önceki 1 yıl tüm çocuklar için olan hazırlık grubu haricindeki çocuklar için zorunlu değildir. 6 yaşındaki çocuklar hazırlık grubuna dahil edilir. Bulgarca, sanatsal bilgi ve çocuklar için edebiyat, matematik, doğal dünya, sosyal dünya, oyun kültürü ve yeniden üretme, sanat, müzik, yapısal-teknik aktiviteleri ve beden eğitimi farklı eğitim alanlarını oluşturmaktadır.

2.4.3. Bulgaristan’da İlköğretim

2.4.3.1.Genel Amaçlar

- Kanunlara, diğer insanların haklarına, kendi diline ve kültürüne saygılı Bulgar vatandaşları yetiştirmek;
- Kişilerin ihtiyaç ve ilgilerini tatmin etmek ve genel bilgiyi sağlamak;
- Bilim ve uygulamanın farklı alanlarından gerekli yeni bilgilerle geçmiş deneyimlerin entegrasyonu için en önemli ve yeni kavramların edinilmesi;
- Öğrencilerin becerilerine göre gerekli öğretim yöntemlerinin seçilmesi;
- Fiziksel, sosyal gelişim ve sağlıklı yaşam bilinci sağlamak;
- Öğrencilerin adaptasyonunu, başarılı oryantasyonunu, fiziksel gelişimini kolaylaştırmak.

2.4.3.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması

Okul eğitimi 6-7 yaşında başlar 16 yaşına kadar devam eder ve zorunludur. Temel eğitimde iki seviyeye vardır: İlk basamak I. ve IV. sınıflar arası, ikinci basamak V. ve VIII. sınıflar arasıdır. İlk basamak 7’den 11 yaşına kadar olan öğrencileri, ikinci kademe öncesi 11’den 15 yaşına kadar olan dönemi kapsar.

2.4.3.3. Müfredat

5 ve 6. sınıflarda haftalık 27 saatlik zorunlu eğitimin 2,5 saatini; 7 ve 8. sınıflarda ise yine haftalık 27 saatlik zorunlu eğitimin 2 saatini beden eğitimi dersi oluşturmaktadır.

Tablo 10. Bulgaristan’daki İlköğretim Okullarında Öğrenci Sayısı (2002–2003)

İlk basamak (I-IV. Sınıflar)	325,885
İkinci basamak öncesi (V –VIII. Sınıflar)	338,912

Yukarıdaki tabloda Bulgaristan’daki ilköğretim okullarında öğrenim görmekte olan öğrenci sayılarının I-IV. sınıflar için 325,885; V-VIII. sınıflar için ise 338,912 olduğu görülmektedir.

2.4.4. İkinci Derece Eğitim Veren Kurumlar

2.4.4.1. Genel amaçlar

İkinci derece eğitim seviyesinde bireysel ilgi ve becerilerin gelişmesine ve teşvik edilmesi, öğrencilerin gelecekteki başarıları amaçlaması, geniş genel bilgi kazanması, toplum değerlerinin adaptasyonu v.b üzerine odaklaşmaktadır.

Amaçlar şunlardır:

- Öğrencilerin fiziksel ve zihinsel gelişimlerini, başarılı oryantasyonu ve topluma adaptasyonlarını kolaylaştırmak;
- Ulusal Bulgar kimliği hisleri ile ilişkili değer yargılarını, başkalarına saygı, empati ve kent sorumluluğunu oluşturmak;
- Yaşam boyu öğrenme ve eğitim ile kişisel mükemmellik için ilgi ve ihtiyaçların gelişmesi için durumlar yaratmak.

2.4.4.2. Yaş Seviyeleri ve Öğrencilerin Gruplandırılması

Öğrenciler, ilgilerine göre farklı akademik konular ve sınıflarda eğitim görmektedir. Yetişkinler için akşam okulları mevcuttur.

2.4.4.3. Müfredat

Genel lisede (9, 10, 11 ve 12. Sınıflarda) yıllık toplam 2735 saatlik zorunlu dersin 278 saatini beden eğitimi dersi (her yıl için haftada 2 saat olmak üzere) oluşturmaktadır. Meslek liselerinde (9, 10, 11, 12 ve 13. Sınıflarda) toplam 3627 saatlik zorunlu dersin 350 saatini beden eğitimi (her yıl haftada 2 saat olmak üzere) dersi oluşturmaktadır. Spor liselerinde ise 2400 saatlik zorunlu eğitimin 250 saatini beden eğitimi ve spor kapsamındaki sportif antrenmanın teori ve metodolojisinin yanında toplam 4608 saatlik spor eğitimi verilmektedir.

Meslek liselerinde ise 8–12. sınıflarda haftada 2’şer saatlik beden eğitimi dersi verilmektedir.

Bulgaristan’da ikinci derece eğitim veren kurumların sayısı:

- Genel kapsamlı liseler /I-XII/XIII sınıf/ - 399
- Liseler /IX-XII/XIII sınıf/ - 161

- Meslek liseleri- 358
- İkinci derece mesleki teknik okullar – 105
- Mesleki-teknik okullar– 4
- Sanat okulları – 19

2.4.5. Bulgaristan’da Yükseköğretim

Bulgaristan’da yükseköğrenim üniversiteler, enstitüler ve akademiler vasıtasıyla verilmektedir. Çoğu devlete bağlı bazıları ise özeldir.

Üniversite eğitiminde dereceler mevcuttur:

- Birinci derece-Bachelor’s degree ile en az 4 yılda tamamlanan program.
- İkinci derece- En az 5 yıllık bir programın tamamlanmasının ardından ya da Bachelor’s degree’den sonra 1 yıllık Master programının tamamlanması
- Üçüncü derece-En az 3 yıllık bir programdan sonra Master programı ya da Bachelor’s degree’den sonra doktora derecesine sahip olmak.

Üniversite derecesi, mezuniyet sonrası liselerdeki bir öğretmenin referansını gerektirir. Üniversiteye girmek için giriş sınavını geçmesi gereklidir. Her üniversite sınavın sayısı ve türüne kendi karar verir. Giriş için gereklilikler okulun türüne ve alana göre değişiklik gösterir ki bir ya da daha fazla giriş sınavı ve lise diploması gereklidir.

Bulgaristan’da 1995 yılında yüksek öğretimin yeniden yapılandırılması sonucunda, 2,5-3 yıllık öğretmen eğitimi veren eğitim enstitüleri (poluvishi instituti) kapatılarak, öğretmen eğitimi üniversitelere verilmiştir (Sağlam, 2005).

BÖLÜM 3: TÜRKİYE, İNGİLTERE, YUNANİSTAN ve BULGARİSTAN' da BEDEN EĞİTİMİ ve SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARIN EĞİTİM PROGRAMLARI

3.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı

Türkiye’de öğretmen yetiştirme programları YÖK tarafından belirlenmektedir. Şu anda beden eğitimi ve spor yüksekokulları ve fakültelere bağlı beden eğitimi ve spor bölümlerinde okutulmakta olan iki farklı müfredat programı bulunmaktadır. Bunlar ilki 1998-1999 öğretim yılında, ikincisi ise 2006-2007 öğretim yılında yürürlüğe girmiştir. YÖK tarafından belirlenen yeni programın 1. sınıflardan itibaren uygulanmaya başlamasıyla birlikte 2007–2008 öğretim yılında sadece 3. ve 4. sınıflarda eski müfredat programı uygulanmaktadır.

3.1.1. Türkiye’de 1998-1999 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı

Bu program 1998-1999 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlamıştır. Programdaki dersler, ders kredileri ve ders saatleri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 11. Türkiye’de 1998-1999 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı

BİRİNCİ YARIYIL				İKİNCİ YARIYIL			
Dersin Adı	T	U	K	Dersin Adı	T	U	K
Beden Eğitimi ve Spor Bilimlerine Giriş	3	0	3	Yaşam Boyu Spor	2	2	3
İnsan Anatomisi ve Kineziyoloji	4	0	4	Ritim Eğitimi ve Dans	1	4	3
Genel Jimnastik	1	4	3	Atletizm I	1	4	3
Sağlık Bilgisi	3	0	3	Bireysel Sporlar I	1	4	3
Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	0	2	Türkçe II: Sözlü Anlatım	2	0	2
Yabancı Dil I	3	0	3	Yabancı Dil II	3	0	3
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	3	Okul Deneyimi I	1	4	3
TOPLAM	19	4	21	TOPLAM	11	18	20
ÜÇÜNCÜ YARIYIL				DÖRDÜNCÜ YARIYIL			
Dersin Adı	T	U	K	Dersin Adı	T	U	K
Spor Fizyolojisi	3	2	4	Antrenman Bilgisi	3	0	3
Artistik Jimnastik	1	4	3	Bilgisayar	2	2	3
Atletizm II	1	4	3	Takım Sporları II	1	4	3
Sporcu Beslenmesi	3	0	3	Spor Sakatlıklarından Korunma ve Rehabilitasyon	3	0	3
Takım Sporları I	1	4	3	İlk Yardım	2	2	3
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	0	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	0
Gelişim ve Öğrenme	3	0	3	Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	3	2	4
TOPLAM	14	14	19	TOPLAM	16	10	19
BEŞİNCİ YARIYIL				ALTINCI YARIYIL			
Dersin Adı	T	U	K	Dersin Adı	T	U	K
Psikomotor Gelişim	3	0	3	Sporda Beceri Öğrenimi	3	0	3
Bireysel Sporlar II	1	4	3	Engelliler için Beden Eğitimi ve Spor	3	0	3
Fiziksel Uygunluk	2	2	3	Sınıf Yönetimi	2	2	3
Eğitsel Oyunlar	2	2	3	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3
Öğretim Teknolojileri ve Materyal Gelişim	2	2	3	Seçmeli II	3	0	3
Seçmeli I	3	0	3	Seçmeli III	3	0	3
TOPLAM	13	10	18	TOPLAM	16	4	18
YEDİNCİ YARIYIL				SEKİZİNCİ YARIYIL			
Dersin Adı	T	U	K	Dersin Adı	T	U	K
Rekreasyon	3	0	3	Beden Eğitimi ve Sporda Yönetim ve Organizasyon	3	0	3
Okul Deneyimi II	1	4	3	Rehberlik	3	0	3
Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
Seçmeli IV	3	0	3	Seçmeli VI	3	0	3
Seçmeli V	3	0	3				
TOPLAM	12	6	15	TOPLAM	11	6	14
				GENEL TOPLAM	112	72	144

Meslek Bilgisi Dersleri

DERS İÇERİKLERİ (I. YARIYIL)

Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş (3-0-3): Beden eğitimi ve sporda temel kavramlar, eğitim ve öğretimde beden eğitimi ve sporun yeri, işlevi, amaçları, felsefesi, diğer bilimlerle ilişkisi, beden eğitimi ve sporda meslek alanlarının geleceği, Türk eğitim ve spor kurumları içindeki yeri ve işlevi.

İnsan Anatomisi ve Kineziyolojisi (4-0-4): İnsan vücudunu meydana getiren hücre, doku, organlar ve sistemlerin yapıları. Düzlemler, eksenler, kasların kasılması sırasındaki fonksiyonları ve meydana getirdikleri eklem hareketleri, sportif hareketlerin kineziyolojik analizleri.

Genel Jimnastik (1-4-3): Tanım, tarihçe, duruşlar, tören yürüyüşleri, düzen, ritm, atlama ipi, jimnastik sopası, lobut alıştırmaları ve kurallar.

Sağlık Bilgisi (3-0-3): Sağlık bilgisi tanımı, amacı, sağlıkla ilgili gelişmeler, vücudun çeşitli organlarının bakımı, enfeksiyonel ve ölümcül hastalıklardan korunma.

Türkçe I: Yazılı Anlatım (2-0-2): Dilin tanımı ve önemi; dil kültür ilişkisi; yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar, imla kuralları ve noktalama işaretleri; yazıda plan, tema, bakış açısı, yardımcı fikirler, paragraf yazımı; kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları; seçilmiş yazılarda kompozisyon çatısı, tema, paragraf incelemesi, kompozisyon düzeltme çalışmaları, genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme; çeşitli yazı türleri, (anı, fıkra, hikaye, eleştiri, roman, vb.), formal yazılar (özgeçmiş, dilekçe, rapor, ilan, bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar, makale, vb.), makalelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri üzerine çalışma, makale yazma çalışması, not alma ve özetleme yöntem ve teknikleri.

Yabancı Dil I (3-0-3)

Öğretmenlik Mesleğine Giriş (3-0-3): Öğretmenlik mesleğinin özellikleri ve ilkeleri, sınıf ve okul ortamı, eğitimde alternatif perspektifler, eğitimin sosyal, psikolojik, felsefi ve tarihi temelleri, Türk eğitim sistemi.

II. YARIYIL

Yaşam Boyu Spor (2-2-3): Yaşam boyu sporun tanımı, tarihsel gelişimi, yaşam boyu spor felsefesi. Yaşam boyu spor aktivitelerinin tanıtımı (jogging, yürüyüşler, yüzme, bisiklet) ve uygulaması.

Ritim Eğitimi ve Dans (1-4-3): Ritim ve dansla ilgili temel kavramlar, müzik ve hareket ritmi, duruş çalışmaları, yürüyüşler, sıçrama, sekme ve galoplar, ritim, melodi ve müzik seçimi, vals, tango, caz, dansa ilişkin adımlamalar, kompozisyonlar.

Atletizm I (1-4-3): Tanım, tarihçe, sınıflandırma, sürat, orta ve uzun mesafe koşular, bayrak koşuları, yürüyüşler ve kurallar.

Bireysel Sporlar I (1-4-3): Bu dersin tanımı programın sonunda verilmiştir.

Türkçe II: Sözlü Anlatım (2-0-2): Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçenin doğru telaffuzunda önemli olan hususlar, diksiyon ve önemi, doğru imla, doğru vurgu, doğru tonlama, metin ağırlıklı uygulamalar, konuşma bozuklukları ve giderilmesi; diyalog, güzel konuşmaya yardımcı teknikler, önemli günler için konuşma hazırlama, konuşma içeriğinin düzenlenmesi, konuşmanın vücutla ilgili unsurları, konuşmayı etkileyen faktörler, şiir okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum, konferans üzerine çalışmalar. ANLAMA TEKNİKLERİ: Okuduğunu anlama, çeşitli okuma becerileri ve teknikleri, etkili okumayı engelleyen etkenler, okuma ve not alma, eleştirel okuma, okuduğunu transfer etme, okumanın diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi, okuma hızını ve verimliliğini arttırma, dinlediğini anlama, çeşitli dinleme becerileri ve teknikleri, etkili dinlemeyi engelleyen etkenler, dinleme ve not alma, eleştirel dinleme, dinlemenin verimliliğini arttırma, dinlemenin diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi.

Yabancı Dil I (3-0-3)

Okul Deneyimi I (1-4-3): Bu derste öğretmen adaylarının mümkün olduğu kadar erken bir aşamada, bir uygulama öğretmeni nezaretinde okulu, öğrencileri ve öğretmenlik mesleğini çeşitli yönlerden tanınması amaçlanmaktadır. Bu ders kapsamında yer alması önerilen başlıca etkinlikler şunlardır: okul örgütü ve yönetimi, okuldaki günlük işler, zümre etkinlikleri, bir öğrencinin okuldaki günlük yaşantısı, bir öğretmenin okuldaki

günlük yaşantısı, okul-aile işbirliği, ana ve yan branşlarla ilgili derslerin gözlenmesi, okul ve sorunları, araç-gereç ve yazılı kaynaklar ve öğretmenlik mesleğinin çeşitli yönleri.

III. YARIYIL

Spor Fizyolojisi (3-2-4): İnsan vücudunu meydana getiren hücre, doku organlar ve sistemlerin fonksiyonları. İnsan organizmasının fiziksel eforlara kısa ve uzun dönemde uyumu, enerji kaynakları, antrenmanın fizyolojik temelleri, yorgunluk, toparlanma, doping, beslenme, farklı ortamlarda performans ölçülmesi.

Artistik Cimnastik (1-4-3): Tanım, tarihçe, yer aleti ve trampolin, bayanlar için; paralel, barfiks, halka ve kulplu beygir aletlerinin tanıtımı ile basit çıkış ve inişler.

Atletizm II (1-4-3): Atmalar, atlamalar, dekatlon-heptatlon ve kurallar.

Takım Sporları I (1-4-3): Bu dersin tanımı programın sonunda verilmiştir.

Sporcu Beslenmesi (3-0-3): Temel beslenme ilkeleri, karbonhidratlar, yağlar, proteinler, mineraller, vitaminler ve suyun organizmadaki görevleri, fiziksel performansa etkileri, yarış öncesi, arası ve sonrası beslenme ilkeleri, yaş, cinsiyet ve hastalık durumlarına göre beslenme, sporda ağırlık kontrolü.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I (2-0-0)

Gelişim ve Öğrenme (3-0-3): Çeşitli yönlerden insan gelişimi (bilişsel, sosyal, psikolojik, ahlaki, fiziksel, vb.), öğrenme yaklaşımları ve süreçleri, biçimleri ve öğrenmede bireysel farklılıklar.

IV. YARIYIL

Antrenman Bilgisi (3-0-3): Antrenman kavramı ve temel ilkeleri, antrenmanın organizma üzerine etkileri, yorgunluk, toparlanma, antrenman bölümleri, planlanması, imro, makro, yıllık planlama, yüklenme ve temel ilkeleri, sürantrenman, sporda yetenek seçimi, biomotor yeteneklerinin geliştirilmesi.

Takım Sporları II (1-4-3): Bu dersin tanımı programın sonunda verilmiştir.

İlk Yardım (2-2-3): İlyardıım, tanıımı, amacı, yaralanma, donma, yanık, güneş çarpması, zehirlenme, boğulma, kırık çıkıklar, solunum ve kalp durmasında ilk yardım.

Spor Kazalarından Korunma ve Rehabilitasyon (3-0-3): Spor sakatlıklarını hazırlayan faktörler, sakatlanma mekanizmaları, spor sakatlıklarından korunma ilkeleri, ısınma-soğuma, spor sakatlıklarında tedavi ilkeleri, türleri ve bandajlama teknikleri.

Bilgisayar (2-2-3): Temel klavye becerileri; kelime işlem (word processing), grafik, elektronik tablo (spreadsheets), veri tabanı (data base) programlarıyla çalışma; ilköğretim eğitim programı çerçevesinde basit programlama uygulamaları; eğitim yazılımlarının (software) gözden geçirilmesi; sınıfta bilgisayarla çalışma.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II (2-0-0)

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme (3-2-4): Temel program geliştirme kavramları ve süreçleri, ders programı, yıllık, ünite, günlük planların geliştirilmesi, içerik seçimi ve organizasyonu, öğretim yöntemleri ve stratejileri, materyallerin özellikleri ve seçimi, ölçme ve değerlendirme, değerlendirme yaklaşımları, test türleri, izleme ve başarı testlerinin geliştirilmesi, sınav sorusu yazma teknikleri, not verme.

V. YARIYIL

Psikomotor Gelişim (3-0-3): Psikomotor davranışlarda ortaya çıkan yaşa bağlı değişimler, bireyler arasındaki benzerlik ve farklılıklar, kavramlar, ilkeler, psikomotor gelişimi etkileyen faktörler, kurumsal yaklaşımlar, fiziksel gelişim, psikomotor gelişim dönemleri, psikomotor gelişim ile fiziksel uygunluk, algısal motor yetenekleri ve benlik kavramı ilişkisi, çocuklarda psikomotor davranışların değerlendirilmesi.

Bireysel Sporlar II (1-4-3): Bu dersin tanımları programın sonunda verilmiştir.

Fiziksel Uygunluk (2-2-3): Fiziksel uygunluğun tanımları, önemi, fiziksel uygunlukla ilgili kavramlar, fiziksel uygunluğun geliştirilmesi ve korunması için temel antrenman metodlarının tanıtımı ve uygulanması.

Eğitsel Oyunlar (2-2-3): Tanım, tarihçe, oyunun çocuklar için önemi, çocuk gelişimine etkisi, oyun ortamı ve aletleri, temel hareketlerin oyunla öğretimi, oyun seçimi, bireysel ve grup oyunları, spor branşlarına yönelik oyunlar.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme (2-2-3): Çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yaprakları, saydamlar, slaytlar, video, bilgisayar temelli ders materyali, vb.) geliştirilmesi ve çeşitli nitelikteki materyallerin değerlendirilmesi.

Seçmeli I (3-0-3)

VI. YARIYIL

Sporda Beceri Öğrenimi (3-0-3): Beceri ve öğrenmenin tanımı, süreci ve modelleri, beceri öğrenme aşamaları, beceri türleri, beceri öğrenimini etkileyen bireysel ve sosyo-kültürel faktörler ile becerilerin ölçülmesi.

Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor (3-0-3): Engelliler için beden eğitimi ve sporun anlam ve önemi, engel türleri ve sınıflandırılmaları; zihinsel, işitme, görme, ortopedik engellilerde beden eğitimi ve spor öğretimi. Beden eğitimi ve sporun engelliler üzerindeki etkileri, engelliler için beden eğitimi ve sporla ilgili hukuki düzenlemeler.

Sınıf Yönetimi (2-2-3): Öğrenci davranışını etkileyen sosyal ve psikolojik faktörler, sınıf ortamı ve grup etkileşimi, sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama, sınıf içinde zaman kullanımı, sınıf organizasyonu, motivasyon, iletişim, yeni bir döneme başlangıç, olumlu ve öğrenmeye uygun bir ortam yaratma, sınıf içinde karşılaşılan davranış problemleri ve bunlara karşı geliştirilecek önlemler.

Özel Öğretim Yöntemleri I, II (2-2-3): Konu alanında öğretim yöntemleri öğrenme-öğretme süreçleri genel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanması, konu alanındaki ders kitaplarının eleştirisel bir açıyla incelenmesi ve özel öğretim yöntem ve stratejileri ile ilişkilendirilmesi. Mikro öğretim uygulamaları, öğretimin değerlendirilmesi.

VII. YARIYIL

Rekreasyon (3-0-3): Tanımı, felsefesi, sosyolojik perspektifi, rekreasyon programları, organizasyon ilkeleri, rekreasyonda okulun rolü, aile ve sanayide rekreasyon, rekreasyonda sınırlılıklar ve alternatif etkinlikler.

Okul Deneyimi II (1-4-3): Okullarda bir uygulama öğretmeni nezaretinde Öğretmenlik Uygulaması dersine temel oluşturmak amacıyla yapılan gözlem ve uygulamalar; bazı gözlem ve uygulama konuları: öğretimde soru sorma, yönerge ve açıklamalar, dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü, çeşitli yönlerden bir öğrencinin incelenmesi, öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi, dersi planlama, ders kitaplarından yararlanma, grup çalışmaları, sınıf organizasyonu, çalışma yapraklarının hazırlanması ve kullanılması, sınıf içinde mikro öğretim uygulamaları.

VIII. YARIYIL

Beden Eğitimi ve Sporda Yönetim ve Organizasyon (3-0-3): Yönetim, organizasyon, yöneticilik, spor yöneticiliği ile ilgili temel kavramlar, yönetim biliminin ilke, teknik ve yöntemleri ışığında spor organizasyon ve yönetimi, uluslararası spor kurum-kuruluşları, Türk beden eğitimi ve spor sisteminin teşkilat ile yönetim yapısı, işleyişi.

Rehberlik (3-0-3): Öğrenci kişilik hizmetlerinin amaçları ve eğitim içindeki rolü, rehberlik hizmet alanlarının tanıtımı, rehberliğin genel ilkeleri, öğrenciyi tanıma, yönlendirme, bilgi toplama ve yayma, psikolojik danışma, yerleştirme, izleme, danışmanlık, araştırma ve değerlendirme, çevre ile ilişkiler, mesleki yönlendirme, özel eğitimin amacı ve özel eğitime muhtaç öğrencilerin saptanması ve eğitimi.

Öğretmenlik Uygulaması (2-6-5): Haftada bir tam gün ya da iki yarım gün (minimum 12 hafta) öğretmen adaylarının bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazanmasına ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir biçimde öğretmesi ve iki saat öğretmenlik uygulaması semineri (öğretmenlik uygulamasının değerlendirilmesi ve paylaşılması).

Takım Sporları I ve II: Her bölüm bu dersler için aşağıdaki spor dallarından ikisini zorunlu seçeceklerdir.

Basketbol (1-4-3): Tanım, tarihçe, temel duruş, pas, top sürme, şut, ribaunt, aldatmalar, bireysel ve takım savunması, takım hücumu, hızlı hücum, oyun sistemleri ve kurallar.

Futbol (1-4-3): Tanım, tarihçe, temel duruş, pas, top kontrolü, top sürme, aldatmalar, şut, kalecilik, bireysel ve takım savunması, takım hücumu, oyun sistemleri ve kurallar.

Hentbol (1-4-3): Tanım, tarihçe, temel duruş, pas, kale atışları, top sürme ve tip yapma,

aldatmalar, bireysel ve takım savunması, takım hücumu, oyun sistemleri ve kurallar.

Voleybol (1-4-3): Tanım, tarihçe, temel duruş, pas, manşet, servis, smaç, blok, yere düşme teknikleri, takım savunması, takım hücumu, oyun sistemleri ve kurallar.

Bireysel Spor Dalları I ve II: Her bölüm bu dersler için aşağıdaki spor dallarından ikisini zorunlu seçeceklerdir.

Yüzme (1-4-3): Tanım, tarihçe, temel hazırlık çalışmaları, (su üstünde kalabilme, nefes alma, ayak vuruşu, kol çekişi, makas hareketi vb.) serbest, sırtüstü, kurbağalama, kelebek yüzme, atlayışlar ve kurallar.

Badminton (1-4-3): Tanımı, tarihi gelişimi, temel teknik, taktik ve beceriler, kurallar.

Sportif Ritmik Jimnastik (Bayanlar için)(1-4-3): Tanım, tarihçe, serbest ve aletli (ip, çember, top, lobut, kordela, vb.) hareketler ve yarışma kuralları.

Güreş (Erkekler için)(1-4-3): Tanımı, tarihi gelişimi, serbest ve grekoromen stillerde temel duruş, tutuş, teknik, taktik ve kurallar.

Kayak (1-4-3): Tanımı, tarihi gelişimi, temel teknik, taktik ve beceriler kurallar.

Tenis (1-4-3): Tanımı, tarihi gelişimi, temel teknik, taktik, beceriler ve kurallar.

Dağcılık (1-4-3): Tanımı, tarihi gelişimi, doğal yaşamın özellikleri, çevre koruma, yürüyüş, yön bilgisi, kampçılık, doğada yaşamı sürdürme, güvenlik, tırmanış, iniş, etkinlik planlama ve değerlendirme.

Masa Tenis (1-4-3): Tanımı, tarihi gelişimi, temel teknik, taktik, beceriler ve kurallar.

Bisiklet (1-4-3): Tanımı, tarihi gelişimi, temel teknik, taktik, beceriler ve kurallar.

3.1.2. Türkiye’de 2006-2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı

2006-2007 öğretim yılında uygulanmaya başlanan bu programdaki dersler, ders kredileri ve ders saatleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Bu program, oransal olarak,% 50-60 alan bilgisi ve becerileri, %25-30 öğretmenlik meslek bilgisi ve becerileri, % 15-20 genel kültür derslerini içermektedir (www.yok.gov.tr).

Tablo 12. Türkiye’de 2006-2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı

BİRİNCİ YARIYIL					İKİNCİ YARIYIL				
	DERSİN ADI	T	U	K		DERSİN ADI	T	U	K
A	Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri	2	0	2	A	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	1	2	2
A	Genel Jimnastik	1	2	2	A	Artistik Jimnastik	1	2	2
A	İnsan Anatomisi ve Kineziyoloji	4	0	4	A	Atletizm	2	2	3
A	Basketbol	2	2	3	A	Doğa Sporları	1	2	2
A	Yüzme	2	2	3	GK	Türkçe 2:Sözlü Anlatım	2	0	2
GK	Türkçe 1:Yazılı Anlatım	2	0	2	GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi II	2	0	2
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi I	2	0	2	GK	Temel Müzik Eğitimi	1	2	2
MB	Eğitim Bilimine Giriş	3	0	3	MB	Eğitim Psikolojisi	3	0	3
	TOPLAM	18	6	21		TOPLAM	13	10	18
ÜÇÜNCÜ YARIYIL					DÖRDÜNCÜ YARIYIL				
A	Egzersiz Fizyolojisi	2	2	3	A	Antrenman Bilgisi	2	2	3
A	Ritim Eğitimi ve Dans	1	2	2	A	Futbol	2	2	3
A	Hentbol	2	2	3	A	Halk Oyunları	2	2	3
GK	Bilgisayar I	2	2	3	A	Seçmeli I	2	2	3
GK	Yabancı Dil I	3	0	3	GK	Bilgisayar II	2	2	3
GK	Seçmeli I	2	0	2	GK	Yabancı Dil II	3	0	3
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	3	0	3	MB	Özel Eğitim	2	0	2
MB	Seçmeli I	2	0	2	MB	Ölçme ve Değerlendirme	3	0	3
	TOPLAM	17	8	21		TOPLAM	18	10	23
BEŞİNCİ YARIYIL					ALTINCI YARIYIL				
A	Psikomotor Gelişim	3	0	3	A	Beceri Öğrenimi	3	0	3
A	Fiziksel Uygunluk	2	2	3	A	Egzersiz ve Beslenme	2	0	2
A	Voleybol	2	2	3	A	Eğitsel Oyunlar	1	2	2
A	Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	2	0	2	A	Özel Öğretim Yöntemleri II	2	2	3
A	Seçmeli II	2	2	3	GK	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	0	2
GK	Türk Eğitim Tarihi	2	0	2	GK	Etkili İletişim Becerileri	3	0	3
MB	Özel Öğretim Yöntemleri I	2	2	3	MB	Sınıf Yönetimi	2	0	2
MB	Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı	2	2	3	MB	Okul Deneyimi	1	4	3
	TOPLAM	17	10	22		TOPLAM	16	8	20
YEDİNCİ YARIYIL					SEKİZİNCİ YARIYIL				
A	Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor	1	2	2	A	Araştırma Projesi	2	2	3
A	Seçmeli III	3	0	3	A	Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi	3	0	3
GK	Drama	2	2	3	A	Seçmeli IV	2	0	2
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	1	2	2	GK	Seçmeli II	2	0	2
MB	Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	2	2	2	MB	Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5
MB	Rehberlik	3	0	3	MB	Seçmeli II	3	0	3
	TOPLAM	12	6	15		TOPLAM	14	8	18
GENEL TOPLAM							125	66	158

A: Alan ve Alan Eğitimi Dersleri M.B: Meslek Bilgisi G.K: Genel Kültür

DERS İÇERİKLERİ

I YARIYIL

Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri (2-0-2): Beden eğitimi ve sporda temel kavramlar, eğitim ve öğretimde beden eğitimi ve sporun yeri, işlevi, amaçları, felsefesi, diğer bilimlerle ilişkisi, beden eğitimi ve sporda meslek alanlarının geleceği, Türk Eğitim ve Spor kurumları içindeki yeri ve işlevi.

Genel Jimnastik (1-2-2): Tanım, tarihçe, temel duruşlar, dizilişler, alan kullanımı, ritimli sekmeler, sıçramalar, dönüşler, geçiş ve bağlantılar, aletli ve aletsiz hareketler, piramitler, kural bilgileri. Gösteri yürüyüşleri, düzen, ritim, atlama ipi, jimnastik sopası, lobut yer minderi alıştırmaları, kural bilgileri ve öğretim becerileri.

İnsan Anatomisi ve Kinesiyolojisi (4-0-4): İnsan vücudunu meydana getiren hücre, doku, organlar, sistemler ve hareket sisteminin yapıları, anatomik terimler ve kavramlar, düzlemler, eksenler, baş, boyun, gövde, üst ve alt kısımların hareketleri ve harekete katılan kasların kasılması sırasındaki fonksiyonları, meydana getirdikleri eklem hareketleri, sportif hareketlerin kinesiyolojik analizleri.

Basketbol (2-2-3): Basketbolun tarihçesi, oyun kuralları, temel teknik ve taktiklerle ilgili bilgi beceriler.

Yüzme (2-2-3): Yüzmenin tarihçesi. Suya uyum, su üstünde kalabilme, serbest, sırt üstü, kurbağalama, yan makas, çıkış ve dönüş teknikleri.

Türkçe I: Yazılı Anlatım (2-0-2): Yazı dilinin ve yazılı iletişimin temel özellikleri, yazı dili ile sözlü dilin arasındaki temel farklar. Anlatım: yazılı ve sözlü anlatım; öznel anlatım, nesnel anlatım; paragraf; paragraf türleri (giriş-gelişme-sonuç paragrafları). Metnin tanımı ve metin türleri (bilgilendirici metinler, yazınsal metinler); metin olma koşulları (bağlılık, tutarlılık, amaçlılık, kabul edilebilirlik, durumsallık, bilgisellik, metinler arası ilişkiler). Yazılı anlatım (yazılı kompozisyon: serbest yazma, planlı yazma); planlı yazma aşamaları (konu, konunun sınırlandırılması, amaç, bakış açısı, ana ve yan düşüncelerin belirlenmesi; yazma planı hazırlama, kâğıt düzeni); bilgilendirici metinler (dilekçe, mektup, haber, karar, ilan/reklam, tutanak, rapor, resmi yazılar, bilimsel yazılar) üzerinde kuramsal bilgiler; örnekler üzerinde çalışmalar ve yazma

uygulamaları; bir metnin özetini ve planını çıkarma; yazılı uygulamalardaki dil ve anlatım yanlışlarını düzeltme.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I (2-0-2): Kavramlar, tanımlar, ders yöntemleri ve kaynakların tanımı, Sanayi Devrimi ve Fransız Devrimi, Osmanlı Devleti'nin Dağılışı (XIX. Yüzyıl), Tanzimat ve Islahat Fermanı, I. ve II. Meşrutiyet, Trablusgarp ve Balkan Savaşları, I. Dünya Savaşı, Mondros Ateşkes Antlaşması, Wilson İlkeleri, Paris Konferansı, M. Kemal'in Samsun'a Çıkışı ve Anadolu'daki Durum, Amasya Genelgesi, Ulusal Kongreler, Mebusan Meclisinin Açılışı, TBMM'nin Kuruluşu ve İç İsyanlar, Teşkilat-ı Esasi Kanunu, Düzenli Ordunun Kuruluşu, I. İnönü, II. İnönü, Kütahya-Eskişehir, Sakarya Meydan Muharebesi ve Büyük Taarruz, Kurtuluş Savaşı sırasındaki antlaşmalar, Lozan Antlaşması, Saltanatın Kaldırılması.

Eğitim Bilimine Giriş (3-0-3): Eğitimin temel kavramları, eğitimin diğer bilimlerle ilişkisi ve işlevleri (eğitimin felsefi, sosyal, hukuki, psikolojik, ekonomik, politik temelleri), eğitim biliminin tarihsel gelişimi, 21.yüzyılda eğitim biliminde yönelimler, eğitim biliminde araştırma yöntemleri, Türk Milli Eğitim Sisteminin yapısı ve özellikleri, eğitim sisteminde öğretmenin rolü, öğretmenlik mesleğinin özellikleri, öğretmen yetiştirme alanındaki uygulamalar ve gelişmeler.

II. YARIYIL

Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım (1-2-2): Sağlık bilgisinin tanımı, amacı, sağlıkla ilgili gelişmeler, enfeksiyonel ve ölümcül hastalıklardan korunma, sağlıklı yaşam tarzını geliştirmekle ilgili metotlar, hijyen, çevre koşulları, çocuklar ve gençler için zararlı alışkanlıklar ve etkileri, çocuk ve gençlerde sık görülen spor yaralanmaları ve korunma yolları. İlk yardım, tanımı, amacı, acil durumlarda kara verme, pansuman ve bandajlama, taşıma, solunum ve kalp durması, yaralanma ve kanamalar, ısı yaralanmaları, yanık, zehirlenme, tıkanma ve boğulma, kırıklar ve diğer kas-iskelet sistemi yaralanmaları, dolaşım sistemi sorunları, omurga travmaları, yabancı cisim batmaları, hayvan ve böcek ısırıklarında ilkyardım.

Artistik Jimnastik (1-2-2): Tanım, tarihçe, yarışma aletlerinde erkekler için: yer, paralel, barfiks, halka kulplu beygir atlama; Bayanlar için: yer, asimetrik paralel, denge, atlama aletleri ve bunlarla yapılan temel beceriler.

Atletizm (2-2-3): Koşu, atma, atmaların temel teknik, yarışma kural ve becerileri, dekatlon-pentatlon ve heplatlon gibi çoklu yarışmaların kural, bilgi ve becerileri.

Doğa Sporları (1-2-2): Doğa ortamında yaşama uyum sağlama, güvenli hareket bilgi ve becerisi. Bu bilgi ve becerilerin seçilecek bir doğa sporunda uygulanması (Trekking, Orienteering, Dağcılık, Mağaracılık, Kano, Rafting, İzcilik, Yelken).

Türkçe II: Sözlü Anlatım (2-0-2): Sözlü dilin ve sözlü iletişimin temel özellikleri. Sözlü anlatım; konuşma becerisinin temel özellikleri (doğal dili ve beden dilini kullanma); iyi bir konuşmanın temel ilkeleri; iyi bir konuşmacının temel özellikleri (vurgu, tonlama, duraklama; diksiyon vb.). Hazırlıksız ve hazırlıklı konuşma; hazırlıklı konuşmanın aşamaları(konunun seçimi ve sınırlandırılması; amaç, bakış açısı, ana ve yan düşüncelerin belirlenmesi, planlama, metni yazma; konuşmanın sunuluşu). Konuşma türleri:(karşılıklı konuşmalar, söyleşi, kendini tanıtmaya, soruları yanıtlama, yılbaşı, doğum, bayram v.b. önemli bir olayı kutlama, yol tarif etme, telefonla konuşma, iş isteme, biriyle görüşme/röportaj yapma, radyo ve televizyon konuşmaları, değişik kültür, sanat programlarına konuşmacı olarak katılma v.b.). Değişik konularda hazırlıksız konuşma yapma, konuşma örnekleri üzerinde çalışmalar ve sözlü anlatım uygulamaları, konuşmalardaki dil ve anlatım yanlışlarını düzeltme.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II (2-0-2): Siyasi alanda yapılan devrimler, siyasi partiler ve çok partili siyasi hayata geçiş denemeleri, hukuk alanında yapılan devrimler, toplumsal yaşayışın düzenlenmesi, ekonomik alanda yapılan yenilikler. 1923-1938 Döneminde Türk dış politikası, Atatürk sonrası Türk dış politikası, Türk Devriminin İlkeleri: (Cumhuriyetçilik, Halkçılık, Laiklik, Devrimcilik, Devletçilik, Milliyetçilik). Bütünleyici ilkeler.

Temel Müzik Eğitimi (1-2-2): Eğitimde müziğin rolü ve içeriği, temel müzik bilgileri, nota yazmanın doğası ve amacı, çalgı ve ses eğitimine giriş, toplu çalma ve söyleme, yaratıcılığı geliştirmede müziksel işitme okuma ve yazma çalışmaları. Okul ve kamp marşları, İstiklal marşı, yürüyüş temposunda marşlar, ritim ve hareket alıştırmaları, tempo tutma, marş söyleme ve yönetme, harekete eşlik.

Eğitim Psikolojisi (3-0-3): Eğitim-Psikoloji ilişkisi, eğitim psikolojisinin tanımı ve işlevleri, öğrenme ve gelişim ile ilgili temel kavramlar, gelişim özellikleri (bedensel, bilişsel, duygusal, sosyal ve ahlaki gelişim), öğrenmeyi etkileyen faktörler, öğrenme kuramları, öğrenme kuramlarının öğretim süreçlerine yansımaları, etkili öğrenme, öğrenmeyi etkileyen faktörler (motivasyon, bireysel faktörler, grup dinamiği ve bu faktörlerin sınıf içi öğretim sürecine etkisi).

III. YARIYIL

Egzersiz Fizyolojisi (2-2-3): İnsan vücudunu meydana getiren hücre, doku organlar ve sistemlerin yapı ve fonksiyonları, egzersizde insan organizmasının enerji kaynakları ve sportif aktivitelerle ilişkisi, yorgunluk ve toparlanma, egzersize metabolik ve hormonal cevaplar, antrenmanın fizyolojik temelleri, kuvvet ve dayanıklılık antrenmanlarında ortaya çıkan akut ve kronik uyumlar, egzersizde cinsiyet farkı, yükselti, sıcak ve soğuk ortamda egzersiz, egzersiz fizyolojisinde temel laboratuvar uygulamaları ve performansın değerlendirilmesi.

Ritim Eğitimi ve Dans (1-2-2): Ritim ve dansla ilgili temel kavramlar, müzik ve hareket ritmi, duruş çalışmaları, yürüyüşler, sıçrama, sekme ve galoplar, ritim, melodi ve müzik seçimi, vals, tango, caz, dansa ilişkin adımlamalar, kompozisyonlar.

Hentbol (2-2-3): Hentbolun tarihçesi, oyun kuralları, temel teknik ve taktiklerle ilgili bilgi ve beceriler.

Bilgisayar I (2-2-3): Bilişim teknolojileri, yazılım ve donanım ile ilgili temel kavramlar, genel olarak işletim sistemleri, kelime işlemci programları, elektronik tablolama programları, veri sunumu, eğitimde İnternet kullanımı, bilişim teknolojilerinin sosyal yapı üzerindeki etkileri ve eğitimdeki yeri, bilişim sistemleri güvenliği ve ilgili etik kavramları.

Yabancı Dil I (3-0-3): Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste ilgi çekici bağlamlar yaratılarak, dilin işlekliliğini artırıcı alıştırmalar verilerek, dilin gerçek iletişim

becerilerinde kullanımı gösterilerek öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri geliştirilecek ve yabancı dil yeterlikleri artırılabacaktır.

Öğretim İlke ve Yöntemleri (3-0-3): Öğretimle ilgili temel kavramlar, öğrenme ve öğretim ilkeleri, öğretimde planlı çalışmanın önemi ve yararları, öğretimin planlanması (ünitelendirilmiş yıllık plan, günlük plan ve etkinlik örnekleri), öğrenme ve öğretim stratejileri, öğretim yöntem ve teknikleri, bunların uygulama ile ilişkisi, öğretim araç ve gereçleri, öğretim hizmetinin niteliğini artırmada öğretmenin görev ve sorumlulukları, öğretmen yeterlikleri.

IV. YARIYIL

Antrenman Bilgisi (2-2-3): Antrenman kavramı, antrenman temel ve yardımcı ilkeleri, biyomotor yetenekler ve çocuklarda geliştirilmesi, yorgunluk, toparlanma, antrenman bölümleri, sporda yetenek seçimi.

Futbol (2-2-3): Futbolun tarihçesi, oyun kuralları, temel teknik ve taktiklerle ilgili bilgi ve beceriler.

Halk Oyunları (2-2-3): Halk Oyunlarının tarihçesi, çeşitli yörelerin Halk Oyunlarından örnekler, halk oyunlarının yaygınlaştırılması.

Bilgisayar II (2-2-3): Bilgisayar destekli eğitim ile ilgili temel kavramlar, öğeleri, kuramsal temelleri, yararları ve sınırlılıkları, uygulama yöntemleri, bilgisayar destekli öğretimde kullanılan yaygın formatlar, ders yazılımlarının değerlendirilmesi ve seçimi, uzaktan eğitim uygulamaları, veri tabanı uygulamaları, bilgisayar ve internetin çocuklar/gençler üzerindeki olumsuz etkileri ve önlenmesi.

Yabancı Dil II (3-0-3): Bu ders, üniversite öğrencilerinin kendi alanlarında yürüttükleri her türlü akademik faaliyette okuma, konuşma, dinleme ve yazma becerilerini belirli bir etkinlikte kullanabilmelerini sağlayacak biçimde tasarlanmıştır. Bu derste öğrencilerin “Yabancı Dil I” dersinde kazandıkları bilgi ve becerilerin bir üst seviyeye çıkartılması hedeflenmelidir. Bu yapılırken ilgi çekici bağlamlar yaratılmasına, dilin işlevliğini artırıcı alıştırmalar yapılmasına, dilin gerçek iletişim becerilerinde kullanılmasına ve bu

yolla öğrencilerin dilsel ve iletişimsel yetileri ile yabancı dil yeterliklerinin artırılmasına özen gösterilmelidir.

Özel Eğitim (2-0-2): Özel eğitimin tanımı, özel eğitimle ilgili temel ilkeler, engelliliği oluşturan nedenler, erken tanı ve tedavinin önemi, engele bakışla ilgili tarihsel yaklaşım, zihinsel engelli, işitme engelli, görme engelli, bedensel engelli, dil ve iletişim bozukluğu olan, süregelen hastalığı olan, özel öğrenme güçlüğü gösteren, dikkat eksikliği ve hiperaktivite bozukluğu olan, otistik ve üstün yetenekli çocukların özellikleri ve eğitimleri, farklı gelişen çocukların oyun yoluyla eğitimi, özel eğitime muhtaç çocukların ailelerinde gözlenen tepkiler, ülkemizde özel eğitimin durumu, bu amaçla kurulmuş kurum ve kuruluşlar.

Ölçme ve Değerlendirme (3-0-3): Eğitimde ölçme ve değerlendirmenin yeri ve önemi, ölçme ve değerlendirme ile ilgili temel kavramlar, ölçme araçlarında bulunması istenen nitelikler (güvenirlilik, geçerlik, kullanılabilirlik), eğitimde kullanılan ölçme araçları ve özellikleri, geleneksel yaklaşımlara dayalı olan araçlar (yazılı sınavlar, kısa yanıtli sınavlar, doğru-yanlış tipi testler, çoktan seçmeli testler, eşleştirmeli testler, sözlü yoklamalar, ödevler), öğrenciyi çok yönlü tanımaya dönük araçlar (gözlem, görüşme, performans değerlendirme, öğrenci ürün dosyası, araştırma kağıtları, araştırma projeleri, akran değerlendirme, özdeğerlendirme, tutum ölçekleri), ölçme sonuçları üzerinde yapılan temel istatistiksel işlemler, öğrenme çıktılarını değerlendirme, not verme, alanı ile ilgili ölçme aracı geliştirme.

V.YARIYIL

Psikomotor Gelişim (3-0-3): Psikomotor davranışlarda ortaya çıkan yaşa bağlı değişimler, bireyler arasındaki benzerlik ve farklılıklar, kavramlar, ilkeler, psikomotor gelişimi etkileyen faktörler, kuramsal yaklaşımlar, fiziksel gelişim, psikomotor gelişim dönemleri, psikomotor gelişim ile fiziksel uygunluk, algısal motor yetenekleri ve benlik kavramı arasındaki ilişki, çocuklarda psikomotor davranışların değerlendirilmesi.

Fiziksel Uygunluk (2-2-3): Fiziksel uygunluğun tanımı, bileşenleri, önemi, fiziksel uygunlukla ilgili kavramlar, fiziksel uygunluğun ölçümü ve değerlendirilmesi, ideal ağırlığın belirlenmesi yöntemleri, her yaş ve fiziksel düzeyde fiziksel uygunluğun

geliştirilmesi ve korunması için alıştırma yöntemleri, egzersiz alanlarının düzenlenmesi, yönetimi ve organizasyonu.

Voleybol (2-2-3): Voleybolun tarihçesi, oyun kuralları, temel teknik ve taktiklerle ilgili bilgi ve beceriler.

Beden Eğitimi ve Spor Tarihi (2-0-2): Dünyada ve Türkiye’de Beden Eğitimi ve sporun gelişim süreçlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi.

Türk Eğitim Tarihi (2-0-2): Türk eğitim tarihinin, eğitim olgusu açısından önemi. Cumhuriyetten önceki eğitim durumu ve öğretmen yetiştiren kurumlar. Türk Eğitim Devrimi 1: Devrimin tarihsel arka planı, felsefî, düşünsel ve politik temelleri. Türk Eğitim Devrimi 2: Tevhid-i Tedrisat Kanunu: tarihsel temelleri, kapsamı, uygulanışı ve önemi; Türk eğitim sisteminde laikleşme. Türk Eğitim Devrimi 3: Karma eğitim ve kızların eğitimi, Yazı Devrimi, millet mektepleri, halk evleri. Türkiye Cumhuriyeti eğitim sisteminin dayandığı temel ilkeler. Köy Enstitüleri, Eğitim Enstitüleri ve Yüksek Öğretmen Okulları. Üniversiteler ve öğretmen yetiştirme. Yakın dönem Türk eğitim alanındaki gelişmeler.

Özel Öğretim Yöntemleri I (2–2–3): Alana özgü temel kavramlar ve bu kavramların alan öğretimiyle ilişkisi, alanının başta Anayasa ve Milli Eğitim Temel Yasası olmak üzere yasal dayanakları, alan öğretiminin genel amaçları, kullanılan yöntem, teknik, araç-gereç ve materyaller. İlgili Öğretim Programının incelenmesi(amaç, kazanım, tema, ünite, etkinlik, v.b.). Ders, öğretmen ve öğrenci çalışma kitabı örneklerinin incelenmesi ve değerlendirilmesi.

Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Tasarımı (2-2-3): Öğretim Teknolojisi ile ilgili kavramlar, çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim teknolojilerinin öğretim sürecindeki yeri ve kullanımı, okulun ya da sınıfın teknoloji ihtiyaçlarının belirlenmesi, uygun teknoloji planlamasının yapılması ve yürütülmesi, öğretim teknolojileri yoluyla iki ve üç boyutlu materyaller geliştirilmesi öğretim gereçlerinin geliştirilmesi (çalışma yapıtları, etkinlik tasarlama, tepegöz saydamları, slaytlar, görsel medya (VCD, DVD) gereçleri, bilgisayar temelli gereçler), eğitim yazılımlarının incelenmesi, çeşitli nitelikteki öğretim gereçlerinin değerlendirilmesi, İnternet ve uzaktan eğitim, görsel

tasarım ilkeleri, öğretim materyallerinin etkinlik durumuna ilişkin araştırmalar, Türkiye’de ve dünyada öğretim teknolojilerinin kullanım durumu.

VI. YARIYIL

Beceri Öğrenimi (3-0-3): Harekete dayalı öğrenme ve performansı etkileyen kalıtsal, çevresel, psikolojik, sosyolojik, biyolojik, nörolojik, kinematik, metodik v.b etmenlerin tanımı, süreci ve modelleri, beceri öğrenme aşamaları, beceri türleri ile becerilerin ölçülmesi.

Egzersiz ve Beslenme (2-0-2): Temel beslenme ilkeleri, karbonhidratlar, yağlar, proteinler, mineraller, vitaminler ve suyun organizmadaki görevleri, fiziksel performansa etkileri, yarış öncesi, arası ve sonrası beslenme ilkeleri, yaş, cinsiyet ve hastalık durumlarına göre beslenme, sporda ağırlık kontrolü, şişmanlık, sporcularda beslenme bozuklukları.

Eğitsel Oyunlar (1-2-2): Tanım, tarihçe, oyunun çocuklar için önemi, çocuk gelişimine etkisi, oyun ortamı ve aletleri, temel hareketlerin oyunla öğretimi, oyun seçimi, koordinasyon geliştiren oyunlar, ritmik etkinlikler içeren oyunlar, oyun materyali hazırlama ve oynama.

Özel Öğretim Yöntemleri II (2-2-3): Beden Eğitimi ve Sporun öğretim yöntemleri öğrenme-öğretme süreçleri genel öğretim yöntemlerinin beden eğitimi öğretimine uygulanması, beden eğitimi ve spor alanındaki ders kitaplarının eleştirisel bir açıyla incelenmesi ve özel öğretim yöntem ve stratejileri ile ilişkilendirilmesi. Yıllık, ünite ve günlük plan türleri, Micro öğretim beceri ve uygulamaları, öğretimin değerlendirilmesi.

Bilimsel Araştırma Yöntemleri (2-0-2): Bilim ve temel kavramlar (olgu, bilgi, mutlak, doğru, yanlış, evrensel bilgi v.b.), bilim tarihine ilişkin temel bilgiler, bilimsel araştırmanın yapısı, bilimsel yöntemler ve bu yöntemlere ilişkin farklı görüşler, problem, araştırma modeli, evren ve örneklem, verilerin toplanması ve veri toplama yöntemleri (nicel ve nitel veri toplama teknikleri), verilerin kaydedilmesi, analizi, yorumlanması ve raporlaştırılması.

Etkili İletişim (3-0-3): Kişilerarası iletişimin tanımı; iletişim modeli, iletişim unsurları ve özellikleri, etkili dinleme ve geri bildirim, kişilerarası iletişimi engelleyen etkenler (kaynak, kanal, alıcı, vb.), iletişimi kolaylaştıran etkenler, duyguların iletişimde rolü ve kullanılması, iletişimde çatışma ve önlenmesi, öğrenci, öğretmen, veli iletişiminde dikkat edilmesi gereken önemli hususlar, iletişim uygulamaları.

Sınıf Yönetimi (2-0-2): Sınıf yönetimi ile ilgili temel kavramlar, sınıf içi iletişim ve etkileşim, sınıf yönetiminin tanımı, sınıf yönetimi kavramının sınıfta disiplini sağlamadan farklı yanları ve özellikleri, sınıf ortamını etkileyen sınıf içi ve sınıf dışı etkenler, sınıf yönetimi modelleri, sınıfta kurallar geliştirme ve uygulama, sınıfı fiziksel olarak düzenleme, sınıfta istenmeyen davranışların yönetimi, sınıfta zamanın yönetimi, sınıf organizasyonu, öğrenmeye uygun olumlu bir sınıf ortamı oluşturma (örnekler ve öneriler).

Okul Deneyimi (1-4-3): Öğretmenin ve bir öğrencinin okuldaki bir gününü gözlemleme, öğretmenin bir dersi işlerken dersi nasıl düzenlediğini, dersi hangi aşamalara böldüğünü, öğretim yöntem ve tekniklerini nasıl uyguladığını, derste ne tür etkinliklerden yararlandığını, dersin yönetimi için ve sınıfın kontrolü için öğretmenin neler yaptığını, öğretmenin dersi nasıl bitirdiğini ve öğrenci çalışmalarını nasıl değerlendirdiğini gözlemleme, okulun örgüt yapısını, okul müdürünün görevini nasıl yaptığını ve okulun içinde yer aldığı toplumla ilişkilerini inceleme, okul deneyimi çalışmalarını yansıtan portfolyo hazırlama.

VII.YARIYIL

Engelliler İçin Beden Eğitimi ve Spor (1-2-2): Engelliler için beden eğitimi ve sporun anlam ve önemi, engel türleri ve sınıflandırılmaları, engellilerde beden eğitimi ve spor, beden eğitimi ve sporun engelliler üzerindeki etkileri, engelliler için beden eğitimi ve sporla ilgili hukuki düzenlemeler.

Drama (2-2-3): Eğitsel drama teriminin tanımı ve anlamı, benzer terimlerden (Psiko drama, Yaratıcı drama, Drama-Oyun, Drama) farkı, çocuklarla drama uygulamalarının tarihçesi, eğitsel dramanın yapısı ve uygulanma aşamaları, eğitici dramanın gençlere ve uygulama alanlarına göre sınıflandırılması, eğitsel drama ortamı ve öğretmen nitelikleri,

eğitsel drama da özel teknikler, eğitsel dramanın değerlendirilmesi, uygulandığı alanın eğitim amaçlarına uygun eğitici drama örnekleri ve yeni örneklerin geliştirilmesi.

Topluma Hizmet Uygulamaları(1-2-2): Topluma hizmet uygulamalarının önemi, toplumun güncel sorunlarını belirleme ve çözüm üretmeye yönelik projeler hazırlama, panel, konferans, kongre, sempozyum gibi bilimsel etkinliklere izleyici, konuşmacı yada düzenleyici olarak katılma, sosyal sorumluluk çerçevesinde çeşitli projelerde gönüllü olarak yer alma, topluma hizmet çalışmalarının okullarda uygulanmasına yönelik temel bilgi ve becerilerin kazanılması.

Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi (2-0-2): Türk eğitim sisteminin amaçları ve temel ilkeleri, eğitimle ilgili yasal düzenlemeler, Türk eğitim sisteminin yapısı, yönetim kuramları ve süreçleri, okul örgütü ve yönetimi, okul yönetiminde personel, öğrenci, öğretim ve işletmecilikle ilgili işler, okula toplumsal katılım.

Rehberlik (3-0-3): Temel kavramlar, öğrenci kişilik hizmetleri, psikolojik danışma ve rehberliğin bu hizmetler içerisindeki yeri, rehberliğin ilkeleri, gelişimi, psikolojik danışma ve rehberliğin çeşitleri, servisler (hizmetler), teknikler, örgüt ve personel, alandaki yeni gelişmeler, öğrenciyi tanıma teknikleri, rehber-öğretmen işbirliği, öğretmenin yapacağı rehberlik görevleri.

VIII. YARIYIL

Araştırma Projesi (2-2-3): Beden Eğitimi ve Sporla ilgili çeşitli konularda bilimsel araştırma projesi hazırlama, veri toplama, verileri değerlendirme, çalışmalarını raporlaştırma ve sunma.

Beden Eğitimi ve Spor Yönetimi (3-0-3): Yönetim, organizasyon, yöneticilik, spor yöneticiliği ile ilgili temel kavramlar, yönetim biliminin ilke, teknik ve yöntemleri ışığında spor organizasyon ve yönetimi, uluslararası spor kurum ve kuruluşları, Türk beden eğitimi ve spor sisteminin teşkilat ile yönetim yapısı, işleyişi.

Öğretmenlik Uygulaması (2-6-5): Her hafta bir günlük plan hazırlama, hazırlanan planı uygulama, uygulamanın okuldaki öğretmen, öğretim elemanı ve uygulama

öğrencisi tarafından değerlendirilmesi, değerlendirmeler doğrultusunda düzeltmelerin yapılması ve tekrar uygulama yapılması, portfolyo hazırlama.

3.2. İngiltere’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programı (Loughborough Üniversitesi)

İngiltere’de öğretmen, öğretmen kolejlerinde ve üniversitelerde yetiştirilmektedir. İngiltere’de, öğretmen yetiştirmede birkaç model kullanılmaktadır. Öğretmen yetiştiren kurumları, öğretmen statüsü yeterliliği kursları ve eğitimde mezuniyet sonrası sertifika kursları açan kurumlar olarak iki grupta toplamak olasıdır. Öğretmen yeterliliği kursları, lise sonrası 2–4 yıllık programlar olarak düzenlenmiştir. 1950’lerin başından itibaren üniversitelerin eğitim bölümleri (UDEs) yerlerini mezuniyet sonrası bir yıllık eğitimi diploma kursları olan Mezuniyet Sonrası Sertifika Eğitimine (PGCE) bırakmıştır (Crook, 2002). PGCE, üniversitenin ilgili dallarından mezun olanlar arasında görüşmeyle seçilen öğrencilerin bir yıllık mesleki eğitim aldığı kurslardır.

Bu sertifika programı üç temel ögeye dayanmaktadır:

- Bir saatlik 18 ders olarak düzenlenen eğitsel ve profesyonel çalışma dersleri;
- Ana dal ve yan dal derslerden oluşan yöntem dersleri;
- Staj (toplam 36 haftalık bu programın 24 haftası okullarda uygulama çalışması olan staj için ayrılmıştır) (Okçabol, 2005).

Loughborough 70 yıldan fazla süredir öğretmen eğitimi vermektedir. Dizayn ve Teknoloji ile Beden Eğitimi ve Bilim alanlarında adını duyurmuştur. PGCE için mezun olunan alanın en az %50’sinin Beden Eğitimi ile ilgili olması gerekir. 36 hafta sürer ve hem ilköğretim hem de ortaöğretim için öğretmenlik deneyimi sağlar. Okullarda, deneyimli ve rehberlik edebilecek öğretmenler ile zaman geçirilir. Geri kalan zamanda ise okul deneyimine hazırlayacak ve kursun teorik ve uygulamalı öğeleri arasında önemli bağlantılar sağlayıp rehberlik ederek hocalarla üniversitede geçirilir. Kurs sonunda sınav yoktur ve 60 krediyi kapsar (www.lboro.ac.uk).

PGCE şunlara yardımcı olur:

- Farklı öğrenme durumlarında olan gençlerle nasıl ilişki kurulduğunu ve öğretim yapıldığını,
- Ders sıralaması planlama becerisini geliştirme ve öğrencileri etkili şekilde öğretime yöneltme,
- Güven kazanma ve ikinci derece eğitim veren kurumlarda bir öğretmen olarak rolü tam üstlenme yeterliliğine sahip olma,
- Öğretme ve öğrenmenin yüksek standardını ve tüm okulun gelişimine etkili bir şekilde yardımcı olmak için eğitim konularını anlama ve etkili bilgi gelişimi.

Postgraduate Certificate in Education (PGCE) şunları kapsamaktadır:

Okul Deneyimi: Kursun kalbidir. İlkokul deneyimi 5–11 yaş için olan müfredatı anlama ve çocuklara bireysel olarak yardım etme ve öğretmen tarafından ayrılan küçük gruplar halinde çalışma, becerilere uygun aktiviteler ile yardım etmeyi ve genel olarak gözlemlenme ve öğretmenleri ile öğrencileri analiz etme imkanı verir. Kurs, benzer modelli farklı ortaöğretim kurumlarında takip edilir. Bu dönem süresince, 11–12 hafta öğretmenlik uygulaması alınır.

Öğretim Konusu: Şu beceriler geliştirilir; konunun sunumu, ulusal müfredatın yerine getirilmesi, bireysel dersleri planlama ve konuların sıralamaları, öğrenci gruplarının organizasyonu ve yönetimi, öğrencilerin değerlendirilmesi, kayıt ve raporlama, A level ve verilen diğer dersler, tüm becerilerin nasıl öğretileceğinin öğrenilmesi.

Genel Mesleki Çalışmalar: Bu kursun temel elementidir ve alınan tüm eğitimler, eğitim sistemine girişin ve öğretmenlerin mesleki sorumlulukları bir parçasıdır. Mesleki olarak, eğitim sistemindeki diğer alanlarla çalışması için sorumludur, ebeveynleri anlamada ve okulların beklentilerinde daha geniş toplum ve eğitimdeki karmaşık konulara katkıda bulunurlar.

(SES) Spor ve Egzersiz Bilimleri: Spor ve egzersize katılımdan sonra toparlama ve insan performansı üzerine fizyolojik, biyomedikal, psikolojik, sosyolojik ve pedagojik

olarak önemli konuları işler. 3 yıllık bir programdır. Giriş için A level sınavında iki (2) dersten 340–360 puan ve 3.bir dersten A ya da iki dersten AS almış olmak gerekir.

(SS/M) Spor Bilimleriyle Yönetim: Spor bilimleri ve egzersiz bilimleri ve boş zaman yönetimi derslerini içerir. 3 yıllık bir programdır. Giriş için A level sınavında iki (2) dersten 320–340 puan ve 3.bir dersten A ya da iki dersten AS almış olmak gerekir.

(S&LM) Spor ve Boş Zaman Yönetimi: Spor ve boş zaman yönetimi insanların yaşamında boş zaman aktivitesinin anlamı, fiziksel, finansal, insani ve çevresel kaynakların boş zaman ihtiyaçlarını karşılamak ilişkilidir. 3 yıllık bir programdır.

Joint Honours Programmes: Farklı branşların kombine edilmesi ile verilen eğitimidir (Ör: Kimya ve Spor Bilimleri, İngilizce ve Spor Bilimleri, Spor Bilimleri ve Matematik, Spor Bilimleri ve Fizik, Spor Bilimleri ve Sosyal Bilimler, Coğrafya ve Spor ve Boş Zaman Yönetimi).

Her bölüm için spesifik modüller vardır, bazıları zorunlu bazıları ise seçmelidir ve her modülün spesifik kredi değeri vardır. Öğrencilerin mezuniyet notları için ikinci sınıfın %40'ı ve üçüncü sınıf notlarının %60'ı alınır.

Tablo 13. İngiltere Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz Bilimleri Yüksekokulu 1. Yıl Ders Dağılım Çizelgesi

BİRİNCİ DÖNEM	SES	SS/M	S&LM	JH	G/S&LM	Kredi
Sporda Performans Analizi (Birinci ve İkinci Dönem Dersi)	Z	Z	S	Z	X	20
Spor ve Egzersiz Bilimlerine Başlangıç	Z	Z	Z	X	Z	10
Beden Eğitimi ve Spor için Pedagojiye Giriş	Z	S	S	S	X	10
Spor Sosyolojisine Giriş	Z	S	Z	S	S	10
Sporda Biyomekanik	Z	S	S	S	X	10
Spor ve Boş Zaman Endüstrisi	S	Z	Z	X	Z	20
Boş Zaman Yönetiminin Çevresi 1	S	S	Z	X	S	10
İKİNCİ DÖNEM						
Fitness ve Antrenman	Z	Z	S	S	X	10
Egzersiz Fizyolojisi	Z	S	S	S	X	10
Yaşam Süresince Spor ve Egzersiz Psikolojisi	Z	S	S	S	X	10
Olimpik Çalışmalar	S	S	S	X	S	20
İnsan Kaynakları Yönetimi 1	S	X	X	Z	Z	10
Boş Zaman Yönetimi Çevresi 2	S	S	Z	X	S	10
TOPLAM ZORUNLU KREDİ	90	70	70	20	40	-
SEÇMELİ KREDİ MİKTARI	30	50	50	40	20	-

Z: Zorunlu

S: Seçmeli

X:Programdaki öğrenciler için olmayan ders.

Kaynak: www.lboro.ac.uk

DERSLERİN İÇERİKLERİ

Spor da Performans Analizi: Seçilen dört aktivite alanından yapılan çalışmaları kapsamaktadır (iki tanesi birinci yıl ve iki tanesi ikinci yıl olmak üzere). Mevcut branşlar; futbol, atletizm, basketbol, kriket, dans, jimnastik, hokey, netbol, yüzme, tenis ve voleyboldur.

Spor ve Egzersiz Bilimlerine Başlangıç: Öğrencilerin dönemsel ihtiyaçlarıyla ilgili giriş dersidir.

Spor Sosyolojisine Giriş: Öğrencilere spor ve toplumun sosyolojik bakış açılarının ana nitelikleri hakkında bilgi verir. Dikkat, sosyolojik hayal gücü üzerine odaklanmıştır. sosyolojik teoriler ve metodolojiler test edilmiş ve spor çalışmalarına uygulanmıştır.

Spor da Biomekanik: Doğrusal ve açı yapan hareketlerin kinematik ve kinetik analizleri kullanarak sportif hareketlerin mekaniğinin anlaşılabilir olarak geliştirilmesi.

Spor ve Fiziksel Eğitim İçin Pedagojiye Giriş: Öğretme ve öğrenmeye model temelli yaklaşım kullanarak spor ve egzersiz pedagojisinin kavramlarına giriş. Pedagojinin üç temel kavramı üzerine odaklanır; öğrenme ve öğrenenler, öğretmenler ve öğretim, bilgi ve içerik; ve dört eğitsel model üzerinde durur (öğretmenin kişisel ve sosyal sorumluluğu, kavrama için eğitsel oyunlar, eşli/işbirliği ile öğrenme ve spor eğitimi).

Spor ve Boş Zaman Endüstrisi: Spor ve boş zaman arasındaki ilişkiyi kavrama, ticari olarak sporu analiz etme ve turizmi geliştirme.

Boş Zaman Yönetiminin Çevresi I: Kavramlara ve makro-kurumsal ekonomiye giriş yapar, makro-ekonomi analizlerini boş zaman sektörüne uygular.

Fitness ve Antrenman: Fiziksel formun ve antrenmanın sağlık ve sportif performansla olan ilişkisinin kavramlarını analiz eder. Fitnessin farklı türlerini, temeldeki belirleyici faktörleri ve antrenman stratejilerini ve bu yetenekleri geliştirmede kullanılan adaptasyonları inceler. Modül, cinsiyet ve engellerine göre farklı gösteren nüfusa bu kavramaları uygulama imkanı verir. Beslenme, ısınma, sakatlık ve rehabilitasyon içerikli önemli sorunlar da fitness ve antrenman tartışılmaktadır.

Egzersiz Fizyolojisi: Kardiyovasküler sistem tarafından çalışan kaslara oksijen gönderimi fizyolojik cevaplara giriş; günlük yiyecek alımından harcanacak depolama ve kas görevinin metabolik destek sağlar. Yorgunluğun başlangıcının geciktirilmesine yardımcı olan ve egzersiz kapasitesini arttıran tüm olaylar ele alınır.

Yaşam Süresince Spor ve Egzersiz Psikolojisi: Spor ve egzersiz psikolojisinde yaşam süresinin belirli fazları ve onları yöneten karşı fazlarla ilişkili bilgi sağlar. Konular, çocukların ve yetişkinlerin fiziklerine kişisel bakış açıları, yaşam süresinin spor ilişkili olarak değişmesi ve egzersiz ve spor için davranışsal düzenleme.

Olimpik Çalışmalar: Olimpik hareket ve onun yönetimi, sosyal sorunlar ve olimpiyatların ekonomik etkisi, bayanların hareketteki rolleri, doping karşıtı çabalar, davet prosedürleri ve davetiye değerlendirme metotları.

İnsan Kaynakları Yönetimi I: Yönetim kavram ve uygulamalarını ortaya koyar, zorluklara farkındalığı artırır ve daima değişen ekonomik ve sosyal çevrede yönetim bölümüne meydan okuma.

Boş Zaman Yönetiminin Çevresi 2: Boş zaman sektöründe, özellikle spor ve rekreasyon, ekonomik yapı gelişmesi için küçük ekonomik teoriler ve kavramları ortaya koyar.

Tablo 14. İngiltere Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz Bilimleri Yüksekokulu 2. Yıl Ders Dağılım Çizelgesi

	SES	SS/M	S&LM	JH	G/S&LM	Kredi
BİRİNCİ VE İKİNCİ DÖNEM						
Spor Performans Analizi	Z	Z	S	Z	Z	20
Araştırma Becerileri	Z	Z	Z	X	X	20
Spor & Egzersiz Pedagojisi	S	S	S	S	X	20
Egzersiz ve Çevre Fizyolojisi	S	S	S	S	X	20
Modern Sporun Önemi Kavrama	S	S	S	S	S	20
Spor ve Boş Zaman için Pazarlamaya Giriş	S	Z	Z	X	Z	20
BİRİNCİ DÖNEM						
Hareket Becerileri Edinme	S	S	S	S	X	10
Spor Biyomekaniğinde Araştırma Metotları	S	S	S	S	X	10
Spor ve Boş Zaman Organizasyonlarının Yönetimi	X	S	Z	X	S	20
İnsan Kaynakları Yönetimi B	S	Z	Z	X	S	10
Finansal Yönetimin Prensipleri 1	S	Z	Z	X	Z	10
İKİNCİ DÖNEM						
Yapısal Kineziyoloji	S	S	X	S	X	10
Uluslararası Bağlamda Beden Eğitimi ve Spor 1	S	S	S	S	X	10
Rekabet Sporlarında Psikolojik Faktörler	S	S	S	S	X	20
Spor Hareketinin Biyomekaniği	S	S	S	S	X	10
Boş Zamanın Sosyolojisi	X	S	Z	X	S	10
Finansal Yönetimin Prensipleri 2	S	Z	Z	X	Z	10
Diğer Bölümlerden Modüller	S	S	S	X	X	Max 20
TOPLAM ZORUNLU KREDİ MİKTARI	40	90	100	20	40	-
SEÇMELİ KREDİ MİKTARI	80	30	20	40	20	-

Z: Zorunlu S: Seçmeli X: Programdaki öğrenciler için olmayan ders

Kaynak: www.lboro.ac.uk

Spor Performans Analizi: Seçilen dört aktivite alanında yapılan çalışmaları kapsamaktadır (iki tanesi birinci yıl ve iki tanesi ikinci yıl olmak üzere). Mevcut branşlar; futbol, atletizm, basketbol, kriket, dans, jimnastik, hokey, netbol, yüzme, tenis ve voleyboldur.

Araştırma Becerileri: Öğrencilere anlama ve değerlendirmeleri için hem örnek oluşturan hem de açıklayıcı metotlar sunar ve onların spor ve egzersiz bilimlerinde uygulanmalarını içerir.

Spor ve Egzersiz Pedagojisi: Okul ve spor kulüpleri bağlamında etkili öğretim ve antrenörlüğün eleştirisel incelenmesi.

Egzersiz ve Çevre Fizyolojisi: Fizyolojik cevapların anlaşılması ve bu cevapların çevreye etkisini arttırması ve hem eğitmenler hem de laboratuvar sınıfı yoluyla egzersize adapte edilmesi. Konular; dayanıklılık antrenmanına kardiyovasküler, solunum ve metabolik adaptasyon, hızın fizyolojisi, sıcak ve soğuk çevrede egzersize fizyolojik cevaplar ve yüksek irtifada antrenman.

Modern Sporun Önemini Kavrama: Tarihi gelişimi değerlendirme, spor ve toplumun önemli politik, sosyal ve kültürel anlamları, sporun küreselleşmesi (ulusçuluk/ulusal kimliğin özel konularını ve sportif göçü içerir), sporun politik ekonomisi ve spor ve medya arasındaki ilişki.

Spor ve Boş Zaman İçin Pazarlamaya Giriş: Pazarlamanın prensipleri, spor, boş zaman yönetimi uygulamaları ile pazarlama yönetiminin rolü.

Hareket Becerileri Edinme: Öğrenme yönetimini ve bilgi işlemesi, hareket kontrolü, uygulama koşullandırılması ve öğretme motor becerilerine uygulanmaları tartışılması gibi motor becerilerin uygulanmasını temel becerilerini değerlendirir.

Sporla Biyomekaniğin Analiz Metotları: Vücut hareketi yakalamanın teknikleri ve toplanan güç verileri ve onların mekanik analizde kullanımını içerir.

Spor ve Boş Zaman Organizasyonlarının Yönetimi: Öğrenciler spor ve boş zaman endüstrisi içinde etkili olabilmek için gerekli bilgi ve becerilerle donanmalıdır. Kalite yönetimi, karar verme yönetimi, performans yönetimi ve kanunları kapsar. Seminer programı çevre denetimi, sunu ve geri dönüt alma becerisi öğrencilerin uygulama yönetimi gelişimi sağlamak için düzenlenmiştir.

İnsan Kaynakları Yönetimi B: Yönetim kavram ve uygulamalarını ortaya koyar, zorluklarının farkındalığını artırır ve daima değişen ekonomik ve sosyal çevrede yönetime değinir.

Finansal Yönetimin Prensipleri 1: Finansal raporların hazırlanması ve açıklaması ve iş bağlamı ile finansal rapor arasındaki ilişki.

Yapısal Kineziyoloji: Kas-iskelet sisteminin kuruluşu ve insan hareketi, spor ve egzersizdeki görevini değerlendirir. Modül, sistematik olarak vücudun tüm bölümlerinin kas-iskelet kurulumunun incelenmesi, hareketin tanımı ve harekette bireysel kasın rolünü içerir. Ortak spor sakatlıklarının anatomik ve mekanik değerlendirmesini yapar.

Uluslararası Bağlamda Beden Eğitimi ve Spor 1: Geçmişini değerlendirir, Avrupa'da beden eğitimi ve sporun uygulaması ve gelişmeler.

Rekabet Sporlarında Psikolojik Faktörler: Teorik modellerin uygulaması doğrultusunda sportif performansa etki eden bilgi ve psikolojik faktörleri kavramayı amaçlar. Modül grup dinamiği, çalıştırıcı liderliği, psikolojik yıkım, rekabet öncesine dayalı endişe ve başa çıkma yöntemleri ile ilgilidir. Sportif performansı arttırmak için uygulama tavsiyeleri önerilecektir.

Sportif Hareketlerin Biyomekaniği: İnsan hareketi yönetimi mekanik prensiplerinin kavranmasında gelişmeler ve sportif hareketin matematiksel modelini ortaya koyar.

Boş Zaman Sosyolojisi: Yöntemleri sosyolojik analizleri spor ve boş zaman pazarlamanın sosyal kavram değişikliklerini inceler. Sosyal analizlerin doğasını göstermek ve spor ve boş zaman politikası ile yönetimine katkıda bulunma görevidir.

Finansal Yönetimin Prensipleri 2: Tekniksel ve analitik beceri ile finansal yönetim planlaması, karar verme ve kontrolü içerir.

Tablo 15. İngiltere Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz Bilimleri Yüksekokulu 3. Yıl Ders Dağılım Çizelgesi

	SES	SS/M	S&LM	JH	G/S&LM	Kredi
BİRİNCİ VE İKİNCİ DÖNEM						
Uygulamalı Spor Bilimleri	S	S	X	S	X	20
Araştırma Projesi	S	S	Z		X	40
Uluslararası Bağlamda Beden Eğitimi ve Spor 2	S	S	X	S	X	20
BİRİNCİ DÖNEM						
Modern Fiziksel Aktivitede Kapsam ve Eşitlik	S	S	X	S	X	20
Egzersiz Fizyolojisi ve Sağlık	S	S	X	S	X	20
Spor, Vücut ve Sapkınlık	S	S	S	S	S	10
Egzersiz Fizyolojisi	S	S	X	S	X	20
Spor Biomekaniği Analizinin Gelişmiş Metotları	S	S	S	S	X	10
Spor Tekniklerinin Mekaniği	S	S	S		X	10
Spor ve Boş Zaman Tutum Analizi	X	Z	Z	X	Z	20
Stratejik Yönetimin Temelleri	X	Z	Z	X	Z	10
İKİNCİ DÖNEM						
Spor&Egzersiz Pedagojisi	S	S	X	S	X	20
Beslenme, Sağlık&Sportif Performans	S	S	S	S	X	10
Spor&Sosyal Teori	S	S	S	S	S	10
Sportif Hareketin Düzenlenmesi ve Tavsiye	S	S	X	S	S	20
Sportif Planma ve Hazırlık	X	S	Z	X	S	20
Sportif Turizm	X	S	Z	X	S	20
Diğer Bölümlerden Modüller	S	S	S	X	X	Max 20
TOPLAM ZORUNLU KREDİ MİKTARI	0	30	110	0	30	-
SEÇMELİ KREDİ MİKTARI	120	90	10	60	30	-

Z: Zorunlu S: Seçmeli X:Programdaki öğrenciler için olmayan ders

Kaynak: www.lboro.ac.uk

Uygulamalı Spor Bilimleri: Seçilen spor branşı üzerine derinlemesine yapılan çalışmayı içerir (futbol, atletizm, jimnastik, rugby, yüzme ve tenis mevcut olan branşlardır).

Araştırma Projesi: Öğretim elemanlarının görüşü alınarak araştırma konusu seçiminin tasarlanması ve yerine getirilmesidir.

Uluslararası Bağlamda Beden Eğitimi ve Spor 2: Beden eğitimi ve spor eğitimi üzerinde yeni ortaya çıkan ulusal sporların değişen uluslararası etkinin tesirini değerlendirir.

Modern Fiziksel Aktivitede Kapsam ve Eşitlik: Sosyolojik soruların anahtar kavramları üzerinde durulur, bu modül modern eğitim poliçesini ve fiziksel aktivitede adalet ve kapsam ilişkisini analiz etmek için kurulur. Özel nokta olarak cinsiyet, ırk, sosyal sınıf ve çocuklar ile gençlerin okul dışında spor yapıp yapmadıklarını anlayabilmeyi sağlayan “beceri” kavramları verilmiştir.

Egzersiz Fizyolojisi ve Sağlık: Sağlığı iyileştirebilen egzersizlerin mekanizmalarını inceler. Konular; hareketsizlik, kap hastalığı, diabet, hipertansiyon, obezite ve osteoporozu içeren hastalıkların farklı riskleri üzerinde etkilerini içerir. Sağlık için fiziksel aktivite önerilerinde bulunur.

Spor, Vücut ve Sapkınlık: Oyuncu ve seyirci şiddeti; ağrı ve sakatlık; uyuşturucu ve spor ve elit spor ve ırk sorunları üzerine odaklanmak için sosyolojik genel bakış kullanır.

Egzersiz Fizyolojisi: Şu alanları araştırır: anahtar etkiler ve teoriler, farklı nüfus grupları için aktivite katılımları; fiziksel aktivite ve zihinsel sağlık arasındaki ilişki; sağlık ilişkili fiziksel aktivite teorik temel ve uygulama klavuzu.

Spor Biyomekaniği Analizinin Gelişmiş Metotları: Sporda dinamik aktivite süresince kas iskelet sistemi ve reaksiyon gücü arasındaki ilişkinin anlaşılması gelişimi. Kinematik ve kinetik verinin toplanması ve depolanması ters dinamik analizler ile örtüşür.

Spor Tekniklerinin Mekaniği: Spor biyomekaniği araştırmalarında teorik yaklaşımların anlaşılması ve gelişmeler. Spor hareketinin nicel olarak teknik analizini yapmak için basit modelleri kullanır.

Spor ve Boş Zaman Tutum Analizi: Spor ve boş zamanda tutum analizlerinin yönetim kavramlarına başlangıç yapar ve uygulanmasındaki çağdaş sorunları araştırır. Okullarda spor, elit sporcu gelişimi ve uyuşturucu problemini içeren sorunlar değerlendirilir.

Stratejik Yönetimin Temelleri: Stratejik düşünme, alternatif stratejilerin gelişimi ve spor ve boş zaman organizasyonları içinde stratejik kararların yerine getirilmesi.

Spor ve Egzersiz Pedagojisi: Seçilen çağdaş teorik bakış açısından okul temelli fiziksel aktivitede öğrenmenin doğasını araştırır.

Beslenme, Sağlık ve Sportif Performans: Beslenme ve egzersiz kapasitesi ile egzersizden sonra toparlanma bağlantılarını içeren spor ve egzersizin beslenmeyle ilgili etkilerinin üzerine odaklanır.

Spor ve Sosyal Teori: Öğrencilere önceki modüllerde tanıttığı çeşitli teorik yaklaşımlar ve sporun çağdaş dünyasında özel sorunları teorik olarak algılama uygulamaları. Marksizim, sosyoloji, neo-marksizim ve kültürel çalışmalar, feminizm, Pierre Bourdieu'nün alışılmamış teorisi.

Sportif Hareketin Düzenlenmesi ve Tavsiye: Gençlerin sağlık, fiziksel aktivite ve fitness durumları ve sağlık ve egzersizi arttırmayı destekleyen strateji ve kavramları tanımlar.

Sportif Planlama ve Hazırlık: Sporun, teknik becerilerin gelişimi ve modern mevzuatın bilgisi planlanmasının eleştirel değerlendirmesi ile ilişkili sorunlar.

Sportif Turizm: Turizmin içinde sporun rolünü, spor yönetiminde turizm sorunlarının anlaşılmasının önemini anlaşılmasını sağlar. Sportif turizm katılımcılarının davranışları ve motivasyonlarının teorik olarak anlaşılması geliştirir.

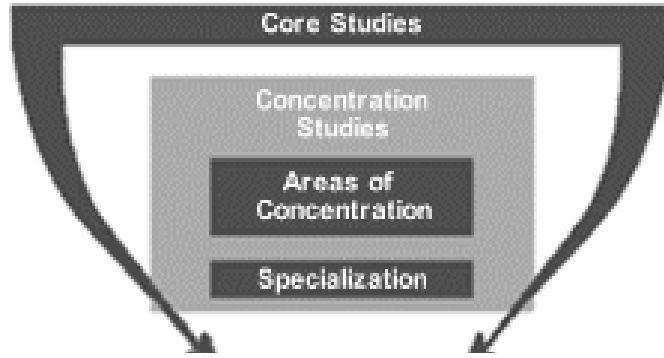
3.3. Yunanistan'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi (Thrace Democritus Üniversitesi)

Yunanistan'da öğretmenlik eğitimini tamamlayan öğretmen adaylarının atanmaları, öğretmen gereksinmelerine göre Eğitim Bakanlığı tarafından illere yapılmaktadır. İl

düzeyinde öğretmenlerin okullarda görevlendirilmeleri ise, İl Eğitim Müdürlüklerince yapılmaktadır. Yeni atanan öğretmenlerin göreve başlamadan önce bölgelerindeki bir hizmet içi eğitim merkezinde üç ay süreli kuramsal ve uygulamalı öğretmenliğe hazırlama kurslarına katılmaları zorunluluğu getirilmiştir ve stajyerlik dönemleri iki yıl sürmektedir (Sağlam, 2005).

Bu üniversite programı, fakültenin bölüm elemanları tarafından gerçekleştirilen sistematik araştırmanın sonucudur ve 2004–2005 akademik yılında okula başlayan öğrencileri kapsamaktadır.

Program şunları içerir:

Şekil 1. Thrace Democritus Üniversitesinin Programının Yapısı

Core Studies: Temel Dersler

Concentration Studies: Yoğunlaşma Dersleri

Areas of Concentration: Yoğunlaşma Alanı

Specialization: Uzmanlık

Tablo 16. Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümünde Uygulanan Program

BİRİNCİ YARIYIL	K	Saat/ Hafta	İKİNCİ YARIYIL	K	Saat/ Hafta
Yüzme	3	4	Atletizm	3	4
Basketbol	3	4	Futbol	3	4
Jimnastik	3	4	Voleybol	3	4
Yabancı Dil-1	2	2	Yunan Halk Dansları	2	2
Spor Sosyolojisi	4	2	Yabancı Dil-2	4	2
Anatomi	4	2	Spor Psikolojisi	4	2
Psikoloji	4	2	Spor Yönetimi	4	2
Pedagoji	4	2	Motor Öğrenme	4	2
Beden Eğitiminde Yeni Teknolojiler	4	2	Biyomekanik	4	2
TOPLAM	31	24	TOPLAM	31	24
ÜÇÜNCÜ YARIYIL			DÖRDÜNCÜ YARIYIL		
Hentbol	3	4	3. Seçmeli Ders	2	2
Artistik Jimnastik	3	4	4. Seçmeli Ders	2	2
1. Seçmeli Ders	2	2	Yabancı Dil-4	2	2
2. Seçmeli Ders	2	2	Çocuklarda Beden Eğitimi	4	2
Yabancı Dil-3	4	2	2. Derece Eğitim Veren Okullarda Öğrenim Gören Çocuklarda Beden Eğitimi	4	2
Egzersiz Fizyolojisi	4	2	Okulda Özel İhtiyacı Olan Öğrenciler	4	2
Beden Eğitimine Giriş	4	2	Antrenman Teorisi	4	2
Spor Sakatlıkları	4	2	İlkyardım	4	2
Beden Eğitimi Ve Sporun Tarihi	4	2	Laboratuvar Sınıfı: Sportif Performansın Değerlendirilmesi	4	2
			Okul Öncesi, İlkokul, İkinci Derece Eğitimde Beden Eğitimi	4	2
TOPLAM	30	22	TOPLAM	34	20
BEŞİNCİ YARIYIL			ALTINCI YARIYIL		
Yabancı Dil-5	2	2	Yabancı Dil-6	2	2
Araştırma Yöntemleri	4	2	Beden Eğitiminde İstatistik	4	2
Salık Ve Fitness Kulüplerinde Egzersiz- Yönetim-Operasyon Ve Ekipman	4	2	Fitness ve Kentsel Rekreasyonun Bütünleşmesi	4	2
Egzersiz Ve Aeroabiğin Alternatif Formları	3	4	Dayanıklılık Antrenmanı	3	4
1. Yoğunlaşma Dersi	4	2	3. Yoğunlaşma Dersi	4	2
2. Yoğunlaşma Dersi	4	2	4. Yoğunlaşma Dersi	4	2
1. Uzmanlık Dersi	6	4	2. Uzmanlık Dersi	6	4
Uzmanlaşma İçin Gerekli Kurs	2	2	7. Seçmeli Ders	2	2
5. Seçmeli Ders	2	2	8. Seçmeli Ders	2	2
6. Seçmeli Ders	2	2	Uzmanlık Projesi Üzerine Bilimsel Yaklaşımın Laboratuvar Sınıfı	2	2
TOPLAM	33	24	TOPLAM	33	24
YEDİNCİ YARIYIL			SEKİZİNCİ YARIYIL		
Yabancı Dil-7	2	2	Yabancı Dil-8	2	2
Beden Eğitiminde Değerlendirme	4	2	Girişimcilik Ve Spor Pazarlamacılığı	4	2
Beden Eğitimine Giriş	4	2	İkinci Derece Eğitimde Beden Eğitimi Uygulaması	2	2
5. Yoğunlaşma Dersi	2	2	7. Yoğunlaşma Dersi	4	2
6. Yoğunlaşma Dersi	4	2	4. Uzmanlaşma Dersi	6	4
3. Uzmanlık Dersi	6	4	Uzmanlık Uygulaması	2	2
9. Seçmeli Ders	2	2	10. Seçmeli Ders	2	2
Bilgisayar Kullanımının Sunum Ve Verilerin Analizi İçin Laboratuvar Sınıfı	2	2	Mezuniyet Projesi	2	2
TOPLAM	24	18	TOPLAM	24	18
			GENEL TOPLAM	240	172

Kaynak: www.phyed.duth.gr

Tablo 17. Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümü Programında Yoğunlaşma ve Uzmanlık Dersleri

YOĞUNLAŞMA: SPOR EĞİTİM TEORİSİ VE UYGULAMASI	
5.Dönem Dersleri	6.Dönem Dersleri
Spor Biyomekaniği	Spor Psikolojisi
Spor Becerileri Öğrenme ve Öğretme	Egzersiz Biyokimyası
7.Dönem Dersleri	8.Dönem Dersleri
Sporda Yeni Teknolojiler	Beslenme ve Spor Performansı
Antrenman Planlaması ve Yönergesinde Prensipler	-
UZMANLIK: SPOR EĞİTİM TEORİSİ VE UYGULAMASI	
Basketbol	Badminton
Voleybol	Pist Ve Saha Atletizmi
Futbol	Kayak
Hentbol	Ağırlık Kaldırma
Yüzme	Atıcılık
Su Polosu	Taekwondo
Artistik Jimnastik	Güreş
Ritmik Jimnastik	Judo
Tenis	Boks
YOĞUNLAŞMA: FİZİKSEL AKTİVİTE	
5.Dönem Dersleri	6.Dönem Dersleri
Bedensel Aktivite ve Sağlığı İyileştirme Mücadele Programları	Aileler ve Öğretmenler İçin Teknolojik Uygulamalar
Boş Zaman ve Rekreasyonun Temelleri	Yaşlılıkta Rekreasyon
7.Dönem Dersleri	8.Dönem Dersleri
Fiziksel Aktivite ve Sağlıkta Beslenme Ve Biyokimya	Beden Eğitiminde Liderlik ve Yaşlılıkta Rekreasyon Eğitimi
Felsefe-Ahlak	-
UZMANLIK: FİZİKSEL AKTİVİTE	
Spor Turizmi ve rekreasyon	Spor Yönetimi
Gelişim Çağında Fiziksel Aktivite	-
YOĞUNLAŞMA: ÖZEL NÜFUS İÇİN EGZERSİZ	
5.Dönem Dersleri	6.Dönem Dersleri
Egzersiz Biyokimyası & Sportif Beslenme	İleri Yaştakiler İçin Egzersiz
Klinik Egzersiz Fizyolojisi	Rehabilitasyonda Teşhis & Tedavi Şekilleri
7.Dönem Dersleri	8.Dönem Dersleri
Rehabilitasyon Süresince Danışma	Engelliler İçin Beden Eğitimi & Rekreasyon
Sağlıkta Yeni Teknolojiler	-
UZMANLIK: ÖZEL NÜFUS İÇİN EGZERSİZ	
Spor Rehabilitasyon Antrenmanı	Kronik Hastalıklar & Engelleri Olanlar İçin Egzersiz
YOĞUNLAŞMA: DANS	
5.Dönem Dersleri	6.Dönem Dersleri
Dansın Özel Sorunları	Dans Üretme Metotları
Dans İçin Müzik	Dansın Tarihi ve Estetiği
7.Dönem Dersleri	8.Dönem Dersleri
Dansta Biyolojik Adaptasyonlar Ve Aşırı Kullanım Sendromları	Dansta Yeni Teknolojiler
Kültürel Olayların Yönetimi	-
UZMANLIK: DANS	
Yunan Halk Dansları	Modern Dans
Klasik Bale	-

Kaynak: www.phyed.duth.gr

Tablo 18. Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümü Programındaki Seçmeli Dersler Listesi

GÜZ DÖNEMİ SEÇMELİ DERSLER LİSTESİ			
1	Voleybol 1	19	Kas Kuvvetlendirmesi İçin Dayanıklılık Antrenmanı
2	Futbol Becerisinin Özel Metodolojisi	20	Atıcılık
3	Ritmik Jimnastik	21	Kişisel Antrenman
4	Tenise Giriş	22	Orta Ve Düşük Beceri Seviyesindeki Çocuklar İçin Beden Eğitimi
5	Badminton	23	Spor Ve Kültürel Olayların Organizasyonu Ve Yönetilmesi
6	Atletizmde Alan Ve Saha 1	24	Adapte Edilmiş Kuvvet Antrenmanı
7	Kış Sporuna Giriş	25	Ritmik Melodiler
8	Klasik Baleye Giriş	26	Dans Terapisi
9	Su Polosu	27	Dünyanın Dans Ve Kültürleri
10	Çocuklarda Voleybol	28	Spor Pazarlamasına Giriş
11	Çocukluk Ve Yetişkinlik Süresince Futbol Antrenmanı	29	Küçük Alanda Futbol (5x5)
12	Minik Takım Hentbol	30	İnsan Hareketinin Nörofizyolojik Prensipleri
13	Mini Tenis	31	Yaratıcı Danslar
14	Motor Kontrol&Performans	32	Olimpik Ve Atletik Eğitim
15	Suda Can Kurtarma	33	Otellerde Spor Animasyonu
16	Trambolin	34	Paralimpik Sporlar
17	Jimnastikte Koreografi Hazırlama	35	Sporda Ekonomi
18	Sportif Yeteneğin Bulunması Ve Seçilmesi	-	

BAHAR DÖNEMİ SEÇMELİ DERSLER LİSTESİ			
1	Basketbol I-Oyun Ve Sistemler	18	Basketbolda Yeni Teknolojiler
2	Hentbol I	19	Plaj Voleybolu
3	Yüzme I (Serbest Ve Kelebek)	20	Plaj Hentbolü
4	Rekabete Dayalı Artistik Jimnastiğe Giriş	21	Çocuklarda Ve Ergenlerde Antrenman
5	Ağırılık Kaldırmaya Giriş	22	Dalgıçlık
6	Sportif Atıcılığa Giriş	22	Sportif Festivallerde Akrobatik Jimnastik
7	Boksa Giriş	23	Öğretme Ve Öğrenmede Metodolojik Farklılıklar
8	Sosyal Ve Kavramsal Beceri Gelişimi	24	Badmintonda Temel Beceriler
9	Adapte Edilmiş Su Egzersizleri	25	Hava Atışı
10	Halk Oyunlarına Giriş	26	Egzersiz Ve Çevre Faktörleri
11	Modern Danslara Giriş	27	İşlevsel Jimnastik
12	İletişim Ve Genel İlişkiler	28	Motor Sistemin İşlevsel Gelişimi
13	Taekwondoya Giriş	29	Ritmik Jimnastik Ve Herkes İçin Spor
14	Judoya Giriş	30	Deneysel Aktiviteler
15	Güreşe Giriş	31	Dramatik Dans Aktiviteleri
16	Spor, Boş Zaman Ve Rekreasyon	32	Modern Olimpik Oyunlar
17	Mini Basketbol-Çocuklar Ve Ergenler İçin Basketbol	-	

Kaynak: www.phyed.duth.gr

İlk dört dönem spor, bilim, teorik altyapı ve uzmanlık, öğrencileri bir sonraki basamağa geçmeleri için uygulama yolu temelli bilgi sağlama esas derslerle ilgilidir. Son dört döneme (5. 6. 7. ve 8.) yoğunlaşma dersleri yayılmıştır.

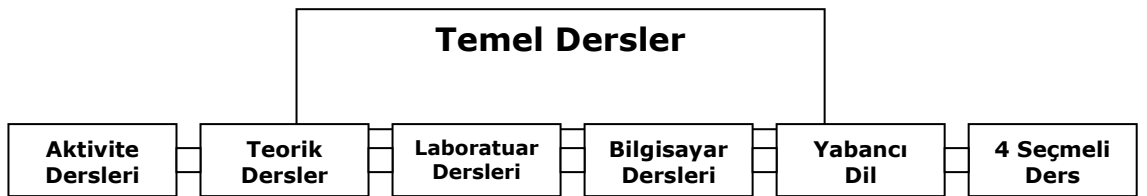
Tüm öğrenciler program tarafından önerilen bir yoğunlaşma programı seçerler ve ilişkili bir kursa katılırlar. Bu yoğunlaşmanın içeriğinde, öğrenciler ek uzmanlık seçerler ve gerekli derslere devam ederler. Seçimleri doğrultusunda gerekli özel bilgi, uygulama deneyimi ve becerisi elde ederler. Aynı zamanda öğrenciler uzmanlık alanlarında analitik ve araştırma potansiyeli geliştirme şansına sahiptir.

Üniversite programında dört alan mevcuttur:

1. Sportif Antrenman
2. Fiziksel aktivite
3. Özel Nüfus için Egzersiz
4. Dans

Temel Dersler: Üniversite programının dersleri şunları içerir: a.Teorik dersler, b.Laboratuar dersleri, c.Özel dersler (Bilgisayar ve yabancı dil), d.Aktivite dersleri, e.Seçmeli dersler.

Şekil 2. Thrace Democritus Üniversitesinde Temel Derslerin İçeriği

Programın detaylı tanımlaması: 1. yıl dersleri: Bu tüm kategorilerdeki dersleri kapsar. Seçmeli dersler sadece 2. yıl süresince verilir. Bu nedenle 2.sömestr sonunda öğrenciler

3.sömestrde devam etmek istedikleri seçmeli dersler için kayıt olmalıdırlar. 2. yıl dersleri: Tüm kategorideki dersleri kapsar. 3. sömestr boyunca son başvuru tarihi içinde 4.sömestr boyunca devam edecekleri derslere kayıt olurlar.

Yoğunlaşma Dersleri

Yoğunlaşma Dersleri şunları içerir:

- Teorik dersler, tüm yoğunluk dersleri için ortak olan yabancı dil dersleri gibi aktivite dersleri. Öğrenciler aktivite derslerine ve yabancı dil derslerine katılmak zorundadırlar.
- Fiziksel aktivite ve spor için farklı alanlarda gerekli bilgi ile içeriği sağlayan teorik ve aktivite dersleri tüm yoğunluk dersleri için ortaktır. Dersler üzerinden sadece “aktivite” olanlarına katılmak öğrenciler için zorunludur.
- Yoğunlaşma dersleri, her öğrencinin seçimine göre değişir. Öğrencilerin katılımı zorunludur.
- Uzmanlık dersleri, her öğrencinin seçimine göre değişir. Öğrencilerin katılımı zorunludur.
- Gerekli uzmanlık dersi (bir tane) uzmanlık döneminde her öğrencinin alması zorunludur.
- Seçmeli dersler, öğrenciler tarafından seçmeli dersler listesinden seçebilirler (devam zorunludur).

1.Sportif Antrenman: Thrace Democritus Üniversitesinin spor bilimleri ve beden eğitimi bölümünün sportif antrenman sektörü öğrencileri her seviyedeki antrenörlüğe hazırlamak için amaçları vardır:

- a. Çocukluk ve ergenlikteki sporcular
- b. Tüm branşlardaki elit sporcular.

Bu amaçlar şunların anlaşılmasını sağlar:

1. Antrenman kapsamı doğrultusunda kineziyolojik ve anatomik adaptasyonlara sebebiyet verir.

2. Antrenman programları tasarlandığında ve uygulandığında fizyolojik faktörlerin önemi.
3. Antrenman yönetimi tarafından sağlanan öğrenme adaptasyonları.
4. Sporcuların kas gücü ve kuvvetinin gelişimi için antrenman programı tasarlama.
5. Sporcuların kardiyovasküler dayanıklılığın gelişimi için antrenman programları tasarlama.
6. Sporcuların çevikliğini geliştirmek için program tasarlama.
7. Farklı branşlarda tekniksel ve taktiksel antrenman planlamanın gelişimi.
8. Çocuklar ve ergenler için özel aşırı yük prensipleri uygulamaları ile antrenman tasarlanması ve sporcu becerilerinin gelişimi için prensipler.
9. Metotların keşfedilmesi ve yetenekli genç sporcuların seçilmesi.

Uzmanlık konuları: basketbol, voleybol, hentbol, futbol, su polosu, artistik jimnastik, ritmik jimnastik, tenis, badminton, atletizm, kayak, ağırlık kaldırma, atıcılık, boks, taekwondo, judo.

2.Fiziksel Aktivite: Bu bölümün amaçları öğrencilerin eğitimde geniş alanda bilgi ve deneyim kazanmalarını, epidemiyoloji, biyofizik ve iyi sağlık ve rekreasyonda fiziksel aktivite uygulamaları ile ilgili sosyo-kültürel bilimlerini içerir. Program pedagojik metotlar doğrultusunda eğitim prensipleri gelişimi ve ilerlemesi, yaratıcılık, derleme, değerlendirme ve bilgi ve pratik uygulamaları üzerine gelişir.

Bu uzmanlığı bitiren öğrenciler şunları kazanmış olurlar:

- Fiziksel aktivite anlayışı ile ilgili bilgi ve toplumdaki sağlığın artması.
- Yüksek vücut sağlığını korumak ve sağlığı korumak anlamına gelen fiziksel aktiviteyi arttırmak için beceri ve bilgiyi geliştirmek.
- Beden eğitimi ve aktivitenin geniş alanda iletişim ve işbirliği, etkili liderlik davranış için gerekli bilgi ve beceriyi kazanır.

- Rekreasyonda amaçlanan programların planlanması ve uygulanması için bilgi ve deneyim kazanır.
- Kendi yaşam boyu iletişimleri için kişisel davranış becerisi ve bilginin uygun temelini kazandırır.

Uzmanlığın Amaçları (Fiziksel Aktivite)

Sportif turizm ve rekreasyon: Bu uzmanlık öğrencileri atletik rekreasyon bilimi ile öğrencileri tanıştırmayı amaçlar. Verilen dersler doğrultusunda boş zaman yönetimi, rekreasyon planlaması ve modern toplumda egzersiz alanında yeni trendler hakkında temel bilgi kazanılır.

Pratik konular anlamıyla, öğrenciler ve sportif aktiviteler ve rekreasyon programları organize etmeyi, spor kampları, şirketler için açık hava aktiviteleri, iş yerinde spor aktiviteleri, animatör olarak otellerde çalışmayı yaşlılarla jimnastik salonlarında çalışmak hakkında bilgi edinir.

Çocukluk ve Ergenlik Döneminde Beden Eğitimi: Bu uzmanlık alanındaki öğrenciler 18 yaşın altındaki gençler ile beden eğitimi ve egzersiz programları uygulamaları arasında plan yapmak için gerekli bilgiyi edinirler. Öğrenciler aynı zamanda bu programın sonuçlarını kinetik, kavrama, duygusal ve sosyal davranış konularında değerlendirebilirler. Öğrenciler çocukluk ve ergenlikte kinetik, kavramsal ve sosyal becerileri geliştirme hedefi için uygun, bölgesel toplumun organizasyonunun ve sosyal çevrenin dışında, okul öncesi dönemde beden eğitiminin arasında ayırım yapmak için gerekli bilgi ve deneyimi elde edeceklerdir.

Spor Yönetimi: Bu uzmanlık spor alanında ve uygulamalarında yönetimin özellikleri, organizasyon prensipleri ve yönetimi, bölüm tavsiyesi ve kontrol ana aktivitelerle öğrencilerle ilişki kurduğunu hedefler. Bu hedeflere ek olarak öğrencileri sportif uygulamalar, spor yönetimi ve sponsorluk, sportif tesis ve genel yapı, organizasyon ve sporun görevi konuları ele alınmaktadır.

Egzersiz ve Özel Nüfus:

Bu alanın amaçları şunları içerir:

Kalp damar, metabolik, solunum ve kas-iskelet sisteminin hastalıklarına ait bilgileri içerir (nedenler, semptomlar, egzersiz ile tedavi imkanları).

- Öğrenme teknikleri ve metotlarının önemi ve hastalıkların tedavisi.
- Egzersiz programları uygulaması ve beceri erişimi planlamasına bir bakış (sadece hastalıkları önlemek değil aynı zamanda rehabilitasyonu sağlayabilmek için yardım eder).
- Farklı büyüme ya da kazanılmış kinetik kavramsal ve duygusal problemlere yol gösteren bilgi edinme ve bireysel farklılıkların önemi, beden eğitimi ve egzersizin değişen uygulamalarında vurgulanması amaçlanır.
- Kinetik becerilerin değerlendirilmesi yaklaşımı ve özel ihtiyacı olan kişilerin oluşturduğu değişik grupların fiziksel fitness parametreleri.
- Özel ihtiyacı olan kişilerin fiziksel fitness parametreleri ve kinetik becerilerinde gelişim amaçlı egzersiz programı uygulamaları ve beceri gelişimi planlaması.

3.Özel Nüfus İçin Egzersiz

Kas-İskelet Sakatlanmalarında Rehabilitasyon Antrenmanı: Bu uzmanlık, sporcular ve normal insanların çoğunluğu üzerinde en sık görülen kas-iskelet rahatsızlıkları ve sakatlıkları öğrencilere tanıtmayı amaçlar. Özellikle, sakatlıkları önleme ölçüsünde nedenleri, semptomları olduğu kadar takımın doktoru tarafından tedavisini içerir. Öğrencilerin bir sakatlığı nasıl teşhis edeceklerini, planlayacaklarını ve sporcunun spor yaşantısına dönmesine yardımcı olacak bir rehabilitasyon programı ve normal bir insan için bu programın nasıl uygun şekilde dönüştürüleceği uygulamalarını içerir.

Kronik Hastalığı-Engeli Olan Kişilerle Egzersiz: Bu uzmanlığın amacı kronik hasta ve engelli insanlara egzersiz adaptasyonu nedenleri ve deneyimin yararları ile gerekli bilgilerin öğrencilere sağlanmasıdır. Özellikle, kardiyovasküler-iskelet sisteminin en ciddi hastalıkları incelenir ve özel egzersiz programları ile nasıl engellenebileceği analiz edilir. Bunların dışında, kanser ve Parkinson gibi hastalıkların doğası ve nitelikleri analiz edilir.

4.Dans

Bu yoğunluk, dans kategorilerini (halk, klasik ve modern) olduğu kadar öğrencilere teorik ve uygulama seviyelerinde çalışma ve araştırma yapmayı amaçlar.

Öğrenciler, teorik ve uygulama konularıyla şunları öğrenirler:

1. Yüzyıllar boyunca dansın geçmişi
2. Her türlü dans türü için uygun müzik
3. Dansın kineziyolojisi ve anlam bilimi
4. Sosyal antropoloji
5. Yaş ve dansçıların uzmanlığına göre öğretim metotları kullanımı
6. Dans performansına yardım eden özel beceriler
7. Dans süresince organizmanın sağladığı biyolojik adaptasyonlar
8. Ölçsüz dans uygulamaların neden olduğu zararlı sendromlar ve dansın kineziyolojisi
9. Günde bir saat dans derslerinin planlanması ve organizasyonu
10. Genel bir dans organizasyonu ve rutin dans performansları.

Uzmanlığın Amaçları (Dans)

Yunan halk dansları-Klasik bale-Modern dans: Özel dans hareketlerinin hazırlayıcı teknikleri her tür dansın özel metodolojisinin yapısal analizi, geliştirilmesi gereken özel beceriler ve hareketin yanlış uygulanmasında potansiyel problemler. Bunun yanı sıra, öğrenciler dansın artistik boyutunu değerlendirmeyi ve koreografinin her dans türünde sahnede ve televizyonda nasıl planlanacağını öğrenirler.

3.4. Bulgaristan'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi (National Sport Academy, Teacher's Faculty)

Lisans programı tam ya da yarı zamanlıdır. Eğitim; tam zamanlı 8 yarıyıl (4 yıl) iken yarı zamanlı 10 yarıyıldan (5 yıl) oluşmaktadır. Müfredat, zorunlu genel teorik ve özel

kurslar, seçmeli dersler ve zorunlu öğretmenlik uygulamasını kapsayan toplam 3000 akademik saat ya da 240 krediden oluşur. Program öğrencilere teorik ve uygulamalı bilimsel bilgilerin yanı sıra takım çalışması, okullarda antrenman süreci düzenleme, farklı yaş gruplarına yönelik müsabaka düzenleme becerileri kazandırır (Mileva, 2007).

NSA dünyadaki birçok yabancı öğrenciye açıktır. Öğrenciler çoğunlukla Türkiye, Yunanistan, Kıbrıs, Makedonya gibi ülkelerdendir. Bulgaristan'ın Avrupa Birliği'ne tam üye olması NSA'nın Avrupa eğitim sistemini başarılı bir şekilde uygulamasını gerekli kılar (Dasheva, 2007).

Beden eğitimi fakültesi, beden eğitimi alanında eğitim sisteminin tüm basamaklarında beden eğitimi dersi verebilmeyi sağlar. Eyalet teorik sınavını geçtikten sonra ya da mezuniyet tezini tamamladıktan ve eyalet uygulama sınavını geçtikten sonra mezunlar "beden eğitimi öğretmeni" sıfatını alırlar.

865 öğrencisi olan beden eğitimi ve spor fakültesinin müfredatı şunları içerir:

- Temel bilgi sağlayan zorunlu dersler. Bunlar; genel teorik (pedagoji, fizyoloji, fiziksel kültür ve sporun tarihi); sosyal (felsefe, sosyoloji, yabancı dil); medikal biyoloji (anatomi, biomekanik, biokimya, fizyoloji, sportif tıp, hijyen); özel (her tür sportif branş ve farklı spor disiplinlerinin metodolojisi ve teorisi, araştırmaların esasları, spor yönetimi, fizyoterapi, atletizm, jimnastik, müsabaka sporları, ritim eğitimi ve dans v.b).
- Seçmeli dersler öğrencilerin bireysel ilgileri ve ihtiyaçları doğrultusunda seçtikleri derslerdir.
- İsteğe bağlı dersler (olimpik hareket, farklı meslekler için spor, konsantrasyon teknikleri, beslenme ve spor, sportif yaralanmalar).

Tablo 19. NSA Beden Eğitimi ve Spor Fakültesinde Uygulanan Programdaki Zorunlu Dersler

Modüller	Dönem	Toplam	Kredi
Genel Teorik Dersler			
Pedagoji	3-4	90	6
Psikoloji ve spor psikolojisi	2-3	45	7
Fiziksel kültürün tarihi	1	45	3
Anatomi (Functional and Age)	1-2	105	7
Biomekanik ve motor kontrol	1-2	60	4
Fizyoloji ve fiziksel egzersizin fizyolojisi	3-4-5	68	4
Biokimya	3-4	60	4
Spor hekimliği ve hijyen	5-6	90	6
Felsefe	1	45	3
Görsel-işitsel bilgi teknolojisi ve öğretimde uygulaması			
Yabancı dil (ya da yabancı öğrenciler için Bulgarca)	1-2	60	4
Engellilerde fiziksel aktivite	1-2	60	4
TOPLAM	-	870 saat	52
Özel			
Beden eğitiminin teorisi ve metodolojisi	3-7	165	11
Sportif antrenmanın teori ve metodolojisi	6	45	3
Sportif istatistik ve araştırmaların organizasyonu	5	75	5
Spor yönetimi	7	45	3
Fizyoterapi	5	45	3
Atletizm	1-6	180	12
Jimnastik	1-6	180	5
Takım sporları- Hentbol	1-2	66	5
Takım sporları – Basketbol	2-3	66	5
Takım sporları – Voleybol	3-4	66	5
Takım sporları – Futbol	2-4	66	5
Yüzme	1.2.3	75	5
Ritim eğitimi ve dans	1-2	60	4
Güreş/ritmik jimnastik	5-6	60	4
Oyun	2	30	2
TOPLAM	-	1224 saat	77
GENEL ZORUNLU DERSLER TOPLAM	-	2094 saat	129

Tablo 20. NSA Beden Eğitimi ve Spor Fakültesinde Uygulanan Programdaki Seçmeli Teorik Dersler

Seçmeli Teorik Dersler (3 tanesi zorunlu)	Dönem	Toplam	Kredi
Kimyada temel terimler	2	15	1
Olimpizm ve olimpizm hareketi	2	30	2
Yabancı dil	3,4/5,6	60	4
Etik ve estetik	4	15	1
Herkes için spor	4	30	2
Beden eğitimi ve sporun Bulgar ordusundaki önemi	6	30	2
Spordaki ekonomik ilişkiler	7	30	2
Spor sosyolojisi	7	30	2
Beden eğitimi nüfusunun ekolojisi ve korunması	7	15	1
Bakanlık içindeki sistemde spor	7	22	1
Atletizmde kurallar (hakem özelliği)	7	30	2
Spor ve Avrupa toplumu	7	30	2
Spor hukuku	7	30	2
Öğrencilerin motor aktivitesi	6	30	2
Çocuk ve ergenler için spor	7	30	2
Öğretmen ve antrenörlerin aktivitelerinde yaratıcılık ve uzmanlık	4	15	1
Otojen antrenman	4	15	1
Uyuşturucu alışkanlığının pedagojik problemleri	4	15	1

Tablo 21. NSA Beden Eğitimi ve Spor Fakültesinde Uygulanan Programdaki Seçmeli Sportif Dersler

Seçmeli Sportif Dersler (5 tanesi zorunlu)	Dönem	Toplam	Kredi
Tenis	6	45	3
Masa Tenisi	4	45	3
Ağırlık kaldırma	7	45	3
Boks	7	45	3
Badminton	7	45	3
Judo	7	45	3
Karate	7	45	3
Aikido	6	30	2
Taekwondo	6	30	2
Yoga	4	30	2
Kuvvet antrenmanı	6	30	2
Eskrim	7	45	3
Bisiklet	6	45	3
Okçuluk	6	45	3
Rugby	6	45	3
Satranç	4	30	2
Aerobik	6	30	2
Calanetics and Streching	7	30	2
Spor masajı	7	30	2
Pedagojik beceri ve sporun gelişimi	1,2/3,4	180	12
Spor ve Pedagojik Becerilerin Gelişimi	5,6	45	3
Bayan futbolu	7	45	3
Buz patenine başlangıç antrenmanı	2	30	2
Yunan halk oyunları	5	15	1
Spor ve pedagojik açıdan golf	6	30	2
Akrobatik Rock and Roll	3	15	1
Squash	5	15	1
Kriket	4	15	1
Paneurhythmic's'e giriş	5	15	1
Engellilerle Spor	5	30	2
Sportif tırmanış	6	15	1

Tablo 22. NSA’da Uygulanan Programdaki Seçmeli Dersler ve Uygulamalı Kurslar

SEÇMELİ Pedagojik becerilerin psikolojik temelleri; fitnessın işlevsel belirtileri; sportif yaralanmalar; iş ve spor; rekreasyon; iletişim psikolojisi; psikoterapi metotları; sapkın davranış psikolojisi.	x 15 saat	1 kredi
Uygulamalı kurslar		
Kayak	1. dönem sonrası	90 saat
Su sporları	2.dönem sonrası	90 saat
Turizm, oryantasyon aktiviteleri ve kamp	4.dönem sonrası	90 saat
TOPLAM		270 saat

Kaynak: www.nsa.bg

BÖLÜM 4: TÜRKİYE, İNGİLTERE, YUNANİSTAN VE BULGARİSTAN' DA BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİREN KURUMLARIN EĞİTİM PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRILMASI

4.1. Türkiye’de 1998–1999 ve 2006–2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Öğretmen Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması

Önceki bölümde belirtildiği gibi şu anda Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirmekte olan kurumlarda iki farklı müfredat uygulanmaktadır. Bu bölümde öncelikle bu iki program karşılaştırılacaktır.

Tablo 23. Türkiye’de 1998–1999 ve 2006–2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlardaki Meslek Bilgisi Derslerinin Karşılaştırılması

<i>ÖĞRETMENLİK MESLEK BİLGİSİ DERSLERİ</i>	<i>1998 Yılı Programı</i>		<i>2006 Yılı Programı</i>	
	<i>Teorik-Uygulama-Kredi</i>	<i>Yıl/Dönem</i>	<i>Teorik-Uygulama-Kredi</i>	<i>Yıl/Dönem</i>
Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3-0-3	1/1	-	-
Okul Deneyimi I	1-4-3	1/2	-	-
Gelişim ve Öğrenme	3-0-3	2/1	-	-
Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	3-2-4	2/2	-	-
Eğitim Bilimine Giriş	-	-	3-0-3	1/1
Eğitim Psikolojisi	-	-	3-0-3	1/2
Öğretim İlke ve Yöntemleri	-	-	3-0-3	2/1
Seçmeli I (Meslek Bilgisi)	-	-	2-0-2	2/1
Özel Eğitim	-	-	2-0-2	2/2
Ölçme ve Değerlendirme	-	-	3-0-3	2/2
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	-	-	2-0-2	4/1
Seçmeli II (Meslek Bilgisi)	-	-	3-0-3	4/2
Öğretim Tek. ve Materyal Gelişim	2-2-3	3/1	2-2-3	3/1
Sınıf Yönetimi	2-0-2	3/2	2-0-2	3/2
Özel Öğretim Yöntemleri I	2-2-3	3/2	2-2-3	3/1
Okul Deneyimi II	1-4-3	4/1	1-4-3	3/2
Özel Öğretim Yöntemleri II	2-2-3	4/1	2-2-3	3/2
Rehberlik	3-0-3	4/2	3-0-3	4/1
Öğretmenlik Uygulaması	2-6-5	4/2	2-6-5	4/2

(Kaynak: Küçükahmet, 1999)

Yukarıdaki tabloda görüldüğü gibi beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programında öğretmenlik meslek bilgisi derslerinde farklılıklar meydana gelmiştir. Öğretmenlik Mesleğine Giriş, Okul Deneyimi I, Gelişim ve Öğrenme ve Öğretimde Planlama ve Değerlendirme dersleri yürürlükten kaldırılmıştır. Bununla birlikte Öğretim Teknolojileri ve Materyal Gelişim, Sınıf Yönetimi, Özel Öğretim Yöntemleri I ve II, Okul Deneyimi, Rehberlik ve Öğretmenlik Uygulaması halen programda olan derslerdir. Eğitim Psikolojisi, Öğretim İlke ve Yöntemleri, Seçmeli I ve II (Meslek Bilgisi), Özel Eğitim, Ölçme ve Değerlendirme, Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi ise programa yeni eklenen derslerdir. Programdaki bu değişikliklerden özellikle Okul Deneyimi I ve Okul Deneyimi II dersinin birleştirilerek 1. sınıfların müfredatından kaldırılarak 3.sınıfa konması dersin amacına tam olarak ulaşamadığı düşünüldüğü takdirde faydalı olduğu ve diğer derslerdeki dönem değişikliklerinin yerinde olduğu söylenebilir.

Tablo 24. Türkiye’de Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının İçeriklerine Göre Karşılaştırılması

İÇERİK	1998-1999 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Program			2006-2007 Öğretim Yılında Uygulanmaya Başlanan Program		
	<i>Kredi</i>	<i>Ders Çeşidi</i>	<i>Ağırlık %</i>	<i>Kredi</i>	<i>Ders Çeşidi</i>	<i>Ağırlık %</i>
Alan bilgisi	95	30	66	80	30	50,7
Öğretmenlik Meslek Bilgisi	36	11	25	40	14	25,3
Genel Kültür	13	6	9	38	16	24,0
TOPLAM	144	48	100,00	158	60	100,00

Yukarıdaki tabloda iki müfredat programının içerikleri bakımından karşılaştırıldıkları görülmektedir. Buna göre, 2006-2007 öğretim yılında uygulanmaya başlanan programda derslerin kredi ve çeşitlerinde artış olduğu ve bu artışın büyük ölçüde genel kültür derslerinde olduğu görülmektedir. 1998 yılı programında altı tane olan genel kültür dersleri 2006 yılı programında on altıya; öğretmenlik meslek bilgisi dersleri ise on birden on dörde; genel kredi toplamı ise yüz kırk dörtten yüz elli sekize çıkmıştır.

Tablo 25. 1998–1999 ile 2006–2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Ders Kredi Dağılımlarının Karşılaştırılması

DÖNEM	1998 Yılı Programı			2006 Yılı Programı		
	<i>Alan Dersleri Kredileri</i>	<i>Meslek Bilgisi Dersleri Kredileri</i>	<i>Genel Kültür Dersleri Kredileri</i>	<i>Alan Dersleri Kredileri</i>	<i>Meslek Bilgisi Dersleri Kredileri</i>	<i>Genel Kültür Dersleri Kredileri</i>
1. Dönem	13	3	5	14	3	4
2. Dönem	12	3	5	9	3	6
3. Dönem	16	3	0	8	5	8
4. Dönem	12	4	3	12	5	6
5. Dönem	15	3	0	14	6	2
6. Dönem	12	6	0	10	5	5
7. Dönem	9	6	0	5	5	5
8. Dönem	6	8	0	8	8	2
TOPLAM	95	36	13	80	40	38

Tablo 30’da iki farklı beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının alan bilgisi dersleri, genel kültür dersleri ve meslek bilgisi dersleri kredilerinin dönemlere göre dağılımlarının karşılaştırılması yapılmıştır. Genel toplama bakıldığında genel kültür derslerinin kredilerinde önemli bir artış olduğu görülmektedir. Buna karşılık, alan bilgisi derslerinin kredilerinde düşüş olduğu görülmektedir. Meslek bilgisi derslerinin kredilerinde fazla bir değişiklik olmamıştır.

Tablo 26. 1998-1999 ile 2006-2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Derslerin Teorik ve Uygulamalı Olarak Haftalık Saat Dağılımları

DÖNEM	1998 Yılı Programı		2006 Yılı Programı	
	<i>Teorik Ders Saatleri</i>	<i>Uygulamalı Ders Saatleri</i>	<i>Teorik Ders Saatleri</i>	<i>Uygulamalı Ders Saatleri</i>
1. Dönem	19	4	18	6
2. Dönem	11	18	13	10
3. Dönem	14	14	17	8
4. Dönem	16	10	18	10
5. Dönem	13	10	17	10
6. Dönem	16	4	16	8
7. Dönem	12	6	12	6
8. Dönem	11	6	14	8
TOPLAM	112	72	125	66

Yukarıdaki tabloda teorik derslerin saatlerinde artış olduğu görülürken uygulamalı ders saatlerinde ise azalma olduğu görülmektedir. Genel kültür derslerindeki artışın teorik derslerin haftalık saatlerindeki bu artışa etki ettiği düşünülebilir.

Tablo 27. 1998–1999 ile 2006–2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu Sportif Derslerin Haftalık Ders Saatleri ve Kredilerinin Karşılaştırılması

1998-1999 Yılı Müfredatındaki Dersler	Ders Saati	Kredi	2006-2007 Yılı Müfredatındaki Dersler	Ders Saati	Kredi
Genel Jimnastik	5	3	Genel Jimnastik	3	2
Ritim Eğitimi ve Dans	5	3	Basketbol	4	3
Atletizm I	5	3	Yüzme	4	3
Artistik Jimnastik	5	3	Artistik Jimnastik	3	2
Atletizm II	5	3	Doğa Sporları	3	2
-	-	-	Atletizm	4	3
-	-	-	Ritim Eğitimi ve Dans	3	2
-	-	-	Hentbol	4	3
-	-	-	Futbol	4	3
-	-	-	Voleybol	4	3
TOPLAM	25	15	TOPLAM	36	26

Yukarıdaki tabloya bakıldığında yeni müfredat programında zorunlu sportif derslerin belirgin bir şekilde çeşitlendirildiği görülmektedir. Bu çeşitlendirme, ders saatlerine ve kredi sayılarına da yansımıştır. 1998-1999 öğretim yılında yürürlüğe giren programda 5 (beş) zorunlu sportif ders; 25 (yirmi beş) saat ve programın 15 (on beş) kredisini oluşturduğu görülmektedir. Buna karşılık yeni karşılık yeni müfredat programında 10 (on) zorunlu sportif ders; 36 (otuz altı) saat ve programın 26 (yirmi altı) kredisini oluşturduğu görülmektedir.

Tablo 28. 1998-1999 ile 2006-2007 Öğretim Yıllarında Yürürlüğe Giren Beden Eğitimi ve Spor Yetiştirme Programlarındaki Genel Kültür Derslerinin Haftalık Ders Saatlerinin Karşılaştırılması

<i>1998-1999 Yılı Müfredatındaki Dersler</i>	<i>Ders Saati</i>	<i>Kredi</i>	<i>2006-2007 Yılı Müfredatındaki Dersler</i>	<i>Ders Saati</i>	<i>Kredi</i>
Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	2	Türkçe I: Yazılı Anlatım	2	2
Yabancı Dil I	3	3	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	2
Türkçe II:Sözlü Anlatım	2	2	Türkçe II:Sözlü Anlatım	2	2
Yabancı Dil II	3	3	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	2	0	Temel Müzik Eğitimi	3	2
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	2	0	Bilgisayar I	4	3
Bilgisayar	4	3	Yabancı Dil I	3	3
-	-	-	Seçmeli I	2	2
-	-	-	Bilgisayar II	4	3
-	-	-	Yabancı Dil II	3	3
-	-	-	Türk Eğitim Tarihi	2	2
-	-	-	Bilimsel Araştırma Yöntemleri	2	2
-	-	-	Etkili İletişim Becerileri	3	3
-	-	-	Drama	4	3
-	-	-	Topluma Hizmet Uygulamaları	3	2
-	-	-	Seçmeli II	2	2

Yukarıdaki tabloda her iki programda genel kültür derslerinin dağılımı verilmiştir. Bir öğretmenin genel kültür düzeyinin önemi düşünüldüğünde yapılan çeşitlendirmenin son derece yerinde olduğunu söylemek uygun olacaktır. Program için belirlenen yeni derslerin farklı ihtiyaçları karşılayacağı; özellikle bilimsel araştırma yöntemleri dersinin akademik kariyer yapmayı düşünenler öğretmen adayları için faydalı olacağı söylenebilir.

4.2. Türkiye ile Loughborough Üniversitesi'nde (İngiltere Örneği) Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması

Türkiye'de 2006–2007 öğretim yılında uygulamaya başlanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı ile Loughborough Üniversitesi Spor ve Egzersiz

Bilimleri Yüksekokulu müfredat programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi yapılmıştır.

Tablo 29. Türkiye ile Loughborough Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu Ders Kredilerinin Karşılaştırılması

İÇERİK (Zorunlu Ders Kredilerine Göre)	Türkiye	%	Loughborough Üniversitesi	%
Alan Bilgisi Dersleri	69	50,0	100	52,6
Genel Kültür Dersleri	34	24,6	20	10,6
Meslek Bilgisi Dersleri	35	25,4	10 + 60*	36,8
TOPLAM	138	100,00	130 + 60	100,00

Yukarıdaki tabloda Türkiye’de ve Loughborough Üniversitesindeki zorunlu derslerin içeriklerine göre kredi dağılımları verilmiştir. Türkiye’de uygulanan müfredat programı zorunlu derslerinin toplam kredisi 138 iken Loughborough Üniversitesinde 130+60’dır. Türkiye’de zorunlu alan bilgisi ders kredileri uygulanan müfredat programının %50,0’si iken; Loughborough Üniversitesinde bu oran %52,6’dır. Türkiye’deki müfredatın %24,6’sı genel kültür dersleri ve %25,4’sını meslek bilgisi dersleri oluştururken Loughborough Üniversitesinde bu oranların %10,6 ve %36,8 olduğu görülmektedir.

*130+60: Loughborough Üniversitesinde öğretmen olabilmek için üç yıllık lisans eğitiminden sonra bir yıllık meslek eğitimi almak gerekmektedir.

4.3. Türkiye ile Thrace Democritus Üniversitesi’nde (Yunanistan Örneği) Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması

Bu bölümde Yunanistan’daki Thrace Democritus Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Bölümü ile Türkiye’de 2006-2007 öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırılması yapılmıştır.

Tablo 30. Türkiye’de ve Thrace Democritus Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Haftalık Ders Saatlerinin İçeriklerine Göre Karşılaştırılması

DÖNEM	TÜRKİYE				THRACE DEMOCRİTUS ÜNİVERSİTESİ			
	Alan Dersleri	Genel Kültür Dersleri	Meslek Bilgisi Dersleri	Haftalık Toplam Ders Saati	Alan Dersleri	Genel Kültür Dersleri	Meslek Bilgisi Dersleri	Haftalık Toplam Ders Saati
1. Dönem	17	4	3	24	18	2	4	24
2. Dönem	13	7	3	20	22	2	0	24
3. Dönem	11	9	5	25	20	2	0	22
4. Dönem	16	7	5	28	14	2	4	20
5. Dönem	17	2	8	27	20	4	0	24
6. Dönem	12	5	7	24	20	4	0	24
7. Dönem	6	7	5	18	16	2	0	18
8. Dönem	9	2	11	22	14	2	2	18
TOPLAM	101	43	47	191	144	20	10	174

Yukarıdaki tabloda dönemlere göre Türkiye ve Thrace Democritus Üniversitesinde uygulanan programlardaki ders saatlerinin dağılımı yapılmıştır. Türkiye’de beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının haftalık ders saati toplam 191 iken, Thrace Democritus Üniversitesinin programının 174 saattir. Türkiye’de genel kültür dersleri 43 saat, meslek bilgisi dersleri 47 saat iken Thrace Democritus Üniversitesi’nde 20 ve 10 saattir. Alan bilgisi dersleri; Thrace Democritus Üniversitesi’nde 144 saat iken, Türkiye’de 101 saattir.

Tablo 31. Türkiye ile Thrace Democritus Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarında Ders Saatlerinin İçeriklerine Göre Yüzdelerlik Dağılımları

İÇERİK	Türkiye	%	Thrace Democritus Üniversitesi	%
Alan Bilgisi Dersleri	101	52,9	144	82,8
Genel Kültür Dersleri	43	22,5	20	11,5
Meslek Bilgisi Dersleri	47	24,6	10	5,7
TOPLAM	191	100,0	174	100,0

Yukarıdaki tabloya göre Türkiye’de (haftalık) 191 saat olan lisans eğitimi Thrace Democritus Üniversitesinde 174 saattir. Ders içeriklerine göre Thrace Democritus Üniversitesinde alan bilgisi dersleri 144 saat (%82,8), Türkiye’de ise 101 saat (%52,9)’dir. Bu duruma göre alan bilgisi derslerinin Thrace Democritus Üniversitesinde Türkiye’ye göre daha ağırlıklı olduğu söylenebilir.

4.4. Türkiye ile National Sport Academy’de (Bulgaristan Örneği) Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması

Bu bölümde Bulgaristan’daki National Sport Academy ile Türkiye’deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programları karşılaştırılmıştır.

Tablo 32. Türkiye ile NSA’da Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu Ders Saati Dağılımlarının Karşılaştırılması

İÇERİK(Zorunlu Ders Saatlerine Göre)	Türkiye	%	NSA	%
Alan Bilgisi Dersleri	1180	52,1	1839	87,8
Genel Kültür Dersleri	518	22,8	165	7,9
Meslek Bilgisi Dersleri	568	25,1	90	4,3
TOPLAM	2266	100,00	2094	100,00

Yukarıdaki tabloda NSA ile Türkiye’de uygulanan müfredat programlarındaki zorunlu derslerin içeriklerine göre yüzdelerle dağılımları yapılmıştır. Buna göre Türkiye’deki zorunlu ders saatleri toplamı 2266 iken bu sayının NSA’da 2094 saat olduğu görülmektedir. NSA’da Alan bilgisi dersleri zorunlu ders saatlerinin %87,8’ini oluştururken, bu oran Türkiye’deki programda %52,1’dir. Türkiye’de genel kültür dersleri müfredatın %22,8 ve meslek bilgisi dersleri %25,1 iken NSA’da bu oranların %7,9 ve %4,3 olduğu görülmektedir.

Tablo 33. Türkiye ile NSA’da Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu Ders Kredi Dağılımlarının İçeriklerine Göre Karşılaştırılması

İÇERİK (Zorunlu Derslerin Kredilerine Göre)	Türkiye	%	NSA	%
Alan Bilgisi Dersleri	69	50,0	112	86,8
Genel Kültür Dersleri	34	24,6	11	8,5
Meslek Bilgisi Dersleri	35	25,4	6	4,7
TOPLAM	138	100,00	129	100,00

Yukarıdaki tabloda Türkiye’de uygulanan programlardaki zorunlu ders kredilerinin içeriklerine göre karşılaştırılması verilmiştir. NSA’da zorunlu alan bilgisi ders kredilerinin toplamı müfredatın %86,8’ini oluştururken Türkiye’de bu oran %50,0’dır. Türkiye’de genel kültür ders kredileri toplamı müfredatın %24,6’sı ve meslek bilgisi ders kredilerinin toplamı ise %25,4’ünü oluştururken bu oranlar NSA’da %8,5 ve %4,7’dir.

4.5. Türkiye, Loughborough Üniversitesi, Thrace Democritus Üniversitesi ve NSA’da Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması

Türkiye, Loughborough Üniversitesi, Thrace Democritus Üniversitesi ve NSA’da uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarının farklı açılardan karşılaştırılmasına yer verilmiştir.

Tablo 34. Türkiye, NSA, Loughborough ve Thrace Democritus Üniversitelerinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Ders Kredilerinin ve Öğrenim Sürelerinin Karşılaştırılması

Ülke/Üniversite	Ders Kredisi	Öğrenim Süresi (Yıl)
Türkiye	158	4
Loughborough Üniversitesi	360+60	3+1
Thrace Democritus Üniversitesi	240	4
National Sport Academy	240	4

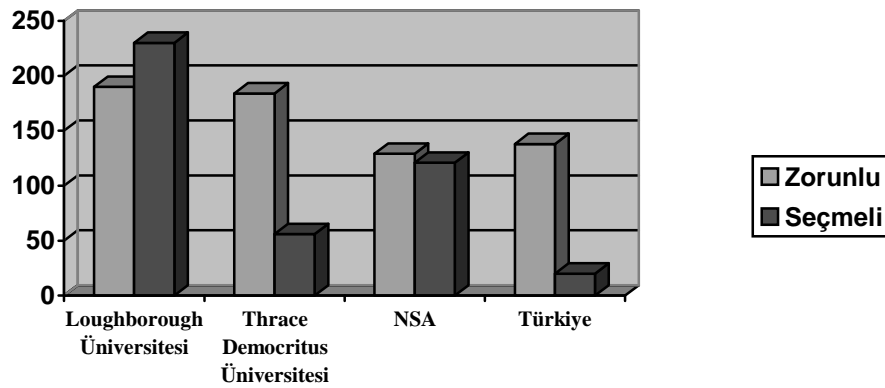
Yukarıdaki tabloda Türkiye, Loughborough Üniversitesi, Thrace Democritus Üniversitesi ile NSA’nın ders kredileri ve öğrenim süreleri açısından karşılaştırılması yapılmıştır. Buna göre, Türkiye’nin ders kredisi 158 iken Thrace Democritus Üniversitesi ve NSA’nın 240 ve Loughborough Üniversitesinin ise 360+60 olduğu görülmektedir.

Tablo 35. Türkiye, Loughborough Üniversitesi, NSA ve Thrace Democritus Üniversitesinde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarındaki Zorunlu ve Seçmeli Ders Kredilerinin Dağılımları

DERSLER	Türkiye	%	Loughborough Üniversitesi	%	Thrace Democritus Üniversitesi	%	NSA	%
Zorunlu Ders Kredisi	138	87,3	130+60	45,2	190	79,2	129	53,7
Seçmeli Ders Kredisi	20	12,7	230	54,8	50	20,8	111	46,3
TOPLAM	158	100	360+60	100	240	100	240	100

Yukarıdaki tabloda Türkiye, Loughborough Üniversitesi, Thrace Democritus Üniversitesi ile NSA'nın zorunlu ve seçmeli ders kredilerinin karşılaştırılması yapılmıştır. Buna göre, Türkiye'deki programda 138 kredi (%87,3) zorunlu ve 20 kredi (%12,7) seçmeli; Loughborough Üniversitesindeki programda 130+60 (%45,2) zorunlu ve 230 kredi (%54,8) seçmeli; Thrace Democritus Üniversitesindeki programda 190 kredi (%79,2) zorunlu ve 50 kredi (20,8) seçmeli; NSA'da ise 129 kredi (%53,7) zorunlu ve 111 kredi (%46,3) seçmeli ders olduğu görülmektedir. Bu oranlar incelendiğinde , Türkiye ve Thrace Democritus Üniversitesinde zorunlu ve seçmeli derslerin kredi yüzdelerinin benzeştiği söylenebilir.

Şekil 3. Loughborough Üniversitesi, Thrace Democritus Üniversitesi, NSA ve Türkiye'de Uygulanan Programlardaki Kredilerin Karşılaştırılması

Yukarıdaki şekilde zorunlu ve seçmeli derslerin kredilerinin karşılaştırılması verilmiştir. Türkiye ve Thrace Democritus Üniversitesi; zorunlu derslerin kredileri fazla, seçmeli derslerin kredilerini ise daha az tutarak müfredat programlarında benzerlik göstermişlerdir. NSA'nın, zorunlu ders kredileri ile seçmeli derslerin kredilerini eş düzeyde tuttuğu görülmektedir. Loughborough Üniversitesinin ise Türkiye, Thrace Democritus Üniversitesi ve NSA'nın aksine seçmeli ders ağırlıklı bir programı olduğu görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüzde her alanda yaşanmakta olan gelişmelere bireylerin uyum sağlayabilmesi ve gelişim zincirine yeni halkalar ekleyebilmesi için eğitime düşen büyük görev, eğitim sistemlerine verilen önemi arttırmaktadır. Yaşanan gelişmelerin eğitim sistemi üzerinde de olmasıyla birlikte sistemin daha iyi işlemesine yönelik çalışmalar sürdürülmekte, araştırmalar yapılmakta ve toplumlar eğitim sistemlerini iyileştirmeye dönük süreçleri yaşamaktadırlar. Bu noktada; ülkelerin birbirinden ayrılan yönleri ortaya çıkmakta, insanı yetiştirme ve geliştirme gibi ortak bir amaç etrafında işleyen eğitim sistemleri arasında farklılıklar görülmektedir (Ünal, 2005).

Öğretmenlik, beden eğitimcinin geleneksel sosyal rolüdür ancak beden eğitimi öğretmeni diğer öğretmenler gibi eğitim bilimcidir. Bu yüzden başlıca amacı fiziksel aktivitelerdeki tecrübeler ve bilgi gelişimi doğrultusunda öğrencilerine eğitimi ve öğretim programı hazırlamaktır. Bunun için beden eğitimi, pedagojik becerilerin kazanılması ve geliştirilmesi, alan bilgisi ve öğretim yöntemlerini bilmeyi gerektirir (Ojeme, 1989). Grant'a (1972) göre, öncelikle neyin öğretileceği bilinmelidir. Nasıl öğretileceğini bilmek de çok önemlidir ancak ikinci sırada gelir.

Türkiye'deki müfredat programı YÖK tarafından belirlenmekte ve tek tip müfredat programı uygulanmaktadır. Buna karşılık çalışmada yer alan diğer ülkelerde böyle bir uygulama olmadığı, üniversitelerin kendi imkanları doğrultusunda ve ülkelerindeki diğer üniversitelere paralel biçimde bir müfredat programı oluşturdukları görülmektedir.

Türkiye'deki müfredat programını %87,3'ünü zorunlu dersler oluşturmaktadır. Bu durumun, öğretim elemanı ve tesis yetersizliği olan üniversiteler için olumsuz bir durum olabilir. Bu anlamda programın biraz daha esnek olmasının faydalı olabileceği söylenebilir.

Hasırcı (2007) çalışmasında, gerek Almanya'da gerekse diğer ülkelerde beden eğitimi ve spor öğretmenlerinin kendi branşlarının yanı sıra seçtikleri en az bir ve hatta iki, üç branşta (beden eğitimi-matematik, beden eğitimi-yabancı dil, beden eğitimi-coğrafya gibi) eğitim almalarının bir zorunluluk haline geldiğini vurgulamıştır. Çift ana dal ya da

yan dal yapmanın ülkemizde de zorunluluk haline gelmesinin istihdam açısından yararlı olabileceği söylenebilir.

Thrace Democritus Üniversitesinde uygulanan programda “Dans” bir uzmanlık dalı ve alt başlıklarında “Yunan Halk Dansları” olduğu göz önünde bulundurulacak olursa Türkiye’deki yeni müfredat programında “Halk Oyunları” dersinin zorunlu ders olmasının Türk kültürünün öğrenilmesi ile Avrupa Birliği’ne üye ülkeler ile diğer ülkelere ülkemizin tanıtılması konusunda yararlı olacağı söylenebilir.

NSA’da öğrencilere, Avrupa Birliği ülkelerinde serbest dolaşım hakkını kullanabilmeleri için bir ve ikinci yarıyillarda verilen yabancı dil eğitimine ek olarak üç, dört, beş ve altıncı yarıyillarda yabancı dil eğitimi verilmektedir. Türkiye’nin Avrupa Birliği’ne üyeliği ile ilgili sürecin devam ettiği şu dönemde, yabancı dil beden eğitimi ve spor öğretmeni adayları için son derece büyük bir önem taşımaktadır. Müfredat programında her dönem yabancı dil dersine yer verilmesinin (Thrace Democritus Üniversitesinde olduğu gibi) yararlı olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmada, Thrace Democritus Üniversitesi ve NSA’nın programları incelendiğinde öğrencileri seçmeli dersler ile bir alanda uzmanlaştırmaya çalışıldığı görülmektedir. Seçmeli derslerin uzmanlık alanı başlığı altında gruplandırılıp belirlenen uzmanlık alanı ile ilgili derslerin farklı dönemlerde alınması faydalı olabilir. Bu sayede öğrencilerin hem ders seçimi konusunda daha bilinçli olacağı hem de ilgi duydukları alan üzerine daha fazla yoğunlaşma imkanı bulabilecekleri düşünülmektedir.

Türkiye’de uygulanan müfredat programında “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin bir dönem olduğu görülmektedir. Ancak ülkemizde beden eğitimi ve spor öğretmenliği lisans programını tamamlayan mezunlar hem ilköğretim okullarında hem de ortaöğretim okullarında görev yapabilmektedirler. Öte yandan Loughborough Üniversitesinde öğretmen olabilmek için 1 yıl boyunca öğretmenlik uygulamasının temel etmeni oluşturduğu öğretmenlik eğitimi verildiği düşünüldüğünde bu dersin dördüncü sınıf birinci dönem ve dördüncü sınıf ikinci dönem olmak üzere iki döneme çıkarılması ve öğretmen adaylarına hem ilköğretim hem de ortaöğretimde uygulama okullarının sağlanmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- ABALI, Ali (1974), *Cumhuriyetimizin 50. Yılında Gençlik ve Spor*, Ankara: G.S.B. Yayını.
- ALPMAN, Cemal (1972), *Eğitim Bütünlüğü İçinde Beden Eğitim ve Çağlar Boyunca Gelişimi*, G.S.B.Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları, M.E.Basım Evi, İstanbul, 145.
- AKDAĞ, Bülent (2005), “İsveç’te Öğretmen Yetiştirme”, *Bilim Eğitim Toplum Dergisi*, cilt: 3, sayı: 12, sayfa 58–69.
- AKTAR, Cengiz (2000), *Avrupa Yol Ayrımında Türkiye*, İletişim Yayınları, Ankara.
- AKYÜZ, Hüseyin (1992), *Eğitim Sosyolojisinin Temel Kavram ve Alanları Üzerine Bir Araştırma*, MEB Yayınları 2320, İstanbul.
- AKYÜZ, Yahya (1999), “17. Yüzyıldan Günümüze Türk Eğitiminde Başlıca Düzenleme ve Geliştirme Çabaları (Genel Özellikler Ve Doğrultular)”, *Milli Eğitim Dergisi*, Sayı:144.
- ALAYLIOĞLU, Ruşen ve Oğuzkan A.Ferhan (1976), *Ansiklopedik Eğitim Sözlüğü*, İnkılâp ve Aka Yayınları, Ankara.
- ALTUNYA, Niyazi (1986), “Türkiye’de Beden Eğitiminin İlk Kadını”, *Abc Aylık Eğitim Kültür ve Sanat Dergisi*, 2 Mayıs, 30–32.
- ARUN, A. Cevdet (1990), “Türkiye’de Cumhuriyet Devrinde Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Çalışmaları ve Aşamaları”, *Spor Bilim* (1), 9–13.
- AYAS, Nevzat (1948), *Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitimi: Kuruluşlar, Tarihçeler*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- BAŞARAN, İbrahim Ethem (1994), *Eğitime Giriş*, Bilim Matbaası, Ankara.
- BAŞARAN, İbrahim Ethem (1989), *Eğitime Giriş*, Sevinç Matbaası, Ankara.
- BERKTEKİN, T. C. (1969), *Eğitimin Amaçları Çocuklarımız ve Biz*, İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara.

- BİLGE, Nalan (1988), “Beden Eğitimi Etkinliklerinde Karşılaşılan Başlıca Sorunlar. Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları”, *Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları*, 70–82.
- BİLGE, Nalan (1989), *Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeninin Yetiştirilmesi*, Kültür Bakanlığı Yayınları:1095, Ankara.
- BİNBAŞIOĞLU, Cavit (1983), *Genel Öğretim Bilgisi*, Binbaşıoğlu Yayınları, Ankara.
- BOZYİĞİT, Elif ve Gökçe Erturan (2007), “Loughborough Üniversitesi ile Pamukkale Üniversitesinin Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştiren Lisans Programlarının Karşılaştırmalı Olarak Analizi”, *Uluslararası AB Bologna Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*, 11-12 Mayıs 2007, Çanakkale.
- BÜYÜKKARAGÖZ, S.Savaş ve diğerleri (1998), *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Mikro Yayınları, Konya.
- CROOK, David (2002), “Educational Studies and Teacher Education”, *British Journal of Educational Studies*, Vol:50, No:1.
- ÇİÇEK, Şeref (1998), *Evaluation of Physical Education Teacher Education Program at The Middle East Technical University*, ODTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara.
- DANIÉLA, Dasheva (2007), “National Sports Academy in the European Educational Space”, *AB-Bologna Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*, Çanakkale, 11-12 Mayıs 2007.
- DEMİR, Mehmet Can (1997), *Fransa ve Türkiye’de Öğretmen Yetiştirme Uygulamalarının Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi.
- DEMİREL, Özcan (2000), *Karşılaştırmalı Eğitim*, Pegem Yayınları, Ankara.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı), (1983), *5. 5 Yıllık Kalkınma Planı Spor Özel, İhtisas Komisyonu Raporu*, Ankara.
- DODURGALI, Abdurrahman (1995), *Eğitim Sosyolojisi*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fak. Vakfı Yayınları No:86), İstanbul.

- ERGÜN, Mustafa (1985), *Karşılaştırmalı Eğitim*, İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Malatya.
- ERKAL, Mustafa (1982), *Sosyolojik Açından Spor*, Filiz Yayınları.
- ERTÜRK, Selahattin (1972), *Eğitimde Program Geliştirme*, Yelkentepe Yayınları, Ankara.
- EYNUR, Baybars Recep (2002), *Türkiye'deki Üniversitelerde Uygulanan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Programlarının Bazı Ülkelerdeki Üniversiteler İle Karşılaştırılması*, (Yüksek Lisans Tezi), Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- FİDAN, Nurettin (1985), *Okulda Öğrenme ve Öğretme*, Alkım Kitapçılık Yayıncılık, Ankara.
- Gençlik ve Spor Akademileri Kuruluş Öğretim ve Sınav Yönetmeliği, *Resmi Gazete*, No: 17231, 25 Ocak 1981.
- GÖKMEN, Hülya (1988), *Gençlerin Gelişmesinde Beden Eğitiminin Rolü. Orta Öğretim Kurumlarında Beden Eğitimi ve Sorunları*, Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.
- GÜÇLÜ, Nezahat ve Mehmet Güçlü (1996), "Öğretmen Eğitiminde Nitelik Sorunu", *Modern Öğretmen Yetiştirmede Gelişme ve İlerlemeler Sempozyumu*, Mesleki ve Teknik Açıköğretim Okulu Matbaası, Ankara, 48-60.
- GÜNiŞIK, Ertuğrul (1973), *Temel Eğitim Kavramlarının Açıklanması*, Gençlik ve Spor Bakanlığı Yayınları:4.
- GÜVEN, Özbay (1999), *Selim Sırrı Tarcan*, Yaşamları ve Yapıtlarıyla Osmanlılar Ansiklopedisi, İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayınları, (2), 609-610.
- GRANT, Nigel (1972), "Teacher Training in the U.S.S.R and Eastern Europe", *Comparative Education*, Vol:8, No:1 pp.7-29.
- HARMANDAR, İsmail Hakkı (2004), *Beden Eğitimi ve Spor'da Özel Öğretim Yöntemleri*, Nobel Yayınevi, Ankara.

HASIRCI, Seyhan (2007), “Avrupa Birliği Giriş Sürecinde Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmenliği ve Geleceği”, *AB-Bologna Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*, Çanakkale, 11-12 Mayıs 2007.

<http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=TR&language=VOs>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye#N.C3.Bcfus>,

<http://tr.wikipedia.org/wiki/%C4%B0ngiltere> (erişim tarihi: 26.06.2007).

<http://tr.wikipedia.org/wiki/T%C3%BCrkiye#Spor>

<http://tr.wikipedia.org/wiki/Yunanistan>, (erişim tarihi: 26.06.07)

<http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=UK&language=VO>
(erişim tarihi: 07.02.2008)

<http://www.lboro.ac.uk/departments/ps/courses/undergrad-index.html>. (erişim tarihi: 25.01.2007)

<http://www.nsa.bg> (erişim tarihi: 25.01.2007)

<http://www.phyed.duth.gr/eng/intro.aspx> (erişim tarihi: 25.01.2007)

<http://194.78.211.243/Eurybase/Application/frameset.asp?country=GR&language=EN>
(erişim tarihi: 07.02.2007)

<http://www.gsgm.gov.tr> (erişim tarihi: 17 Aralık 2007)

<http://w3.sdu.edu.tr> (erişim tarihi: 20 Mart 2008)

<http://www.baskent.edu.tr> (erişim tarihi: 20 Mart 2008)

İMAMOğLU, Ahmet Faik (1992), “İki Binli Yıllara Doğru Türk Sporuna Üzerine Bazı Gözlemler”, *G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C:8, Ankara.

KAMARAJ, Işık ve Ebru Aktan (1998), “Okul Öncesi Eğitimde Yaratıcılık ve Problem Çözme Becerisi”, *Çağdaş Eğitim*, Sayı: 244, s. 55–60.

KALE, Rasim ve E. Ersen (2003), *Beden Eğitimi ve Spor Bilimine Giriş*, Ankara.

- KALEMOĞLU, Yaprak (2005), *Türkiye ve Almanya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi*, Gazi Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.
- KARA, Mehmet (2001), *Türk ve Fransız Eğitim Sistemlerinin Karşılaştırılması*, Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- KARAKÜÇÜK, Suat (1989), *Beden Eğitimi Öğretmeninin Eğitimi*, Ankara: Gazi Kitapevi.
- KARAKÜÇÜK, Suat ve Fatih Yenal, (2000), “Çevre Ülkelerde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Öğretimi Veren Yüksek Öğretim Programlarının Genel Görünümü”, *Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Kongresi*, Bildiriler Kitabı, Ankara: Sim Matbaacılık, 115–122.
- KARAKÜÇÜK, Suat (1991), *Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Faaliyet Alanları*, Gazi Üniversitesi Teknik Eğitim Alanı, Ankara.
- KOBAYASHİ, Tetsuya (1993), “Japan’s Teacher Education in Comparative Perspectives”, *Peabody Journal of Education*, Vol:68, No:3, Japanese Teacher Education, Part 1.
- KÜÇÜKAHMET, Leyla (1999), *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Alkım Yayınevi, İstanbul.
- LAUWERYS, Joseph A. (1971), *Mukayeseli Eğitim*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayını.
- M.E.B. (Milli Eğitim Bakanlığı) (1997), *İlk ve Ortaöğretim Kurumlarında Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışma Rehberi*, Ankara.
- M.E.B (Milli Eğitim Bakanlığı) (1968), *Öğretmen Okulları Yıllığı*.
- M.E.B (2000), *İlköğretim Kurumları ve Ortaöğretim Kurumları Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Ders İçi ve Ders Dışı Çalışmaları Rehberi*, Milli Eğitim Basımevi, Ankara.
- M.E.B (2005), *İlköğretim 1-5 Sınıf Programları Tanıtım El Kitabı*, Ankara.

- METİN, Mustafa (1993), *Eğitim Fakültelerinde Öğretmen Yetiştirme Modeli Üzerine Bir Araştırma*, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- MİLEVA, Eleonora, Daniela Dasheva, Maya Nikolova (2007), “European Dimensions in the Master’s Degree Education at the National Sports Academy in Bulgaria”, *AB-Bologna Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu*, Çanakkale, 11-12 Mayıs 2007.
- Milli Eğitim Temel Kanunu 1739 Sayılı Kanun Resmi Gazete 15574, 24 Haziran 1973.
- OĞUZKAN, A. Ferhan (1993), *Eğitim Terimleri Sözlüğü*, Emel Matbaacılık San. Tic. Ltd. Şrk., Ankara.
- OJEME, E.O. (1989), “Matching Social Roles with Professional Preparation in the Undergraduate Physical Education Curriculum”, *International Review of Education*, Vol:35, No:1, Sports and Physical Education, pp:73-84.
- OKÇABOL, Rıfat (2005), *Öğretmen Yetiştirme Sistemimiz*, Ütopya Yayınevi.
- ÖZALP, Reşat ve Aydoğan Ataunal (1977), *Türk Milli Eğitim Sisteminde Düzenleme Teşkilatı*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- ÖZÇELİK, D. Ali (1998), *Eğitim Programları ve Öğretim*, ÖSYM Yayınları, Ankara.
- ÖZKAN, Hüseyin (1999), *Türkiye’de Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirmek İçin Bir Model*, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- ÖZKAN, Şükrü (2004), *Türkiye ile Bazı Avrupa Birliği Üyesi Ülkelerinin Beden Eğitimi Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması*, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- ÖZTÜRK, Ümit (1982), *Orta Dereceli Okullarda Beden Eğitimi*, Kayı Yayıncılık, İstanbul.
- PEHLİVAN, Zekai (1998), “Nitelikli Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme”, *Erzurum: I. Spor Kongresi*, 16–18 Mart 1998.

- SAĞLAM, Mustafa ve Dilruba Kürüm, (2005), “Türkiye ve Avrupa Birliği Ülkelerinde Öğretmen Eğitiminde Yapısal Düzenlemeler ve Öğretmen Adaylarının Seçimi”, *MEB Dergisi*, Sayı: 167.
- SARACALOĞLU, Asuman Seda. (1990), *Türk ve Japon Öğretmen Yetiştirme Sistemlerinin Karşılaştırılması*, Doktora Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.
- SÖNMEZ, Veysel (1994), *Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı*, Pegem Yayınları No:12, Ankara.
- SÖZER, Ersan (2000), *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Anadolu Üniversitesi Yayını, Eskişehir.
- STCHMEYER, H (1983), *Leibeserziehung und Schulsport*, Osterreichhiseber Bundeswerby.
- ŞAHİN, Münir (2006), *Avrupa Birliği Ülkeleri'nde Ve Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Sistemlerinin Karşılaştırılması*, İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
- ŞIŞMAN, M (1999), *Öğretmenlik Mesleğine Giriş*, Pegem Yayıncılık, Ankara.
- TARCAN, Selim Sırrı (1932), *Beden Terbiyesi*, İstanbul.
- TARCAN, Selim Sırrı (1946), *Canlı Tarihler: Selim Sırrı Tarcan'ın Hatıraları*, İstanbul: Türkiye Yayınevi.
- TÜRKOĞLU, Adil (1984), *Türkiye ve Fransa'da Lise Programlarının Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi*, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- UNAT, Raşit Faik (1964), *Türkiye'de Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihi Bir Bakış*, Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- ÜNAL, Semra ve Esmâ Çolak (2005), “AB Ülkelerinden Portekiz ve İspanya Eğitim Sistemlerinin İncelenmesi ve Türk Eğitim Sistemi İle Karşılaştırılması”, *Milli Eğitim Dergisi*, sayı: 167.

- VARIŞ, Fatma (1996), *Eğitimde Program Geliştirme*, Alkım Yayınları, Ankara.
- VARIŞ, Fatma (1985), *Eğitim Bilimine Giriş*, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No:146, Ankara.
- VARIŞ, Fatma (1998), *Eğitim Bilimlerine Giriş*, Alkım Yayınları, İstanbul.
- YETKİN, M. Nuri (2004), *Türkiye AB İlişkilerinin Tarihsel Gelişimi ve Değerlendirmesi*, TC Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı AB Genel Müdürlüğü, Ankara.
- YILMAN, Mustafa (1987), *Türkiye’de Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirme Sisteminin Pedagojik Temelleri*, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- YÖK, (2006), *Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları*, Ankara.
- YÖK, (1998), *Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları*, Ankara.
- Yüksek Öğretim Kanunu Yönetmeliği, Resmi Gazete, No:17506,6 Kasım 1981,s.4).
- Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzu (2007), Ankara: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi.

ÖZGEÇMİŞ

22.10.1983 tarihinde İzmir’de doğdu. İlkokulu Afyon Atatürk İlk Okulunda; orta okulu Kılıçaslan Lisesinde; liseyi ise Kütahya Lisesinde tamamladı. 2000 yılında Dumlupınar Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu’nda başladığı yükseköğrenimini 2004 yılında dereceyle tamamladı. 2006 yılından bu yana Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümünde Araştırma Görevlisi olarak görev yapmaktadır.